

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12970

DER HELD FUN UNTERERD

B. Bukhshtab

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

שׁוֹרֵי - אִוֵן פּוֹלִיטִיקָאָלִי-בִּיבְלִיֹּטֵטִיקָאָלִי

ג. בּוֹכְסֵטֶס

דַּעַר הַדַּעַר
פֶּן אֲוִטְמֵרֵטֶר

הַדַּעַר הַדַּעַר

№ 41

קאַאפּעראַטיווער פארלאג

"קולטור-ליגע"

קניון - 1930

13/44311

בּוֹכְסֵטֶס, ג.

דער טיטל פון אונטערטוד / ג. בּוֹכְסֵטֶס ;
דריטע קייטע : קאַאפּעראַטיווער פארלאג
קולטור-ליגע, 1930.
121 ט' 24 א.צ. -- (שול-טון פּוֹלִיטִיקָאָלִי -
ביבליאטעק ; 41)
Cover missing from YIVO copy.

א. קיינאָיס, איציק. ב. טיטל, ג. טעריע.

3/82

1 דער פלייער גענעראל.

זיבן שפאן פארויס — זיבן שפאן צוריק. און גען דיל
פון דער קאמערע האט זיך שוין לאנג אויסגעריבן א
העל טעשעןקלע פון איין ווינקל ביזן צווייטן.

נאָר דענסטמאליא שפאנט ער נישט אום. דער ארעסטאנט
פרייט ער עסט, שלאָפּט, אָדער ער ליינט עפעס אַפּאָטעלט
שאַ אַז מעלעכעס פירט מען אים ארויס אַפּוּדער אַפּוּדער אַיין
מאַל אין צוויי וואָכן גייט ער ער נאָך אַריין, און פּעשאַט
סיפּאָואַבט אים אַן אונטערגעקויפטער שווימער, שווימט
ער מיט שטעקלעך גראַפּט אַף וויכער־פּאַפּיר פּריוו צו די
כאַוויינים. מער קיין אַרבעט האָט ער נישט.

אומשאַפּענדיק איבער דער קאַמער, פּלעטערט דער
אַרעסטאַנט זײַנע זיכרוינעס. נאָם פּלעטערן די זיכרוינעס
דאַרף מען זיך אויסגעקעננט און קענען שפּאַרן, ווייל דאָס
זורכגעלעפּטע לעבן איז געווען קורץ, און די צייט, וואָס
איז אָנגענוינט אַף פּוילן איז געפּענקעניש — איז לאַנג...

איצט, נאָ אַיצטיקער רעגעל איז אָפּער דער אַרעסטאַנט
נישט פּאַרנומען מיט זײַנע זיכרוינעס. ער איז, דוכט זיך,
אַצטערט מיט גאַרנישט נישט פּאַרנומען. ער ליגט מיט די
פּיס אַף דער קאַלדרע, די אויגן צעעפּנט מיטן האַלדזשיכל
אַז נאָ אים שטיף פּאַרגאָרטלט דער כּאַלאַט אַרום פּוירן.
ער האָט זיך היינט נישט געוואָשן, נישט געווישישט, פּון פּעט
אַז ער אַראָס נאָך איין און איינציג מאַל, קערי זיך אָן.
פּרובּירען אונטערן קוראן מיט אַפּיסל וואַסער.

די געזעצטע פּאַרעדיקאַט
פון דעם פון און די שטעט פּאַר
געזעצטע - קאַפּאַלע זייען פּאַר
דורכט און פּאַרעט פּאַרעט פּאַר
דער אַפּוּדער פּאַרעט פּאַרעט

פּאַרעט - פּאַרעט, פּאַרעט - דורכט
2. פּאַרעט, פּאַרעט, פּאַרעט - 42
פּאַרעט 484 פּאַרעט - 1,500
614. די פּאַרעט פּאַרעט פּאַרעט
1865. פּאַרעט

שמיכל'ל און געשמולדעט דערנען זינען אויסערגעוועניג-
לעך פלויע אויגן.

— דאָס זינט איר סערג' סילאָוויטש טינגענבוי.
— יא, — האָט דער ארעסטאנט געענטפערט.

— מיר איז זייער אנגענעם זיך מיט אייך צו פאקא-
בלען, הער טינגענבוי.

און דער גענעראל האָט זיך צוגלעזעט אפן טאפורטעל.
דער אופלעך איז בעייט-מיליטע געשטאנען אויסגעווען
לעבס בעט און ניט אראָפּלעגלאָזט קיין אויג פון זיין פאר-
לעבאָס.

— איר רויכערט? — האָט דער גענעראל מילד א פרעג
געגעפן און דערלאנגט דעם ארעסטאנט זיין פאָרטסיגאר.

— נאָר אויפיל, וויפל סאיז אינדו דערלויבט... דאנאָק—
האָט טינגענבוי געענטפערט און ניט גענומען פאר זיך קיין
פאפּראָס.

— אויב אויך, דערלויבט כאָטש מיר פארוויכערן.

דער גענעראל האָט זיך געפירט מיט אזא אָנשטעל,
פונקט ווי טינגענבוי וואָלט דאָ געווען דער גאנצער פאלע-
פאָס, און דער גענעראל איז נאָר אזוי זיך פאראנגאָען צו
גאָס. טינגענבוי האָט גענוג געזוכט פון אזא אָנשטעל.
— פיסע, — האָט ער געענטפערט און א קהייטש געטון
פון דער גרינג מיט די פלייצעס.

דער גענעראל האָט פארוויכערט און גלייך אָנגעהויבן
טונעס אקער :

— הער טינגענבוי! — האָט ער זיך אָנגערופן, — מיר
ווייסן, אז איר זינט זייער אָנגענומען פא אפערע באוויי-
רים די רעוואַלוציאָנערן, דערומען וואָלט איר פונקט מיט
אפן זיך דורכשטען געוואָלט וועגן אייער, אזוי צו זאָגן,
זווענדיג-אומשטאנדיג, — דערנען האָט דער גענעראל געמאכט

פלייצע ווערט דאָס פאָגעס באַם ארעסטאנט אופעדי-
קראָס פאר צאָרן; ער פארשטעקט מיט אימפעט דעם
קאָפּ אונטערן קישן ארויסער און שטימט אפן די קישן
מיט פּייער הענט.

א יונגער סאָלדאט פון טעמבעווער פאלק, וואָס איז
היינט דעם ערשטן מאָל איר דער וואל, האָט א הייב גע-
געטון דאָס פּרעלעקע אפערן טיר-טענעלעל פון דער
54-טער קאמער און זיין בליק איז אָנגעפּעלט געוואָרן מיט
שטויבונג און מיט אומרוי. פאר אים איז נאָר א נייט דער
פּיין, וואָס די טפּיסע-געפאָנגענע לעבן אפּער פון דעם
פּעטראָפּאָלעווער שפּיל-זינער, וואָס אלע פּערטל
שאַ שפּילט ער אָפּ איינעם און דעמקעלען טעיערן
ניגון.

איצטיקס מאָל האָט דער שפּיל-זינער געהאט אָפּעדי-
שפּילט דעם ניגון פיר מאָר דורכצוגאָנג, און נאָכן פּערטן
מאָל האָט דערלאנגט א האַרמאָנישן-שאַס — א טימען, אז
שישין צוועלף איינער, און דער זיינער וועט נאָך אויסער
דעם געוויינלעכן, "קאַל סלאָווען" דארפן אויסשפּילן דעם
קוויקלעך, באַזשע צאָריא כראַזניץ, און דער ארעסטאנט
דריקט שטארקער צו די קישן צו די אוקרין.

אין טור האָט זיך דערזוהיט א דריי געטון דער שלאָס.
דער ארעסטאנט האָט ארויסגערדריקט איר א וויילע דעם
קאָפּ פון קישן און דערנען דעם אפּווערע באַם טיר, ווי
יענער לאָזט דורך פאר זיך עפּעס א גאָטס, האָט זיך דער
ארעסטאנט אַמפּענעט אפן געליענער. דערנען האָט ער
פאר זיך אן אומפאָקאָנטן מענטשן אָנגעטון און א פּלייען
זשאַנדאר-געצערנען אלישן מונייר. יענער האָט מילד גע-
זאָגט:

1) א תבן מאין צאר.

פאפילן גלשטאם מ'האט אונד געהאלטן געווען דער
אויסטרונג, קערדיי ארויספאקלען פא אונדו יעדעס
אויב איר ווייסט ניט, אז מאיין זיך מיט אונדו פאגאנאליי...

דער גענעראל האט צוגעלייגט די האנט צום הארצן.

— גלויבט מיר, — האט ער אים אפגעזעליגן, — איר
זאגט איר, אז ניקאלז וולדאדמיראוויטש האט צו דעם קיין
שום שטיכעס ניט.

— ניקאלז וולדאדמיראוויטש?

— יא, דער גענעראל מעדענצאו.

— אויב איר זינט אזוי זיכער דעריבען, וועל איר זיך
מיט איר אפט וועגן דעם ניט שפארן. נאך דאס מענט
איר שוין יא וויסן, אז פון די 193 מאן, וועלכע זינען
לויט אונדער איניצען אינגעזעצט געווארן, איז א דריטל
אומגעקומען אין די טפיסעס ביזן געריכט.

— פון שלאפמקייטן, — האט דער גענעראל מיטפילנדן
פאמערקט.

— ווער פון שלאפמקייטן, ווער ס'האט זיך א טייטע אג
געטון, און ווער סיגאר אראפ פון זינען, און אויסגעלאזט
האט זיך, אז דער געריכט האט ערשט נאכדעם א גרויסן
טייל פון די אומגעקומענע דערקלערט פאר אומשולדיק.

— האט מען איר לאנג געהאלטן ביזן געריכט?

— פיר יאר. פאנאליין מיט דעם מערסטן טייל כאוויי-

ריע מ'נייג.

— אד, מ'זן גאט! און די גאנצע צייט איז אן איינצל-

קאמער? סארט שרעק! אפער איצט איז שוין אייער פראג
צעס פארענדיקט?

— יא, פארענדיקט.

אויסטרונק, — מיט וואס-זשע, — האט ער גענומען פאר-
זעצן, — זינט איר און אייערע כאווייטס ניט צופרידן?
פארוואס האט איר איינגעשליסן אונדו געמאקלדן דעם הויז-
געריכטליק?

— ס'ניט אין אונדו געווענדט, — האט סינעגוב געען-

טפערט, — דעם הונדערט-טרייק האפן געמאלדן די ארעס-
טירטע, וואס זינען נאך דעם געריכט ניט דורכגעגאנגען, און
אובן, פארמישעטע, פארטראגט פאשעט ניט דאס הארץ
צו עסן בשטאט מיר פילן, אז זייעלכע מענטשן ווי מיר,
איבער א וואנט צו איבער צוויי, גייען פאלד אויס פון
הונגער. איר דענק, אז איר, ווער גענעראל, וואלט איר
ניט געגאנגען קיין עסן, ווען איר פילט, אז איבער דער
וואנט פון אייער קאמערעל גייט אויס פון הונגער אייערער
א קאלקע.

— יא, זיכער! סאיז אינגאנצן פארשטאנדליק, — האט
דער גענעראל געענטפערט, — אפער איר וואלט א פאלן
זיך וויסן, וואס פארלאנגט איר אוינס?

— איר זאגט פאפירליקן דעם פארלאנג פון די ניט
געשליפעטע.

— פארזיכער איר אירן, — האט זיך דער גענעראל אג
גערופן מיט אן אפטיאפשיסן טאן, — אז מיר טוען אלץ
וואס סיגאר פון אונדו פאלאנגט, קערדיי צו פארגרינגערן
די שווערע לאגע פון די ארעסטאנטן, און איצט פירע איר
איר, צוליב וואס-זשע דארף מען זיך עס מיט אונדו אזוי
אייביק ראנגלען?

— גענעראל, מיר איז ניט פאוויסט ווער איר זינט, —
האט זיך סינעגוב אונגערופן, — אפער איר גלויב, אז איר

— אויב אויב, פעט איר איר מלצרן איבערע באווירן, זי- איר, דער זייטשטאט פאם זשאנדארמערשעף גענעראל מענעבענאוויץ פון באפאלעמלעכטיקט צו באפאלירן אייערע פארעדרונגען; נאך הניטיקן טאג וועלן די וואס זיצן פון געריכט ארבעטענעפירט ווערן.

דערפאר האט ער ווידערמאל ליפלעך א שמייעל גע- טון און צוגעגעבן:

— ווי אזוי קלענט איר געפן צו וויסן אייערע כאווי- רים די גערייג? איר וועט זיי מונאטאם אקלאפן, א? — יא, זיכער פון אליץ וועל איר זיי אנקלאפן.

— וואלט איר זי עפשער אנגעקלאפט שוין איצט פאר מיר די אויגן?

— נין, איר וועל שוין בעסער איבערווארטן, און איי- ער אנטווענועליט וועל איר זיך, דעם עמעס זאגנדיק, ניט אונגאנצן פילן פליי.

— א שארד... נו, מיינע, דאס איז שוין אייער זאך. מיר איז פאשעט געווען ציקאווע אנטוקן ווי אזוי איר קלאפט זיך איבער צווישן זיך... אזי... איר ווינט איך מיטן גאנצן הארצן אלדאס גוטס, אלדאס גוטס, גלייבט מיר, אז איר ווינט איך עס מיטן גאנצן הארצן!

און דער גענעראל האט זיך עטליכע מאל פארנוינט און איז אוועק איגינעס מיטן אופער.

אניגבן האט זיך די סטיסע פון איר עק אנגעפעילט מיט א טויפן טומל. דאס האפן די געפאונגענע אויסגעקלאפט איינער דעם אנדערן די יעדע וועגן דעם נייזאכן אייבער די זשאנדארמערן. דערוועגנדיגס האפן דאס קלאפן פון די שלעסער אין די סאך טריט איבערן קארידאר פאשטעטיקט, און מטייט אויט פונדאנען די נאך ניט געמילשעטע, און דער לעצטער טימען איז געווען, וואס פעשאט מיהאט

— וואס האט מען איר צוגעמלשעט?

— נין, יאָר קאטערגע.

— אף נין יאָר? ס'זאא שרעק! אוא וינגערמאן גע- בער!

— איצט פארשטייט איר שוין, — האט אים טרענגט איבערצושלאגן, — אז מ'נעמט אפן זעלבן אויפן פליינקן פרישע קארפאנעם, נאך ניט קיין פארמישעטע, קעניען מיר ניט בלייבן שטיין פא א זייט.

— וואס זשע פארלאנגען זיי? — האט דער גענעראל, מיטציינדוקעלע, געפרעגט.

— די פארלאנגען מ'זאל זיי אויסגלייבן אין זייערע רעכט מיט אנדער, שוין פארמישעטע; מ'זאל זיי ערלייבן שרייבן אין די סאמערטעס און פאקומען פון דער פריי ביכער און שפייגן און אויב ס'זעט מענער, טא זאל מען זיי איי פערפירן אין אן אנדער סטיסע, ווי אזעלכע זאכן זיינען יא דערלויבט. זי האפן אָנגעגעבן א פאקאזשע דעם זשאנדאר- מערשעף, האט ער זיי אָפגעזאגט.

— און ווי אזוי האט איר זיך עס וועגן דעם אלעמען דערוואוסט?

— אף אנדערע געוויינליכע אויפן פון אייבערקלאפן זיך, אפן גענעראל פאנעם האט זיך פארויזן א שטרענג- ליכע מינגע.

— און פונדסטוועגן, — האט ער זיך אנגערודען, — פעט איר איר, איר זאלט מאכן א סאף צום הונגע- שפייגן.

— מיר קענען עס ניט טון קאלומאן די כאוויירן, הונגען.

דא האט זיך דער גענעראל אומגעשטעלט און טיער- ליך געמאלדן:

II. דער גרוינישער פרישט.

ס'איז געווען א הייסער טאמערדיקער פאטאג. שטיל האט זיך איבער דער נקיע ניט הויט פונעם וומער-גארטן געגלעשט עפעס א שטיל. אויסער דעם שוימער איז אינעם שטיל געווען פלוז איין פארשוין, גארניט קיין מויסער יונגעמאן, פארקערט, מקען זאגן, אז א גאנץ שיינער, די פארדרייטע וואנטעס מיטן קאָ-מעצל האָבן אים אפילע צוגעגעפן א פאצעטישן אויסווען. אָפער דער יונגער-אזן איז עפעס געווען ניט אפערקס געשטימט און זיך פון צייט צו צייט אמרויך אומגעקוקט אף צוריק.

אין דער-א צייט פון טאג איז געווען גאר אן אן ערער אלינגעמענער איבערשפאנען דעם טיך אף א שטיל, אידער גיין איבערן פרייך, וואָס האָט זיך געפונען דאָ ניט ווייט. פונדעסטוועגן איז אף דער גאנצער פרייט פון דער נעווע ניט געווען צו זען קיין איין שיפער כוז דערדאָזיקער. דאָס האָט, וויבאלד, באַרויקט דעם יונגעמאן, וואָרעם ער האָט זיך וואָס הייסער אלץ ווינציקער אומ-געקוקט ארום זיך. ער האָט זיך אינגאנצן אריינגעטון אין זינע מאַכשאַוועס, וויבאלד, גאָרניט אוללע אנגע-געמענע, ווערליק מיהאָט. געקענט דערקענען אף זיך פאָנעם.

איבערגעשיפט זיך אפער. דער נעווע, איז ער אַנגער-גאנגען צום האַלפ-קילעכערדיקן קראַנווערקיפּאָפּעקט,

צעפונעם פא די געפאנגענע צו ווערן זיי עסן ווארעמע.
ס'ינגענע האט זיך נאך דריי טעג הונגערן צוגעכאפט
צום מיטאג מיט זיך אזא טעג כלישקע, אז ער איז שוין דערנאָכ-
דעם אליין ניט געווען גערין, אזוי האט עס אים גענומען
שניידן און רייפן אין די גערלעך. פון ס'איז ענדלעך
אריינגעקומען דער טפשידיקסטער און האט אים אריי-
געהאקט א פערדישער דאָז רינגיל.

„אזא לייכטונקען: אזוי ווי ער וואלט עס אומסטן צוגעגרייט פון דער פאליציי וועגן און ארויסגעשטעלט אפן אויפן און. ס'איז דאך נישט אויסצוהאלטן! דערנאך האט ער ארויסגעשליפט איין צייטונג פון פערק און זיך פאמלען פארטיפט אין ליינען.

אין א מינוט פינף ארום האט זיך געפנט די טור און ס'איז אריינגעקומען אין צימער אריין גאלאט אויסער פוצטער יונגעמאן פון וואסערע דרייסיק יאר אנערק. דער אריינגעקומענער האט געהאט גאנץ אריינגערקן אויסזען. זאגן אז ער איז א שיינער, האט מען נישט געקענט פא אים איז געווען נישט קיין גלייך געפויטער פאנעם, א קורצע נאז, דיקע לופן און אויגן צו הייט פאנאלער. געשטלעטע, אפער טיי דער שארפער פליקן טיי די פרייטע פעסטע אקסלען האבן אף אים איידעס געזאגט ווי אף אן ענער גישי און דרייטן מענטשן.

ער האט א פאטיש געטון דעם גאסט זינגעם איבער דער פלייצע אין אים געגרייט.

— א גוטער, דיר אלעקסאנדער!
— הייסט עס, אז די געשעפטן גייען דערווייל נישקא-שעריקן— האט ער אין א וויילע ארום צוגעגעבן— אנגיין ווערן מיר האבן אן אונטערערדישע צייטונג, טאקע דא, פא די ושאנדארמען אונטער דער סאמע זאגן.
— זייער ווייל, סערגיי— האט דער גאסט פיללעך אפטייל געענטפערט. — אפער זאג נאך מיר מיט וואס עסט מען דאס אט דאסאדראקע? — און ער האט אנגעוויזן אפן רענען.

— אט דאס'ס א? — האט זיך סערגיי פאנגארער געזאגט— דאס איז א גוטער מיטל פאר פראפאגאנדע, קומט צו גיין אדער א באווער, אט אזוי ווי דו איצטער, פילדעס ער זיך.

און אין א פאך מינוט ארום אפגעקערעוועט אין א הויך פון א צווייטעקאקן הילצענעגס הויך.
אפערן הויך איז אומגעזאגטן א באפערדיקטער הויך פער. ער האט א קוק געטון אפן יונגעמאן און געטומטן צו אים א שמייכל געטון:

— צו זייער דורכליכט פריענט ארי: און זיי זיינען גאך נישטא אינערלדיים: זיי האבן ערגעץ פאזיליקט אפ— צופאךן!

— ס'מאכט נישט. איר האט איצט צייט. כוועל אה אים צווארטיקן— האט דער יונגעמאן געענטפערט מיט א קאם פאמלעקט שמייעלעך און ערשט אף די טרעפ פונדן, דורכלופנדיק דעם ערשטן שטאק, האט ער זיך פריי אים— געליבט און אפצובעזאגערט מיט סארגעניקן: „צו זייער דורכליכט!“ אפער די רענע איז ער צוריק געווארן ערנסט און האט מיט ווירדע א צי געטון דאס גלעקל...
דער צימער, ווהיזן ער איז אנגעקומען נאך עטלעכע שפאן איבערן קארידאך, איז געווען אפטייל צוטיל געוויס ווערליק פאר אים עקטשן, זייער שיי ארטומשטאט מיט מעקל. אפן טיש האבן זיך געוואלדערט אן א שיר פארטיי— דענע שטאבעלעך און אסאך, זייער אסאך ביכער.

דאס ערשטע, וואס האט זיך געווארן אין די אויגן דעם ניי אריינגעקומענעם, איז געווען דאס צעפענט רענעלע אפן נאכטיש, וואס איז אנגעשטאמט געווען פול מיט צייטונגען.

ער איז צוגעגאנגען און איבערגעלייענט דאס קעפל פון א צייטונג: „אפטישונג“.
דער פארווער האט אש א טופע געטון מיטן פוס פון אויפגענונג:
(1) א רעוואלוציאנערישע צייטונג.

דער פונש, וואָס האָט ווירקליך געטראָגן דעם זאַמען, איז שוין לאנג געשטאַרבן און זיין פּאַספּאָרט איז אַרײַנגעפאַלן צו די רעוואָלוציאָנאַרן אין די הענט.

— סערגיי, איר פון איינט צו דיר געקומען מיט וויי- טיקע נילב, — האָט זיך אַלקסאַנדער אָנגערופן.

— וואָס איז געשען? — איז סערגיי מיטאַמאַל געוואָרן ערנסט.

ער האָט צוגעשפּילט א שטול גענעטער צו זיין בא- ווער און זיך אָנגערײט הערן.

— דו גערעכטט דאָך דעם לעצטן פּרײַז פון פּעסטונג ווען דעם הונגער-שטרײק?

— קלאָר.

— האָט ער זיך ווײַטער אָנגעהויבן?

— דער הונגער-שטרײק? — סערגיי איז אויב אומגע- שפרונגען פון זײַן אָרט, — וואָרט אױס. סײַנעז האָט דען ניט געשריבן, און מ'האַט אַפּערגעפּירט די אַרעסטירטע?

— יאָ, מ'האַט זי אַפּערגעפּירט: — האָט אַלקסאַנדער אױסגעשריבן, ער האָט זיך אָבער טאָר-קענדי-דיפּר אומגע- קוקט דערשלאָגן צו די ווענט און שטילקערהייט פאַרזע- זעט: — יאָ, מ'האַט זי אַפּערגעפּירט... אין אַ צווייטן אָפ- טײל פון דערעלעכער פּעסטונג... און געמײנע אַפּאַרע- ריי...

מערנעזאָו האָט געמײנט די אַרעסטירטע וועלן זיך אַוואַרעניט דערױסן, און די כאַוויירס זייער זייערן זיך פּליבן אין פּעסטונג אָבער מ'האַט זיך גיך דערווענט. די טשיסצײבאַמטע האָבן זיך אומגעזען אינסערעט... איינט הונגערן זיי שוין ווײַטער און די ניט געמישפּעטע האָבן נאָך גאַרניט אומגעזעהט צו הונגערן. איינט זיינען זיי אלע האַלע טויטע: מפרעכט, מיכאַעלישט...

— און די זשאַרדאַרמאַנען האָסן אויך פּערייע אויב צו פּליבן?

— נאָר-וואָס וועסטו אױטרטראַכטן? מ'קוקט ניט קײַן נער אין מיין ווינקל. די פּאַליציי זאָל אפּילע אָנהײבן עפעס אַפּערקלערן.

— אָבער די פּאַלעפּאַסטע קען דאָך ווען עס איז אַרײַ- קומען! — האָט זיך אַלקסאַנדער אליק געהײט.

— די פּאַלעפּאַסטע פּאַרשטייט דאָ אסאך און אפּילע, דערפּו איז זי אױך גייען בא זיך, וואָס זי האָט זיכע געווען צו א שאַפּן א פּירשט (נאָל זיין אפּילע א קאוו- קאזיר), און קיינער איז דער וועלט איז צו איר ניט גלייך!

אַלקסאַנדער האָט א שמײכל געטון. ער האָט זיך דערמאַנט אונטן דערעכערעדיקן הויפּער, וועלכער האָט פּא יעדער גערעדיקן פּאַל געוויס אַרײַנגעכאַפט פּאַט, פּירשט" פּרײַטע טײַ-גילעט.

שוין זעקס יאָר איז דרייבען, ווי סערגיי קראַוטישנינסקי, איינער פון די סאַמע הייסע פירער פּא דער לינגער רעווע פּאַרטיי (אױך, מיט די ווערטער האָט זיך וועגן אים אױסגעדריקט דער רוסקיי-מיניסטער), איז נא זיין ערשטן ארעסט אנטליאכן געוואָרן פון דער פּאַליציי. דענסטמאַל האָט ער פּאַרעלעלן איינגעלאָזן זיין אייגענעם נאַמען און האָט אָנגעהויבן לעפּן אף קעסט פּא פּרעמדע נעמען, וועלכע ער האָט שוין געפּירט אָן צאָל, קענדי פּאַרמישן פּא דער פּאַליציי אלע שפּורן.

פּויער אָדער שפּעטער, מערסטנטייל פּויער, איז עס געווען א מוז פּאַר יעדן רעוואָלוציאָנאַרן טוער. פּא איצטיקן טאַג איז קראַוטישנינסקי געווען — פּירשט וולאדימיר אױוואַנאַוויטש דזשאַנדער-אױף.

— נו, — זאגט ער פריינטליך, — האָט איר זיך טאקט

דערווארט אפן פרישט!

און דער פרישט איז געווען בא זיך אין שטוב, האָט אראפגעלאָזן דעם פּאָנעם און די הענט, און פּעשאט ער האָט אומגעוויינן דעם קאַפּ אין שוין דאָס געוויכט פא אים געווען צוריק ווייך. ער האָט אָנגעטון דעם מאנטל מיטן צילינדער און, עפעננדיק די טיר, האָט ער קעגן זמן גער-וווינשאפט ארויסגענומען דעם שליסל פון לאָך.

”זי מעגן רויך אויסגיין“ — האָט ער שטיי א זאָג געטון פאם צושליסן די טיר. — אָט די ווערטער וועלן זיך טייער קאָסטן, וויצייך דו?!

— און די ארעטאנטן האָפן ניט פראַטעסטירט קעגן

אזא שווינדל?

— וואָס פאַר א פּראגאַ: זיי האָפן אומגעוויינן א טומל ארבער דער גאנצער טעטיק.

— און?

— מ'האָט זיי צוגעפונדן צו די בעטן, געהארגעט, גע-שלאָגן, שיקאַצן און נאָך עפּעס איינעם האָט מען שיר ניט געהארגעט אף טויט.

— צעכאלעשטע פון חונגען! — ס'רנגי איז ניט געווען פּעקרייך פאהאלטן זיין אופרענונג, און ער האָט גענו-מען אומשאפּען איבערן צימער. — און מערנעאוו וואָס זאָגט?

— מערנעאוו פאלאגערן די מיטשאַטעס פון די אינגע-זעטע, אין שטאָט האָט מען פּאַרשייט זיך, פאלד זיך דערוואוסט פון אלץ... מוטערס, פרויען, קאלעס... איז ווייסט וואָס ער האָט געענטפערט?

— נו?

— זי מעגן רויך אויסגיין, איר האָט שוין געהייסן פאשטעלן טרונעס פון זייערשוועקן?”
נאָך א קליינער פּריוצ האָט זיך אלקסאנדער אָג גערופן:

— נו, זי געוונט ס'רנגי: קעגנער זיך ניט אזוי שטאַרק! איר דאַרף נאָך צולייפן געפן צו וויסן נאָך אין עטלעכע ערטער. היינט אַטדערנאכט זאָלטו אריינקומען צו מאַל-נאַרסוקין, מ'דאַרף פּאַרהאַנדלען דעם איניקן.

— זיי גענובט, מאַשע, — האָט ס'רנגי טויפ גע-ענטפערט.

אלקסאנדער איז ארויסגעגאנגען, דער הייטער איז אקוראט געווען אף א פּענקעלע פארן שטוב.

פון קינדווײַז אָן האָט מען אים אָפּגעזעענען אין אַ מילי-טער־שול, נאָר ער איז געווען אַ מאַדערנער יונקער (?), אַ גרויס־קעפּיקער אַזא, קעטיידער ערנסט, אפּליק בייולעך, זעלבן ווען ער זאָל מיט עמעצן אויסרייזן אַ וואַרט, אַזאַר פון אַזי צימער אינעם צווייטן, ליענט ער אפּערדיג, די כאַריתרים פּלעגט אים וועלן אַ רייך טון, אָפּער סערג, דער הוואר האָט זיך ניט געלאָזן שפּילען אין דער קאַשע, און דאן האָבן זיי אים אָפּגעטראָפּן דעם וועג און זיך איז גאַנצן געמאַכט פון אים ניט וויסנדיק.

אַ יאָר פאַרן ענדליכן האָט זיך סערגײַ איבערזעפּערט פון מאַסחוק קיין פּסטערבורג. דאָ האָבן זיך מיטן שווינגן-דיקן יונקער פאַרזענדעטערט אַ פיגור, זעקס פון די אמקערטן אַנטוויקלעטע כּוואַזיירים זיי האָבן אינגליכן אים געמאַכט ריידנדיק, און זיי זינגען גישיטומים געוואָרן פון זיך וויסן און אַנגעלעגענטקייט. ער האָט זיך געהאַלטן אפּטל פּונדווייטונט און האָט זעלבן גענומען אַן אַנטייל אין זיי-ערע געוויינלעכע שמועסן—וועגן פּאַלק, וועגן פּאַלקס-אַרעמקייט און ערדלאָזיקייט, וועגן דער שילעכטער אָפּפירונג מיטן לאַנד, וועגן דעם, ווי אזוי מוזיאַרף עס אפּפּרעמאַן.

אינגמאָל זומער, אַ קורצע צייט שוין פאַרן ענדליכן די שול, האָבן זעטלעכע כאַוויירים פּעטאַר פון זײַרע עלטסטע זיך אַומבאַקלעבן הונטערן שטאָם פאַ דער וואַלד-אַזערע צווישן זיי איז אויך געווען קוואַטשונסקי.

די יונקערס האָבן זיך דאָס מאָל געוויקזעכט מיט אַ פּאַווערער הייך, און סערגײַ האָט דאָס מאָל אויך אויסגע-

1) יונקער — שילער פון אַ מיליטער־שול.

III. דאָס לעבן פון אַזײַעוואַקייט־אַנגער.

צו יענער צייט איז קראַוואַטשונסקי אליס געווען זעקס און צוואַנציג יאָר. ער האָט אויסגעוועלן עלטער, און סקיין כּידעש ניט. פאַר די לעצטע זיפּן יאָר האָט ער אַבערזע-לעבט פּיל מער ווי עמעצער פאַר זינעציקן. אז ער טוט וועגן דעם אַ קלער, גלויבט ער זיך אליין ניט, אז פון יע-נער צייט אָן זינט ער איז געווען לויטן פּאַספּאַרט ער אליין—טאַקע סערגײַ קוואַטשונסקי, איז מער ניט דורכ-געגאַנגען ווי זיפּן יאָר. „דער אַרטיקלעך־פּאַרזוטשיק קראַוואַטשונסקי, וויפל נעמען האָט ער שוין פון יענער צייט אָן געפּיט? און ביי־געמען, און פּעסער?!

יעדער „מאַרגײַ“ איז געקומען מיט זינע ניסן, און דאָס פּאַרנומען זיך מיטן מאַרגנדיקן האָט אים קיינמאָל ניט געגעבן די געגלעכקייט אין זינען וואָבן דאָס נעסטיק. נאָר וויצניקער האָט ער איצט געדענקט זיך קינדזחיש. אויך זיך מישפּעקע האָט ער זעלבס דערמאַנט. הייל ער האָט מיט זיי איינגערעכטן נאָר דאן, ווען ער האָט פּאַרלאָזן די מיליטער־דינסט און איז אַוועק לעבן אַמבּלענגאַל (?), די עלטערן האָבן דאָן אַוואַדע געהאַפט סיאָל פון אים ווערן אַ איר ווייט ווערבער קאַמאַדיר, און צום סאַך זאָל זיך אַוועקסן אויסלאָזן!

1) אַמבּלענגאַל—האָט געוויסן לעבן אַף אַ פּאַלישן מאַס. זענען נאָר אָן אַ פּאַס און זיך אַומבאַהאַלטן פון דער פּאַליציי.

ליוצוין און מיר-הולץ אליין זען טון אין דרינגען, אז זי זאל שאקע קומען!

די כאווירריס האבן עס געהערט מיט פארבאפטן אטעם. קיינער האט נישט דערווידערט און נישט געהאט קיין קוירע צו דערווידערן. — און קיינער האט עס גארנישט פארלאנגט. אסאך פון די פארזאמלטע האבן דאך מי-ווי געטרעגן אין זיך אט די געדאנקען, וועלכע זיינען ערשט צום ערשטן מאל ארויסגעצאגט געווארן אין דער הויך.

צוויי פאברירס פון די פארזאמלטע האבן זיך דא אפן ארט אפגעשווירן, אז איר זייערע אקסולן וועלן נישט קומען קיין אפיציעלע עפאזעטן — די עקלדיקע צייכנס פון איינשטעלן זיך פארן קייסער. ניין, אלע קויכעס וועלן זיי אָפּגעפן אף פארטיידיקן דאָס פּאָלץ פון זיינע אונטער-דריקער.

און די שווע זייערע האבן זיי מעקאזיעס געווען. געהייסן האבן אט די פייצע יונקערס — לעאָנרד שישקא און דמיטרי ראַגאַשאַוו.

שישקא האט אנגעגעבן אין דעמיסיע נאָך דעמולעבן טאָג, ווען ער האָט באַקומען די אַפיציעלישע שווערד. די „נאַטשאַלע ווערע“ איז דאָן אומגעבראכט געוואָרן און גע-זאָגן זיי און די קעסל: אַזעלכע פּאַלן זיינען פאַר זיי פּיז אַינצט נישט פּאַרליקומען. און דער אייניקל איז דערצוגאנגען פון מיניסטער.

— ס'איז א שארע! — האט דער אלטער גענעראל אויסגעשריגן. — פארוואס איז אט אזא נעפע נישט אויך פון שול פאנצישנס? דאס האט ער געוואלט הייבן פלענערע-סיע, ווי אזוי ער שפיט דער ארמיי אין פאנצער אריין: און די מיליטער-שולן פלאנצט מען דעם סאציאליזם: מוואראט ארויס קאזיאָגע געלטער אף ער לערנען טויגענעכטן!

שאַפּן, ער האָט עס מער נישט געקענט אין זיך איינזעהאלטן. די דערשייטעט כאַוירריס האָבן זיך נישט געקענט אָנ-ברענגן פון זיינע רייך און פון זיין געוואונטקייט.

— גאָר א רעוואָלייציע, — האָט סערגיי געשריגן, אַרויס-געבראכט פון די קייילס, — גאָר א רעוואָלייציע איז פּע-קויער אַרעפּצוהווישן אלע אומלעכטן און אלע אונטער-דריקונגען: מיט א קוק, וואָס ס'האָבן געטון די רעוואָליי-ציעס אין פּראַקטיק פאַר געצילטע באַדאַשיס: הונדערט יאָר רעפּאָרמעס וועלן נישט געווינער זיין אָפּ די צעפּלילט-קייט, וואָס עטלעכע טעג רעוואָלייציע האָבן אַראָפּגע-שווענגט: וואָרעס אף וועלכע רעפּאָרמעס קען מען דען האָבן פּעשאַט די מאַכט אין פאַ אַוועק, וואָס ס'לוינט זיי נישט קיין רעפּאָרמעס? צי דען זעט איר נישט אליין, וואָס ס'האָט זיך אַויסגעלאָזן פון אלע אונדזערע „גרויסע רע-פּאָרמעס“: זיי זיינען דאָך געבליבן נאָך אפן פּאַפּיר. דעם אַרל קליינט עס נישט מוזאַל זיי אַגינפּירן: אַזי וועט איר וועלן זאָגן, אז דער קייסער קען, ווען ער וויל, נישט פּאַלען דעם אַרל? נו, לאָטיר נאַכטפּען, אז איינמאַל אין צוויי הונ-דערט יאָר וועט זיך אַפּוּבן א קייסער, וואָס איז קריגער און מוטיקער פון זי אַפּצוקיע און וועט זיך ווירקער א געס טון אַפּערוצופּיטן דעם פּאָלעס לאַגע. טאָ וואָס זיינע וועט פון דעם אַרויסקומען? סאַפּעלאָסאָף וועט קומען זיין ייריעס און וועט אומקערן צוריק די אלטע אַרדענונג.

פונקט ווי ס'איז אומגעקומען אין פּשאַנציע, ניין, מינע פּרינעס: איין אַויסגאנג איז נאָך פאַראַן: נידער מיט די קייסאַרליכ: נידער מיט דער אַרדענונג, ווי איינע זאָלן קענען אונטערדריקן די צווייטע: זאל קומען די רעוואָ-

(1) רעפּאָרמעס: ענדערונגען אין דער אַפּמירונג מיט דער מעלדע.

ווי ניט ליר געהאט און איז ניט געווען געוויינט צו דעם, האבן זיך אלע געלאנגענען געשליקט און פון לידדיקייטערשאפט האבן זיי זיך אויפגעפון געשליקט און סקאנדאל.

זעלבסטשטענדיגער, אז א נייע מענטש איז אין און א געזעלשאפט א געשעניש, די אפיציעל נייטיקן זיך און א גוטן טענענער. אבער סערג'י האט גלייך אנטוישט דעם אויפליעם, און ער האט אריין אליין פארשאנגען, אז ער פאסט אהער זייער וויניק. טרינקען איז ניט געווען זיין אור-פעס. פון גיין און בעלער פלעג ער זיך אפאנגן און אפליע די אפיציעל פארמאגלענען פלעג ער פאזונן זייער זעלטן. פונקט ווי אין של פלעג ער דא אויך זיין גאנצע מען איבער די פיבער. אפיציעל אנדערע, ווינציקער שטאעלע קאנטראסט און פלעגן אפליע פארזיין צו אים נאך באר קאווארטיר, אבער קאווארטיר האט איינגעפירט בא זיך און איינציקן טאבורעטל, און וועלכן ער איז אליין גע- זעסן. דער גאסט, ניט האנדירן ווי זיך צו זעצן, פלעג ער אין מעשען פון עטלעכע מינוט פייטן די פיס שטייער. זיך, און דערנאך א זאג טון. אז ער איז אריין, און איין רעגעלעך, און גייט אויפן פונעם, „גרויפאנס“ שטופ און מער אויפן ניט קומען.

די כאריירס האבן געווארפן א גרויסן אומבאן און קראנטאנגעניסקען, מיט פאר זיין ניט צוגעלאזטקייט. מיט פאר זיין ליבע צו די „וואראצע פונקעלער“, וואס פאסט פאר א „שטאפארקע (און ניט פאר קיין אפיציער. קען זיין אז אפן „פונקעלערסער“ וואלטן זיך א שאט געטון (א שטאפיק — בא די צארישע אפיציערן א שפאטישער צונעמעניש פאר ציחילע.

אבער ניט געקוקט און דעם גאנצן קאס, האט מען שיש- קאען און דער שטערע אינהאלטן ניט געקענט, ווייל אפי- ציעל דינעט האט זיך גערעכנט פאר פרויזיקלעך דינעט. קראנטאנגעניסקע מיט לאגעשאטונג — יענע האבן זיך קליי- מערשט אונטערגעגעבן דעם אלגעמינעם גורל. מהאט זיי דורכגעפירט אין אפיציעל דינעט, זיי אונגעטון מונדירן מיט עפאלעטן און אפגעשיקט איינעם מיט אלע איבער- רייקע אין ווייטע שטעטליקע העקן. אבער אויסקאמאנדירן האבן זיי בייזע געווינט, אז זיי פארן ניט און לאנג: מיזארן נאך אפשאפן אפסיל מעזשאנגען און דער ערש- טער צייט אין. צוריק קיין פעטערבורג.

סערג'י ווידער האט געהאט דערפני נאך א קאווארטע: בעשאט דאס פאלק וועט זיך לאזן גיין מילכקאס האלטן קעגן דעם קייסער, אין נייטיק, אז די לערער פונעם פאלק זאלן וויסן ווי ספירט זיך א מילכקאמע אינגיבן האט זיך סערג'י איבערגעגעבן, אז דער פראווינציעלער פארזי- טשער וועט ווינציק וויאס זיך קענען אייטלענען אין מילי- טערי-אינזיגים, דאך האט ער דעם געדאנק ניט אפגעלאזן. און אין זינף — זעקס יאר ארום אין פארזיש האט ער זיך געפרוהט. אונטער א העלפער נאמען, פארשייט זיך. אבער מען אין א העכערע מיליטערי-שול, ווי נאפאלעאן האט זיך אמאל געלערנט.

די אפיציערן אין דעם שטעטל, ווהרן סערג'י האט זיך געפאסט, זיינען געווען ניט בעסער און ניט קריגער פון אלע אפערירקע שטעטליקע און קריזשעשטעשע אפיציערן אין רוסלאנד. זייערע קעפ זיינען קעטידער געקעגן אין קארטן, פולער, העכערע אמטן און דערקער אין דער קויסע, די רייסיש גומע פלעג בא די אפיציערן קימאט ניט אפער- מען קיין צייט, און אזוי ווי ליינען א פוך האט קיינער פון

און געפירדיעטע זיגט, זיינען וועלכער ער האט זיך גע-
קענט פריי טיילן מיט זיינע אלע געדאנקען.

צווישן קראווישטובניקס נייע פרייט האבן זיך געפונען
אסאך סטודענטן. סערגיי גופע איז אנגעקומען זיך לער-
נען אין וואלד-אינסטיטוט, ניט דערפאר, וואס ער וואלט
זיך וועלן פארנעמען מיט וואלד, נאר דערפאר, וואס זיין
אין פעטערברוג אן ארבעט איז געווען א סאזאנע, און
אזעלכע האט מען אנטונג געגעבן.

קימאט אלע פרייט סערגייס, און ער פסטויכאם, האבן
געשאמט פון דעם אדל. אזוי ווי זיי זיינען געוואקסן אין
הויפן, האבן זיי קינדווייז זיך אנגעקוקט מיט פילדער פון
לעבןגעקעכטער רעכטלאזיקייט, און דערוואר, פשאט
מהאט פאפרייט די פויערלייט, האבן זיי געזעען זייעלעך
פילדער מיט א צוואנץ פון אן אייביקער נויט און ארעמ-
קייט קולאר, אז די מערער פילבארע צווישן זיי האבן אָר-
געוויינ פאנעמען דעם אומלעכט פון דער ארדענונג, ווי
דער הויזיריקער ארבעטער דארף האלדעווען דעם זאסן
ליידיגקייט צווישן פויערלייט, און סיהאט זיך פאן זיי אומער-
וועט א פילאמאנטריקער ווילן דעם אפואגן פון זיערע, פריי-
זשעקע רעכט, און גיין העלפן דעם פאלק, קעריי אים פאר-
גרינגערן זיינע לידן, קערדי אריבערלאזן וויסן אז זיין
פונקטערן לעבן, אים עפענען די אויגן און דעם, ווער
מישלודיק אין אלע זיינע צאָרעס און ווי מוזאל זיך פון זיי
וואס גיכער פאפרייטן.

אינמאל אין א זומערדיקן אָונט זיינען אפן האלד-
ליידיקן פערלאן פאם ניקאלאיעווער וואָקאל געשאטען
צוויי פויערלייט פיינע זיינען געווען אָונטעוון אין ליינד
פענע העמדער, אין פעקסעס און אין אָפּענוועטע הויכע

פארשיידענע פאלידירונגען און אָפּשטעטיקונגען, ווען זיט
דאָס, וואָס זיי האָבן פון דער ערשטער רעגע דערמילט
אין דעם-א פאָבער א קויער, אין זיין אָונטוועהיט פלעג
זיי עפעס ווערן מיטאמאל ענג און אומהיימליך און זיי
פלעגן טון דאָרעלעכע וואָס די שולד-הויזערייט פלעגן טון:
אים לאָזן צוריר און זיך נאָמען מיט אים זיך טרעפן וואָס
זעלטענער.

און עכטער אָפּזעצן איז קראווישטובניק געווען
אין דער דינגט גופע. ער האט זיך אינטערסירט אין
דעם, וואָס סיבה וויסן ארטיילער-זע-אָפּזעצן, און אין דעם,
וואָס סטאָן די פאָשטעט סאלדאטן. זייער אָפּט פלעג ער
אליין איינשאטען אָדער אויסשאטען אן ארטייליקישן
פערד, פלעג צוקאטשען דעם הארמאט און פלעג שוין
אונגאנצן ניט ארטייליקען אין פישקע אריין בעשאט
משלעג זי רייניקן אָדער אָנלאָרן.

א קלאָרע זאך, אז אלע אָפּזעצן פון פאלק זיינען גע-
ווען גוואלדיק פארקירלעכט בעשאט אָטאָ דער פליזיקער
טוער האט סאָך ערשטן יאָר אָנגעגעבן אין דעמיסיע
אָבער דאָס וואָס קיינעם פון זיי האט עס אפילו ניט אָר-
געוויינען צו ארין, דאָס איז זיך אריין א מיסיע.

זייעלעכע אָפּזעצן וואָלטן אָבער זיט געגלויבט זייערע
אייגענע אויגן, ווען זיי דערזעען קראווישטובניק אין איין
האלד יאָר ארום:

ווערן האט זיך אריין געטון זיין פייניקייט? פריש און
לעפנטלויכטיק האט ער אים אויסגעזען.
קומענדיק קיין פעטערברוג, איז און אים מאמעל אביע
הייט אָנגעוואקסן, אנשטאט דער שקיערער אָפּזעצן
כאָפּטע איז ער דאָ אריין אין א קרייז פון דענקענדיקער

אין הונדערטן טריט פון דער סטאנציע האט זיך די קאליע אפגעגעהאקט מיט אן אינגעפארענעם שלאך. די צוויי באווייזן זיינען ארום אפן שלאך און אויך גלייך דער אופגעדריקער זון אנטקעגן. די לעצטע האט שוין פארזיכט זיך געריכט צווייסקונענע סאט-נעם. די גייערס האבן אויסגעטון די שטייול, האבן פאר-ווארפן די איבערגעבליבענע שטייול און די פלייצעס, און די וויכע קילע ערד האט זיך צערטלעך אָנגערירט אין ווערע פיס. זיי האבן זיך דערפילט פונקט ווי טפסיעגער פאנגונע, אריינגעלאזט און דער פריי און ניט צונויפגע-רעטערלייט האבן זיי פייצע אויסגעשאפן די „דופ-נשקע“.

אין דעם ערשטן דאָרף האָבן זיי גלייך געקריגן איר בעט. זומער פארברייטן זיך די פויערס האַלץ און ווינטער, און, אַזעלכע צוויי געוונטע זעגערס [האָבן דאָ געקענט גרינג פאַרדיינען וואָסערע 20 קאַפּיקעס אַ סאַג. פאַר אַזעלכע געלט האָט מען געקענט זיך זאַט אָפּגעגעבן און נאָך האָבן ווי צו איבערגעכעסן אַויל.

זיי פלעגן אופשטיין פארשאט און אויסקיין אין וואלד אריין. דאָרטן פלעגן זיי אונטערזען איבערויך גרויסע סאטנעס, און יענע פלעגן גלייכע און שלאנקע אומפאלן ווי שאַמרים, געזארגעטע און זייער וואָל.

אירע מדינות זיי אפגעגעלאזן אפן צווייטן טאָג, פלעג דער שטאם פארלוירן מיט געריכטן פלעך — דאָס פלוט פונעם געזארגעטן בוים מיהאט זיי ארומגעשיילט פון די צווייגן, דערנאָך געליגט און די קאָרעס און צוענן און קלעצער פון איין לענג. קראוטישטיקן און דאָגאטשטון האָבן לוי געוואסן די מעלאַכע פון זענן, אין זייערע פארזענגענע האָבן זיי ניט איבערגעלאָזט איינער דעם אנדערן, און דער-

שטייול. אין די הענט האָבן זיי געהאלטן שאַרפעס פון איין טאָרעס האָט ארויסגעשטעקט און עק פון א זעג. א מענטש א פארשטאנדליכער וואָלט האָלט אריין אין די דערקענט, אז דאָס פאָרן האָלצזענער אין דאָרף אריין און ארבעט. אַבער ווי פארשטאנדליכער דער וויטיקער האָל ניט זיין, וואָלט ער זיך ווי געקענט אַנשטרייבן און פאר אים שטייען די צוויי געווענע ארטיקעלעך אפציערן.

דאָס זיינען געווען קראוטישטיקן און ראָגאטשאָוו. באַמלייט די ארבעט גוטע פריינט און געקומען אפער-געטון אין ברוצערליכען אַנטון שיישאָק. די ערשטע צוויי זיינען געווען זייער רויק, נאָר ער, דער דריטער, און גער-ווען צעטראָגן, פאָרנווערט האָט אים געארט פאר קראוטי-שטייטיקן, וואָס האָט אסאך גערעדט און אין די גאנצע צייט אומגעלאָפן איבערן וואָקואל, סיאָל אים אפילע אַנ-ווייבן און וואָסן שייטייען דאָ און יעדער טריט זשא-דארמען.

דעסטמאָרט וואָלטן די זשאנדארמען אפילע ניט אָנגעהויבן זיך שטויסן, אז א פאָרעק קען זיך איבערשטן אין א פויערשן גארניטער. און אין א יאָר, אין צוויי ארום זיינען שוין הונדער-טער, פרייצים אומגענוגען אין אזעלכע גארניטערס אפער די דערפער.

אַבער אַט האָט מען שוין געזען דעם דריטן קלונג, האָבן זיך די באַווייזן צעזענגט, די „פויקרים“ זיינען ארזענגע-שפּוונגען אין וואָסן אריין, און דער צוג האָט געוירט. גאנץ פלעך זיינען זיי אראָפּ און א קליינעקער פאָר-סטאנציע. זיי איז קיין נאָקעמיע ניט געווען, ווי אראָפּ-צוגיין — אפילו אין די וואָלדן אַט. זיי האָבן זיך געפונען אין טווערער געפונען.

— אים בארישען קעגן אז איר קענט מאכן אויחום און
גיט זען הארץ איר וואלט דאך דריי טאל ארויסל פאר!
דעם בא אבער אריבער!

— קענט זיכ אריבער דארט פון קרענקע אויבער און
שטאט — איר ארגאנאזירן אונגעפארן — איר א מיליטערלע
וועלט וואלדער איר א טאל פון אפערירן און דארט
הערט א ריכטן ארבעט וועגן די ניש קעניגט
געוויילן איר פון דעמאנסטראציען קעגן זייערע ניש דאס
פון זייערע איר איר — דאס איז דער פארשטע קעניג

פארט פון זענענדיג הענט
אבער פון דער א סעפארטיסטע הארץ די נענט
פרובט נאר געווען

אז דאס פון דערויסן ווען די זענעדיג און די יי
פון פערקענדיגער פיראמיטעטע, הארץ די דארטע
אלץ פון באהערן פיישען פון דורכשניצן פון זען
נענט זייט, און זיך דערוועגן ווי סולעבן זיך און דער
העכשטע דעם פארשטענדיג פונעם

אז די זיך פלעג זיך אנטון פון בלוט פון שניע און
זיך זענענדיג צו דער ערד, פלעג קראנטישען פון
ראגאזשארן צווישענען די זענען פון די הער און זיך
אפערן און דארט אריין אריבער פון דער שטערקע,
וואס האט געווען פערן פלעג דעם וויכען שטייב פון
דעם פירט שפערליכ און סאטע פון דארט, הארץ פון
די פיינען קעלעכער צוואנציג יאר די זענענדיג און

זענען זענען פון זענען קראג און קיין ווארט די פיינע
וועגן שטאטשן פלען הארץ און אפערירטע פון פארן
וועגן דעם דארטשן שטייגער און די זענענדיג הארץ און
פארמירט זיך פארט אויסשפרייטן, פארט פון און
שלעכט דעם הונטשן דארט.

א אונטערנעמער רעט און זייער ארבעט האט איר ווי
אנגעוועזען און אירעם געוואט וועגן אן אנדער צונטי
געווענען, וועגן אן אנדער אלגעמיינער און — דאס ווי
פוקסט און זייער געוואן פלעגן דער ספרים פון דער זע
האט פאר די געווענען פונקט ווי א ליד וועגן דער גע
גארטער רעוואלוציע.

דערנאך האבן די געשפאלן די קלענער פון דער
האט און צווישענדיג די הארץ.
ווי האבן געוואלט פון דער זענענדיג פון געווענע
פונקטן וואס האבן זיך פארענט נאך ארבעט, אריין
האבן זיך אומגעקערט פשוטע, אויסגעווענענע

פון די געווענען פון ווען די האבן זיך גע
זענען שלאפן און די שפעקולירע הייטשאל, פלעגן
ווי אנשיאפן וועגן און דעוועלפער רעגע, וואס ווי
האבן זיך געלייגט, איר ווי די וואלדן אומגעווענען
געווארן אינעם שלאג, קינער וואלט און ווי פון
אומגעווענע, און ווי וועגן אומגעווענע, פון
צום.

נאר אריבער, פשטא ווי האבן געארבעט און גענער
שטקט באם סטארטעט, האט ער ווי געפונען ווי וואלד און
ווען די פשטקע וועגן.
— עפענע וועט איר פון ערענען אומגעווענע — האט
ער ווי גענענען צו פארשייטן.

די זענענדיג האבן אים דערוועגן וועגן פשטקע, דער
סטארטעט האט ווי אפערירטע פארט און זיך פאר
פירעט:
— זעט איר נאר פילדערעס;
— פארענעט, — האבן פירען זענענדיג, איר און
געווען געשריבן און זייערע פשטקע.

קוויטשנדיקע קאל באפילן. אין און מיט אום אום ווען
אונדערע זענעט געשאטן מיט געבונדענע הענט אף
פון הינטן. ארוםגערינגעל גרויס א רעדל קירעשקע פון
ערט. הינטער וועלכע ס'האט זיך געפילאן א פונטשיל און
א פאלזשיגער אנגעפארט.

— פאררוםט טוטן איר עס אונד איר, אדער היידער
פודט?— האט זיך מיט א פארבידענע פאנעס געווענדט
צו אים קראוטהוינטער, וועלכער האט זיך ווער גוט געהאלטן.
— שטיל זאך וויין!— האט זיך געקווישטשע דער פאזיר
צייטן ווי א וינג כאועל— מיט דער קענע זיך אפפירן
אין סטאן אריין און מאַרן פון איר זי אריין אפ צום
אפפראוויקן !

צופירן פון איר האציאפע, האט ער זיך אוועקער
פלאַנעטעס צום שליאך, ווי ס'האט געווארט אף אים זיך
פערד און וועגל. ער האט שוין זאנג אריינגעקוקט אף
אוי גליק, ווי אונטערדאן וועט ערשטע א געשאפן
סאציאליסט, ער האט אריינגעקוקט אבער זיך ניש
געוועט אף אוערלעכט; ווי העכסט דען אין דאָרף פאָן
אוערלעך און פלוצים...

בעדעס איז ער געווען צופירן פון זיין היינעדיקייט
און פון זיין קעניג שאפן זיך.
ערשט נעמן שפעט אינאיינעם האט זיך צו אים אראפ-
געוויזן א קווארטשקע פויער פון א דאָרף פאר דרייסיק
ווערטס און אים געלאזט וויסן אז צוויי אנגעפאָרענע זע-
גערט פא זי אין דאָרף „באלאמערן דאָס פאלק קעגן דעם
אפפראוויקן זען ערשטע פון היינעדיקייט וועט געווען
אבער קינד וועגן די פוישטונק (ערד ספאנאָרן) די דערשיט
פאלזשיגערמילן האָפן געווען סאָנעקס און דעיאַנעקס.

האָפן די עלטערע פויערס אָפּווערפאָסן און די יונגע האָפן
זיך נישט געפירט און גאָרן אָפּ זיך אראָפּגעפאָסן צו די
זעקערס און וואָלן אריין, און דאָ האָפן זיך שוין די
שמועסן געפירט אפּדער.

גענויקט די ארבעט און אין דאָרף, האָפן די זעקערס
צונורעפערענע זייער ביסל אָרעמקייט אין זאך אריין און
מאָן גענאָנען ווייטער. זי ווערן גענאָנען אביען די
שלענגלידיק וועגן פּאָרטי די אָנפאָקע קאָרפּדעלער.
אונטער די טויזן היינפּלעגן זי זיך אָפּווען, און די פּאָר-
גענועס טרעפן און אָווערעס פּלעגן זי זיך אָייסנאָרן, און
אויב זי ווערן פון נאָט נישט פּאָרגאָנגען צו קיין זישעוּ
פלעגן זי געלייגן אין וואָרדן אדער אפּן פּערד אַלשיטער
און אונטערפּאָן, ציילדיק דיאַרטיגע שטענד און אַרבייטער
מערדיק דעם ווייץ פון די סאָטנעס אָדער פון פּריש אָפּ-
געשטענענעס ווי.

ווי זי זאָל נישט טרעפן קיין רעדל פּויערס,— ס'פּן אין
שעקל, ס'פּאָרנאָרנאָרטיגע און דערפּויערע אָדער אף אַרד-
יאָנטיגע— פּלעגן זי צוויי און גאָרן דרייט פּאָרפירן א
שמועס. דער קוויטשעראַדער שטאַלזענער ראַנאָשאַו האָט
געשאַטטן מיט פּריליכע ווערלעך און קראַוטהוינטער
האָט גענומען דעם אַללעס מיט הייסע אַפּערזיינענדיקע
ווייך.

אוי וועגן דורכגעגאָנגען א פּאָרשאַו צוויי :
צו איינמאַל אַנדערפּור, קראַוטהוינטער מיט ראַנאָשאַו
האָפן זיך געווען נאָרוואָס געשטעלט צו דער אַרבעט, ווי
האָפן דערפּאָרטן אַסל קלענער, וואָס ווערן נאָ זי
פאַרפלייצן פון נעמען, ווי פּלוצים ווערן אף זי אָנגעפאַלן
ווייזן אַרומ עטלעכע מענטשן.

— ווארעם שאין טאקע א יאגטעוו— האט דער
זווייטער געזענערט. — הינט איז דער טאג פון
פלאץ אין לאור.

אָט דאָס, ווי אזוי זעט, איז שוין געווען א קאָפּער
געטעל:

דער קלויסטער איז געווען אויסגעבויט אין נאָפּין
פון די הילדע פּלאַץ און האָט, אין דער טאג פון דאָס
הילדע האָט דער דאָ געקענט פארן, הויסטעל-יאָגטעוו.
די געפאנגענע האָט געזען אַפּערט אַפּערט פון דאָרט.
אויכען פון די פּאַפּיקע איז געגאנגען אפּערט און
פּאַט גרויס געווען געווען, פּאַט א יענע דער און
לעס האָט געזען א יענע אין דער גוט אַפּערטע און די
דורכגען.

— בינאטשאס פּערדזשאַטאָו— האָט אויך
— גי שוין גיזי דאָס פאר מאנאָים פּאַפּיקע ווי

דער סיינען דער אַפּערטע זענען.

— נ'ט און און און די פּאַפּיקע און זענען דאָרט
אנאָווענען וואו זענען...

— גיזי ווי זענען גיט פון די
— טא פּאַפּיקע האָט געזען ווי אויך...

— לעבער האָבן זיי געזען זענען געבאָט שקע-
רעוויט? קאָשע און א פּאַפּיקע.

א גרויסער אוילע האָט געשטאָט פון קלויסטער
אויס, מוזאָס נאָר-וואָס אַפּערטאָו און ווי פּאַפּיקע

פאַם שעבן, די אויסטאָנען האָבן פּאַפּיקע צווישן און
לעס אויך דעס יענען פּאַפּיקע פּאַפּיקע וועלכער פּאַפּיקע

קעטידער מיט א פּאַפּיקע פּאַפּיקע אויסזען ווי
ערע מיסעס און פּאַפּיקע א וויקער קעטידער

האלטן פאר זיי.

קייטער און דעם גאַטפּאַרן פּאַפּיקע, ווי אַפּי-
צענען ווי פּאַפּיקען מיט געווען און אלע האָלן מאַכן
וואַכאָס און גיט פּאַפּיקע קיין שפּיערן.

דער סטאַנאַרן האָט אויסגעגעבן דעם פּאַפּיקע א
האַבן קאַפּע און ווי סדאַס גאַר אַפּערטע און האָט

ער שוין אויסגעגעבן ווען אויסגעגעבן פּאַפּיקע און
ווי געזען מיט פּאַפּיקע אַפּערטע אויסגעגעבן די
קאַפּעליקע.

אַפּע האָבן אָט די דאָ פּאַפּיקע געבויט פּאַפּיקע
שטונקן מיט גאַטפּאַרן אַפּערטע וועלכע דערפּער ווי

ווי זענען גיט לאַנג דורכגעגעבן און האָבן גענוג און
פּאַפּיקע די גאַס זענען געווען ליידיק, וועל די פּאַפּיקע מיט

די פּאַפּיקע האָבן געזען אין פּאַפּיקע און וואו די
קייטער פּאַפּיקע אַפּערטע די אויסגעגעבן מיט פּאַפּיקע
פּאַפּיקע פּאַפּיקע פּאַפּיקע.

פון מוזאָס צעגענגען צו א גרויסן דאָרט, ווי די זעל-
געסען האָבן נאָר-וואָס געענדיק די אַפּערטע מיט פּאַפּיקע

טאָ עיקר, און ווי זענען אַפּערטען צום טאַפּע דאָרט,
האַבן ווי זיך פּאַפּיקע פּאַפּיקע טאַפּע און אַפּערטע און

מיטן און אַפּערטע: סדאַפּען ווי געוועזען און די אויך
די פּאַפּיקע קלויטער פון די דאָרטישע פּאַפּיקע און פון

אַלע זען דאָרט האָבן זיך געווען קאַפּען פון פּאַפּיקע-
קעס און אַפּערטען.

די פּאַפּיקע האָבן אויך גיט פּאַפּיקע און וואָס דאָ
מיט זיך.

— אַפּערטע ווי אַפּערטע— האָט זיך איינער פון
ווי אַפּערטען.

קאַפּעליקע— די וואָס געזענען.

צוגעלעגטע סאטניקעס געענטפערט און באטראכט מיט קאם וויערע געפונגענע. — אין אים זייא בלאשעניקעס ווערן וועלט'ישן די אומדעקט.

— איר העט דאך פון נאכט פון די ניש פארזיין וואלט איר שוין פסטער דא אומגעקענטעטיקט און איר דערפון האט איר דעם גאנצן סאך פאר זיך.

די סאטניקן זאגן טאקע אז אן עפעס טאגן געזען אפילו אז און געזען ווערן מיט פון אירן — קראפן — און די גאנצנים ווערן מיט פון אירן — קראפן.

ווי דורך שוין — אויפשטאל אירן סארטפארן? — נ, נ, כוונע, — האט זיך אנטדעקט דער ערשטער סאטניק, — וויבאלד אים, אז סאך שוין אזוי באשערט.

מירן די סארטפארן און טאקע צווישן ווערן הייבן און די אפערקען צווישן ווערן היליקן. דערפאר ווערן מירן דורך פארן פארן מיליאן פארפירט די אומגעזענען און דער נאכט פערטער שטאל אירן.

אפן ווען האט איינער אירן געטאגט פונעם א שקיע ווען פאפער. ער האט געקוקט אין דער ווייט פארט א פארקלערטן בילד, האט ארויסגעשטעלט, דעם בילד פארט א געזאכט מיט די הענט און געפילאבן דריבען מיט די פיס. ער האט זיך אייך געבויען און אלע ווען מיטן גאנצן קערפער, אזוי ווי ער וואלט קיינמאל קיין פיינער ניש געהאט.

— לאז א וועג: עלעטע גייען. — האט דער סאטניק אויסגעזויגן. איינער דער פאפער האט אים ניש געדעקט און האט גע- שטעלט פיסלעך און געטענעט מיט וועלן ערנסטן אויסזען.

— קומט אירן, הערן טאטניקעס: — האט ער זיך גע- ווערט אז זיי. — זי, כוונע: מיראומפאמעצד זען די סאטניקעס, זיי שטעלן דאך פאר אונדז איר דאס לעבן: זיי רויבען אים ווי א גאנצן: — האט ער געטרען און פני- פערק זיך פארנוגט פאר די סאטניקע.

די לעצטע האפן אויסגעשטעלט געווערן די ברוחט און געדרייט די וואסעס, פונקט סאטל'ס פעלן א האר ווי זיער סטאנארט און מיט דער רעכענער פונעם פארזיס האפן זיי זיך אוועקגעלאזן צום ענעק.

— פעטערל פראגל: די האט דאך היינט דריבען מיט- געט. ווי עפעסער: די עלעטע: — האט פאדאך ניש אונגעקומט.

— איר שרייבאר זיך פערקען: — האט זיער פערטער פראגל שטיל א מורבל געטון. איינער סאך דאך שוין פארפאלן שפיען אין דער קאסע קען מען ניש. און ער האט געזען מען מעכאפעל זען די גרויסע לייט.

— אים געבט זיך שוין וועקערן פאר א דעראטניק פערקען: — האפן די שטייניש געדורדעט, — אט א פער- רעמאן: אויסגעטרענקען ווייט טענעט זיך אן אז אונטערפרישן דאס הארץ. האפן שוין די סאטניקעס געוואלט גיין ווייטער.

— שוין אזוי זיך? — האט פערקען זיך ווייטער אונט- טערגעכאפט. — איר וואלט עפעסער אונדז אונגעטון דער קא- ווער פון פארבראכט מיט אונדז אמיסעלע. ארום אן עלטסטן ווערט א נאשפראט איר אפסל מונטערע. אינאונט וועט מען זיך בא אונדז ערשט צעהלען. מוירן ווערן פא- אונדז אגאנארע דא ווי די נאקערלעקעכער.

— פארשאטונען. מירן טראקט אזוי וואו אירע מוועט
אנדז צוריק באפן.

— קיינער וועט איר נישט באפן; זי וועלן זיך פריער
זיי פון זשא נישט אויסניכטערן. און אנדערשדי וועט
איר שוין דער און באפן. די שטארק זענט נאר מיט, פאר-
געבט נישט, ווארעיל פירעט נאך דערזעלען. אז זיי וועלן

צעשניפן.
שטיל אפצושטענדיקן דעם טויער, וועגן זיי אירע
דורע ארויס. פארן שוועל וועגן געלעגן צעווארפן דעם
טויטשיקקערע פארשיין. ראגאטשאוו האט פארזוכטן צו
גראבט דעם טויער און פארזוכט דעם רינגל.

— אונגעוואונען צום וואלד, האבן די אנדערענע זיך האר
ציק צעלעגט מיט פארזאן און האבן געווען מאכן פיס
מיט אום שטעלעקייט. אזוי זיי זיי וואלדן געפארן און רעדן
לעך. די נאכט איז איר ווערן שוואל געווען א טונקעלע
דאס האט שטארק געקענט שטערן די נאכזאגער. כאטש
קיין נאכזאגער וועגן טייזוי נישט געווען.

זיי וועלן גענאגערן און אן אפשיטעל די גאנצע נאכט אזוי
האבן זיי דורכגעמאכט וואקערע פופערן ווערסט און זיך
געפאקט צו דער סאנציע און דערזעלעכער זשא און וועלן
לער זיי וועלן אזוי געקומען מיט צוויי באדאשיס צוויי.
זיי האבן פארשלאפן זיך צעלאזן און פארשיידענע רייט.
טונגען קעגן פארביישן די שפירן, אזוי אונזשאס קען
מען זיך רייכטן און אירע הונדערט פראצענט, אז איינערן
פון זיי וועט זיך אים געוויס אריינדרוקן.

זיי האבן זיך און וואלד צעקומט און אפגעצונגט זיך.
צו דער קאסע וועגן זיי שוין גענאגערן יעדערער באזונ-
דער. קראטשטינסקי האט געזעען א פילעס קיין מאקסקווע
און ראגאטשאוו קיין פסערעבורג.

האט אים דער סאטניק א שטויס געגעבן, אזו יענער
אויסגעפאלן מיט א ווילערע אומעם געליפען שטייט
אריין.

און שטארט איר געווען פרייטער און הייל די געפאר-
געגע האבן זיך אנדערקענעט אום א צערהאפענער פארזאנע
און זיך געגעסען צווייפרייטקייט וועט זייער ענטפערן און
פארזיך.

פון צום צו צום האט זיך דער פארזשטערעטער רינגל
אפגעקענט מיט א קויטש און אונזע פאם שפין האט זיך
געוויזן א זעלע אונזעם פון די וויסער; זיי ווארן געבאש
א קוק, צו די ארעסטירטע וועגן און אירע, כאטש די
לעצטע האבן דערקויפן צום געהאט ווויזן צו קויפן.
טכילעס אומט האט זיך דער טויער ווידער אמאל גע-
עפנט און זיך גלייך פארמאכט אריינגעקענדליק און זיך
עפעס א טונקעלע געשטאלט.

— ווער איר?— האט קראטשטינסקי א פרייע
געטון.
— שטילער, סאיז איר, פרייע, דערלאנג אהער די
לענט.

אונגעטאש די לענט, האט ער אנגערגעשניטן די
שטריק.
— נה איצט לויפט, דעם וועג צום פאן וויסט איר דאך
מנאטשאס?

— אונזער ווייסן מיר, און זיך פערזאך וועט גארניש
זיין דערפאר?
— מיר איר פון דא אונזארן א וויסערקע. זיי וועלן
דאך די גאנצע צייט אומגעקראכן קומן צו איר וועט דא-
נח, האבן זיי אינטעל פארניסן פארזיך ווען פארקער;
פארשטאנען?

פילודולן לערן מיט זינען, וויקיט און שטימען
געווענליך. אבער וועט מער ער האט זיך דערנענטערט
צום פאלק. אלץ וויבויקען איז נאך אים געבליבן ענגע

אין דעם, אז זיך ארבעט און ביטט פאר דעם ערווארד
צייט קהיליטען ער האט נאך גערעדט וועגן דעם סאגל
אין ערד און וועגן דעם שווערען מיט האט מען נאך אים
גתוערט. אבער קייט האט ער זיך אנגעקענט וועגן סאגל
אלולם, וועגן און אדער אדענענג, פלעגן די צוהערער
ארויסן גענוג און אוועקגיין מיט א יאך מיט דעם
האנט. דא האט ראגאטשאוו דערפילט, אז דעם קאפי
דארף מען פירן אדערשן פילער, אידער אפטייען דאס
פאלק, וועט אז נאך שטוב און פלעג, דארף מען זיך צו
נויפונדן ענגער מיט די אלע, וועט האבן אפארטא-
נען די נעטיקייט פון דער רעוואלוציע. און וועגן און איר
אפגעבן ווערען קויבע.

ראגאטשאוו פארווייטן, צערדער ארויף ארבעט האבן
אין דערלולער צייט אפערמגעפילט וואס ער.

אס ווען ס'איז אראפ די סערמגענע פון זיינע אקס
לען, און ראגאטשאוו איז שוין צוריק אין א שטאטישן
„פרייערן“ אויסזען, און ער ארגאניזירט א רעוואלוציא-
נערן קרייז און כאמארע, אבער אייניגע מיט דער פיר-
ערשער האלבאשע האט ער פון זיך איר אויסגעטון ווען
פאווארונקעטיט. שפאנען האבן און א קורצער צייט ארום
אויסגעשעמקט ראגאטשאוו און מ'האט אים גליק ארעסט
טריט. אבער בשעת שוין ושאנדארען האבן אים גע-
פילט אפצוין גאט, האט ער אמגעריכט זיך א
שטויס געטון פרייד פון זיך מיט און קויער, אז זיי זיינען
אומגעפאלן און זיך רעכט צעמאייקט.

געלע וועגן זיי געשאפן איינס לעבן אגדערן און זיך
מאלד צעגאנגען. און קראוטיניטע מיט ראגאטשאוו
זיך מיט זיי.

ראגאטשאוו און אונזער נאך דער שטיב ארעסט
פארן אז דער ייאלע שילען באזיגעט און יעקעדין
רעוואלוציערן צייטן די ברידערקע, הענט זיך א בריי-
הייט, האט מען געזאגט פארשפאן זייער אסאך געוועט,
און ראגאטשאוו האט אים פארזיגט נאך מיט א צוגאב
פאר זיך גאנץ לעבן האט ער באגענוט נאר איין געטעשן
א קעניפעלן פון זיך, דאס האט פאסירט טאגלע דארט און
דער וואגעל, די ברידערקע האבן לויב געהאט זיך פארן
מען און מעיסן זיך זייען קויער, זיי פלעגן זיך אדער
זעבן איינער אנדערן אנגעפן איינער דעם צווייטן
פאר די הענט ווערען געווען זייע אפערציען.

און לערנען שפילן האט ראגאטשאוו ניש געוואס אז
זיך קיין גליקן.

אינמיטן באבובע, זיי ער האט שוין אפערמגעטון פאר
א העלפע מיט פירלעכעס און זיין זיט, האט זיך אויס-
גערופן איינער א האנגער אדערדוקער פילער, אז ער וויל
זיך מיט אים אויך פרייען, ראגאטשאוו האט אים ניש בא-
וויזן ניש געמעגן פאר דער האנט, זיי קענען האט אים א
שילעס געטון מיט און קויער, אז ראגאטשאוו איז אפער-
געפליצן איבער זיין ראפ גרינג זיי א פילעך.
דערנאך האט ער געהאט צו טון ראגאטשאוו מיט קאך
זאכן אפן דאן און מיט אפערמגענע בעווערע און ראפ-
טאון, ער האט זיך אויך צונויפגעלעבט מיטן פאשעטן
פאלק, אז ער האט שוין גאט אליין פארגעסן פון זיין
פאראנגענומען, ער האט לויב באקומען זיין אפגעלאזן

בא קראוטישנישטן ווען די צוויי יאר נאך יענעם דארטשן ארעסט דורכגעגאנגען אין טימל פון אשפיק נעמיסע און וויכטיקע ארבעטן ער האקט אויס אין די גרעסע שטאט און אין די קלענסע דערפער, ער ארבעט צייט, אראנזירט, טאכט אן א באדן, קערט אבערציען זיך, צו די רעוואלוציע קען האפן אפ יערן זמן פון די פארשטאמן (די טאכט האט זי פון זינג אן פארשלאגן), פארטרענגט ער זי צוויי יארען און פארשפילט זי פאר א סעקסאנט מיט יאנדיס און מיט שפילעס.

אבער אט האפן זיך באהייטען יעדעס, אז דערפונען ווען זיי אפגעשטאנען זענן איר אנשטרעקערן — טערקט קען זיין סערגי מיט אנהוען און רוסלאנד, ער טאכט זיך אריבער איבער דער גרענעץ.

דאס איבערשפרינגען זיי איבער דער גרענעץ אין בא די רעוואלוציאנערן גלייך זייט זייט אוועקגעשטעלט, עטליע כע פייגערענדיקע האנטראמאדוסן, פילען זיי אויבער פון איבער דער רוסישדיששער גרענעץ, זיי לעבען האפן קעסידער אנשטרעקענדישע די גרענעצווארן פון בייזע לענדער.

סערגי פלייט זיין הערענעגאנצע ווי אז געווענעם קאזאקליכע פארטייט זען אים א באהארטיע, אבער די רוסישע רעגירונג אז צעזאמלעט צענדליג קיטש אליין צו וויזע הערענעגאנצע, דעשאפט יערעס סערגי אפגעקליט זען דער יאר און יערעס זיך אים צוויי יארן רוסלאנד.

ער פארט זיי ארויס פנים צו דער צייט, ווען סתחתין זיך אן די שארןארעסטן און דער גרעסער טייל כאווערירט יענע זען שוין און געפערענעש פערט פלייט אים פון פערערענדיג קיין טאשטווע און צוריק און ער ארדנט אפן אפטרענינגען פון זיי טורמעס.

און ביז זיי זינען געקומען צו זיך אין שוין פון רא-גאטשטווע דאס ארט פארקילט געוועזן, אנגיבן האט מען אים ווידערהאטל ארעסטירט און סאסקווע, אזי ער א צווייטן מאל אטלאפן געווען און אויסגעוואקסן און פערערענדיג, זענענדיקע פון די נעבעליכע, האט ער זיך אבער אנגיבן געשאקט אין אן אפלאזע פון אן ארעסטירטן באווער און שטיב, ער האט זיך געפרוהט לויפן דאס פערטע מאל, אבער אין דרום האט אים פאר-האלטן א גרויסע מאכע גארזארווארן.

מיהאט אים געמיישטע אוינגעס מיט סינעווען, ישישאף און די אויבערדיקע נאעמע פלייט קראוטישנישקיס, דאס געקריכט האט אים אנשקענט פאר א קארדזאט און ארויסגעשיקט ווערן קיין סיביר, אבער לויטן אונגענומענעם מיינען האט מען אים פארמישטע צו זען יאר קאסערנוס מיט דעם טיפ ער זאל זיך מישטאל זיין פארן קייסער מייזעל אים פארפליסטן דיקאטערגעל און ארויסשקונט דאס אזא געווען אינגעלישע צוליב דערין, דער קייסער זאל האפן א מער לעקסיט ארויסצוטרופן פארן פאלק זיין גרויסע, מושהארן ציקטיס, נאך עטשאט זיך ארוינגעמישט דער וואנדארטער שיק פערענצאט, און אלעקסאנדער דער צווייטער האט באשטעטיקט ראטשטאון די קאטערגע און נאך צוגעגעבן פון זיך א פאפיל: האלטן אים און קייטן אלע זען יאר.

לויטן זען יאר דורכאגאד און ראטשטאון זיט באשערט געווען: דעם קייסער טורמע, האט זיך רייניגט זיך אוועקגעבן גענוג, און אין פנים יאר ארום נאכן אויסווייל איר ער געשאקטן פון א לונגענראט, צענדליג.

דוקו-מאכשירים און מיהאט זיי געהייס אפגעגערט און און קעסטלעך איבער דער גרענעץ און אפגעגעפערקלט קיין פעטערנבורג. איבער דעם מען קראוואשטונסקין צוריק קיין רוסלאנד, ער זאל אינגעדרינגען און רעדאגירן די אונז טערעק-דיישע צייטונג. זיין אגענדאליך וועט זיין ניקאליי מאראזאוו - א יונגער געליבטער, וואס איז נישט לאנג ארויס פון טשיסע נאך דריי יאר זען.

אז סערגיי האט באקומען דעם בריוו, איז וועלכן מיהאט אים גערופן קיין רוסלאנד, האט ער פונקט געשריבן פאר דער „אפשטישונג“ אז ארטיקל וועגן דעם אפשטישונג איז בער נעווענסאך אין א סאך ארום איז ער שוין געווען פאר דער גרענעץ, דער ארטיקל איז געפליצן נישט דערשריין.

איבערגעפערקלט זיך בעשאַלעם איבער דער גרענעץ, איז קראוואשטונסקי אראפגעקומען קיין פעטערנבורג א קורצע צייט פארן הונגער-שטרעק אין פעטראפאאולא-ווער פעסטונג.

די יעדויע וועגן דעם הונגער האט אים געבראכט אלעך סאנדער מיכילאָווי, איינער פון די קריגערישטע רעוועז-לייציגענער אין יענער צייט.

אין דער שווייטאר-שער שטאט ישענעווע האָבן זיך דעמאָרט אנגעקלעבן נישט קיין קליינע זאָל רוסישע רע-וואָלוציאָנערן, וואָס האָבן באַשלאָסן דאָ אין דער פרעמד גורנידן א רוסישע צייטונג, קערן קענען פריי אַפשאַצן די געשע-ענישן פונעם רוסישן לעבן.

סערגיי האָט זיך פלייסיק גענומען צו דער אַ אַרבעט. דאָס ערשיינען פון דעם ערשטן נאָמען „אַפּשטישונג“ אין פאר אים געווען איינער פון פריידיקסטע טעג אין זיין לעבן. איבער האָט ער זיך אנגעזאָן אַפגענעבן דער צייטונג. ער האָט געקליבן יעדויעס, רעדאגירט און געשריבן ארטיקלען צו יעדער נומער.

קיין רוסלאנד איז די „אַפּשטישונג“ אַנגעקומען דורך זייערלעך אויפנערמאָנטע קאָנטראַבאָנדיסטן: זיי פלעגן איבערפירן די צייטונג איבער דער גרענעץ, און דאָרט האָבן זי די רעוואָלוציאָנערן פאַנאַדער-געשפּרייט צווישן דער רוסישער צענדלשאַפט.

דאָס פון רוסלאַנד יעדויעס פלעגן אַנגעקומען מיט אַפּערליסן; אָס האָבן זיך קיין בריוו לאַנג נישט באַקומען; אָס פּרעגן זיי אַרומפאַלן צו דער פּאַליציי אין די הענט. אַרויסגעבן די רעוואָלוציאָנערע צייטונג און דרוקן אין איר נעסן פון די ערליכטע צייטונגען האָט נישט געלייגט. דערצו האָט נאָך די צייטונג זייער שטאַרק פאַרשפּעטיקט, און ווען דער נומער פלעג אַקומען קיין רוסלאַנד, האָבן שוין די געשעענישן, וועגן וועלכע סיהאַט זיך דאָרט דער-ציילט, קומען נישט איבערעסטרעם. איבער דריי אַלע סיפעס קומען די סער צו דער איבערצייטונג, אז זיי צייטונג דארף זיך אַנזעהן דרוקן אין... רוסלאַנד נומער א געהיימע דרוקערע האָט שוין עקזיסטירט אין פעטערנבורג: צוויי מיט א יאָר האָט מען אין אויסלאַנד אינגעקויפט אלע

פאר אייגענע אין געווען אן אפגעפערטער קלאס: צוויי זעץ איינס נאָר איינס און אין א רעגע ארום דער דריטער. קראוטישטינקי האָט טאקע אזוי אַנגעקלאַפּט. בשטאט ער איז ארום אף די טרעפ, און די רעגע האָט אים א יונגע און שייןע פלאַנדע פריי געעפנט די טיר. דאָס איז געווען די ווייטע פון דער דורע, די קינסטלערן אליקסאנדרא מאַלי-נאַווסקאָיאָ. ווי אזוי געווען איבערגעגעבן די רעוואָליוציערן, כאַטש אליי דאָס זי קיין דירעקטן אַנטויל אין דער אר-פּליטש ניט גענומען. דאָס אפער איז טאקע געווען די מיילע, מיזאַל זיך קעניען אהער קלייבן: דאָ איז מען געווען אסאך זיכערער.

סערוויי איז אריין נאָך דער פאלעפאסטע אין א מיטעלן צעמער, ווו סייזינען געווען וואָסערע ציען מאן און האָבן געפירט א הייסן שמעט. געווען איז מען ארום א פאָשען ווילצערנעם טיש, אף וועלכן סייזינען געשטאנען געווער פון אויסגעטוואָרענער טיי און א פאָר סעלער-מיט ברויט און געוויכערטער שינקע א וויטיקער מענשט וואָלט גער-וויט געקענט מיינען, אז ער האָט געטראָפּן צי א געווייז-לעךן כאַווערשיץ געזעמל צי א כעווער אומבאמארעמלעכע יונגעלייט. ווען ער וואָלט ניט פאמערוקן דאָס פערזגעליך רעוואָלוציערן, וואָס איז געלעבן אף דעמוועלציקן טיש.

פאטראט אלע בייזונדער, האָט סערוויי מיט פארגע-ניגן פאמערוקט, אז אלע די וועלכע ער האָט פאווונדערט געוואלט הינט טרעפן, ווען דאָ אפן אָרטי. דאָ ווענען גער-ווען: אלעקסאנדער מיכעליאָו, כאַווער מיטן ועלפן פאָר מיליגעמען אַדריאַן מיכעליאָו. א געזעצטער מאַנאַפּל מיט א קיילעכערדיקן לעבעדיקן געזיכט; ניקאַליי מאַראַזאַוו, א דאָרער פאָכער אין גאַלדענע בריילן, מיט אים האָט

IV. טיי מיט רעוואָלוציערן.
און א שאַ פיר ארום נאָכן שמועס מיט אלעקסאנדער און קראוטישטינקי גענונגען איבערן זאגאַרזונעם פראָטי-פעקט. דער טאג איז אומבאמערקט אויפגעצוגאנגען און א ווייטער נאכט.

איבערן הימל האָט זיך צעזאָסן א ווייטע פארב פון דעם זון פארגאנג. קראוטישטינקי איז געווען צעשטרייט און פארקלערט מער ווי קעייזער. ער האָט זיך אפילע פאָר-געסן אומקוקן אף די דורכגייענדיקע פרויען. ער פלעג עס קעסדידער טון מיט אן אויסזען פון זאָרללאָזן רעפּייונג, און אזוי ארום פלעג ער אכטונג געבן, צי ער האָט ניט רייטער זיך קיין, שפּיקיין.

אַפער אָט האָט ער זיך אָפגעשטעלט אנטקעגן א גרויסן גרוינען מויער און האָט אזוי ווי אראָפּגעטרייסלט פון זיך די פארוואַכטקייט. ער האָט אומפערקוואם קוק געטון אף איינעם א פנעטער פונעם דריטן שטאָן. צום ווינקל פון פנעטער-פּורט איז געווען צוגעשטעלט א פרויען-זאָנטיק, דאָס האָט פאמיט, אז, ס'איז אלץ אין אַרדענונג, ווי נאָך מיטלעג א קלאפ טון איז טיר, פלעג מען באַלד דעם זאָנטיק צונעמען און מיינען אים אומגעקערט צוריק נאָך אין דעם פאל, אזוי דער באווער איז געווען א פרויען-סרעגער, אָדער גליאַט אוא, וואָס מישלפּאַרט פאר אים מויער האָבן.

והרסטון; פארן הונגער-שטרעק אין עס אפילע א מיטל, אפער די אינוועניצעטע וועלן פון דעם ניט געווינען.

— טי-ווי, — האָט סערג'י פלוציג א זאָג געטון.

— וואָס מיינטסטו מיט דעם? — וואָס מיין, פאן... ספּיט ניט מיין פּאַשלוס... — האָט קראַטשנינסקי אָנגעהויבן ניט אינגאנצן דרייט און געען.

דקט-מיט א פאסטערע שטיט: — איר האָט אָנגענומען איינעם א פאשלוס, און אפט וויל איר זיך מיט איר וועגן אים דורכריידן.

— דערצייל, זאָג: — האָבן אלע מיטאמאל אים זיך צו אים געווענדעט.

— אפער פרויער, אירער איר וועל איר דערציילן, וואָס איר וויל טון, דארף איר איר דערמאנען, וואָס מיר האָבן מקצוענאָוון צו פארדאנקלען, ער איז ניט נאָר שולדיק אין דעם, וואָס די כאַרויורים אונדזערע הונגערן אין שפּאַטן די ער איז ניט נאָר שולדיק אין אפּגאָרעך און שלאָגן די אַרסטערע צוליב ווענע היסטאָריסן האָט דער צאָר פאר פּיטערס געריכט-אורטייל אפער 200 כאַרויורים אונדזערע, וועלכע מצעטיקט אים אפער די שפּיטעס; דאָס האָט ער מיט זיין מאַכט פארשיקט קיין ספּיר מענטשן, וואָס אים קומען דורכן פארשפּאַרעטע אין כאַרקאָווער שפּיטעס לענגער שווינגן און ניט צערעכנען זיך מיט אים פאר די אַנאָלירעפּן איר פער אונדזערע בייזער — איז אומלעליך; מ'דארף טון; איר האָט פאַרפּאַלען מאַנגעליקן טאָג אַהייבן, מאַנגן וועט מקצוענאָו זיגן א געשאַטענער:

פאַ אַ מינוט ציט האָט קיינער ניט אפּגעווערעטן די שטילקייט.

די קרשטע האָט זיך אָנגערופּן פּערזאָנסקאָיאַ.

קראַטשנינסקי די לעצטע צייט זיך, פאַהנדיקעס אומפּענאַ- ווערט פאַם אינאַדערענען איינעם די אונטערקערדישע צייטונג; אַלעקסאַנדער פאַרביקאָוואַ, — א שיינער פּאַכער מיט אן ערנסטן קומאַט אפּילע א שטרענגן אויסזען; סאַמאַ פערזאָנסקאָיאַ — א העל בייזל מיט קינדערשע געזיכט- שטרעך.

אלע פּינעפּן זיינען ניט לאַנג געקומען פון כאַרקאָו. אפּן וועג ניט הייבט פון פּאַרקאָו האָבן זיי געווען אינגעאַרדנט אן אפּפאל אף זשאַנדאַרמען, וואָס האָבן געפירט אין טורמע ארײַן סעלעכע זאַנג מעטסקענע רעוואָלוציאָנען, צווישן זיי איר ראַגאַטשאָוואַן.

פאַרביקאָוואַ און אַרדאַן מיכיליאָו האָבן געשאַסן אין די זשאַנדאַרמען. אפּער די זשאַנדאַרמען זיינען ניצל גע- וואָרן אדאָנג די פּערד. די לעצטע האָבן זיך דערשראָקן פאר דער שיסער'י און האָבן זיך צעטראָגן אוי, אז די רעוואָלוציאָנערן האָבן זיי שוין ניט געקענט אַהינגען. אזו פּאַפּירליך די כאַרויורים האָט זיך דאָס מאל ניט אינגעגעפּן. דער צווייטער פון אַלעקסאַנדער מיכיליאָו אין געזעסן אַלעסאָי אַרזעליעשאָוואַ, דער קאָנאָטשע טויבעס קרייל. א ברוגעט מיט אַרזעליע פאַרד און מיט שיינע שטראַלע- דיכע אַהינגען. סערג'י האָט זייער ליב געהאַט אַט דעם-אַ פאַרענענעם, שטילן, פאַרוויכטען און אין דערזעלכער צייט אינגאנצן אפּערענגענענעם רעוואָלוציאָנען.

— א ניכט אַראַדערדענגע מקצוענאָוואַס — מיט די ווערטער האָט פאַרענעט סערג'יען אַלעקסאַנדער מיכיליאָו. — ער האָט פאַרפּוילן וואָס גיכער אַפּשיקן אַקאָמערענג און ארויס- שיקונג אלע די וועקען מ'האַט געהאלטן אין פעסטונג מיטן אויסקוק אף א גוטן ווינטער-וועג; איצטער וועלן זיי קראַט- קערהייט זיך טרייטלען אפּער אזו ביטערן וועג טוינטער

— מידאראף, אפאָרעם, וואָרפֿן דעם קאָמף, ווערן געטרייע
דינער פֿון קייסער און פֿאַטערליאָנר, גיין דינען, פֿאַקולטען
טשינען און מעדאָלן...

— סערגי, איר רעד ערנסט! — האָט אים פֿערטוואָסאָא
אנפֿערגעשטאַנגן. — וואָס קען אונדז געפֿן דער טויט פֿון
אין פֿערטוואָז? אַנשטאָט אין הונט וועט מען אַרופֿווען א
א צווייטן. א מערענצנאָון קען מען אַייספֿילדן פֿון יעדער
סטראַזשניק.

— מיר וועלן פֿויעלן דאָס, וואָס דער קומערנדירער הונט
וועט ניט וואַגן אויסשטעלן אוי פֿורען זיין גענעראַלשאַע
פֿרויסט, און זיך פֿילן אויסער יעדער געפֿאר. ער וועט ניט
וואַגן דריין שפּאַצירן אַפֿער די גאַסן זאַנדעס, ווי ער
וועט אָבערפֿן אַ פּאַפּל קאַטעווען אומבאַוואַפֿנטע מענטשן;
ער וועט פֿארן אַרומגעפֿן אַזעלכע באַפֿעלן פֿון אַבסעלע
א קלער טוהן, און וועט זיך דערבאַנען, און ער האָט מער
ניט ווי אַיין קאַפּ פֿאַר זיך אָף די פֿלייצעס! פֿאַ אַיטשקער
שאַ האָבן זיי אַלע וועגן דעם פֿאַרלעסן! אַיבט גייט זיי
אַפֿעלע ניט אַרף אַפֿן געדאַנק, אָט די ליבטן, און מיר קען
גען זיי געפֿן אַ ווידערשטאַנד! מיר דאַרפֿן זיי דערווייזן,
און מיר זענען ניט קיין אַויפֿערן, און מיט קיין פֿאַרפֿאַל-
גונגען וועסטו אָף אונדז ניט ווירקן, און אָף אַבזאָרעס
קענען מיר אויך ענטפֿערן מיט אַבזאָרעס און אָף טויט
מיט טויט!

— איר פֿירן מיט אַיך אַינגאַנגן מאַסקים, סערגיי מירי-
לאָוויטש, — האָט פֿאַראַנאַקאָוו רויקן זיך אָנגערופן. — אַפֿער
אויב איר האָט קיין טאַעס ניט, האָט איר געזאָגט, און איר
וועט אים האַרגענען מאָרגן? ווען זשעק האָט איר פֿעדען
צוגרייטן דעם אַטענטאַט? וואָס פֿאַר אַ פּלאַן האָט איר
פֿיכלאַל אָנגעמעקט?

— סערגיי, וואָס איז מיט דיר? — האָט זי אַויסגערופן. —
וואָס רעדסטו, וואָס? צי דען וועלן מיר געהאַלפֿן ווערן
מיט פֿאַרטייטן איין מענטשן? אַנדער זאָר איז אַרבעטן
צווישן פֿאַלק, מיר דאַרפֿן פֿריירן דעם סאַפֿאַליזם, און
ניט האַרגענען קיין אַייגענליכע טויגענעכטן.

— איר האָט שוין לאַנג וועגן דעם געקלערט, סאַניעל! —
האַט קראַוטישניטקי געענטפֿערט, — אָפֿער זאָג אליין: צי
דען האָבן מיר די קלענסטע מעגלעכקייטן פֿריירן וואָס
סאיין ניט איין, קאַלמאַן סוועס עקזיסטירן אָט די רע-
גירונג? מויעס אונדז צעכאַפּן אַיינציקווייזן און צעשטיקן
ווי די מיינו: די ושאַנדיראַמען ווערן דאָר וואָס אַ שאַ אַלץ
מערער אָנגעשפּיעט, פֿאַרלייגט וואַקסן אָן אַ רעגן, און
אַפֿערגעגענעס פֿאַרפֿאַרענדיגט סמעקט מען פֿאַלד אויס
און מוזעמט אים צו גיין, קיין פֿרידלעכע אַרבעט איז אַיבט
ניט מעגלעך!

— אַפֿער מאַקרוויי זיין אַן אָנגעווענעם טויער און עששער
ניט אַיינעס! — האָט זיך אַפֿאַעליעשאַו אָפּגערופן. — פֿאַרעכט
ניט, און די רעגירונג וועט נאָר דעם אונדז מיט גרויס כּיי-
שקע נאַכפֿעסן און אונדז פֿאַרפֿאַלגן, דערמאַנט זיך, וואָס
פֿאַר אַ רעדפֿעס גאַנג רוסלאַנד וועט דאָן האָבן אַרמער
סאָטיין? צי וועט זיך פֿון אונדז ניט אָפֿקערן די רוסישע
געוועלשאַפֿט, אויב אַפֿער אונדז וועלן זיך אָף איר אַ שאַט
געפֿן אויפֿעל צאָרע?

— היי ווי! — האָט קראַוטישניטקי געענטפֿערט, —
וועט מען אונדז רודינען פֿאַר וועלכער רעוואָלוציאָניזם-
רעד אַרבעט סײַזאַל ניט זײַן, און קיין פֿאַרזאָגט וועלן
אונדז ניט אָפֿשטעלן, מוירן זיך קענען פֿאַגין אָן זייער
מיטגעפֿיל.
— וואָרזשע דאַרף מען, לויט אַפֿער מיינונג, טוין?

בא אונדז פאר אן ארגאניזאציע, אויב יעדערער פון אונדז
ארבעט אף זיין אייגענער ריזיקע? — און אויב מיר זאלן
איצט ניט וועלן מערענצנאטן מאַד, וואָלן מיר סײַ-וויי,
היסט עס, זײַ ניט געקענט אין דעם שטערן. אָבער
פאַרען, אז דו זאָלסט פאַרהיטן דיין לעבן, דאָס קענען
מיר. מיר קענען, סערײַ, דיין ריטער-גאטור; דו
וועסט מיט איר מאַכן פון אונדזער-רעוואָלוציאָנערער
געזעלשאַפּט א מעשגאַנג-וויי.

און אזוי ווי אלע האָבן געשוויגן, האָט מיכאַליאַו וויי-
טער פאַרגעזעט:*

— נאָכמאָל דאָס אייגענע: ווען מיר זײַנען מערער
אַרגאָניזירט, וואָלטן מיר אסאך פויער געוויסט אף קלאָר,
וואָס מיר האָבן צו טוהן. אָבער לויט אונדזער איצטערדיקן
שמועס זע איר ארויס, אז די מערהייט אונדזערע האָט
פאַרשטאַנען, אז די צײַט פון פּראָפּאַגאַנדע צווישן פּאָלן
איז געענדיקט, און מיר זײַען איצט אינגאנצן מיט אן אנ-
דער אויפן פון קאַמף.

— און דו, סערײַ, גיב זיך איצט אונטער, און מאַרגן
וועל מיר מיט פאַראַקיאָוון קומען צו דיך און מירן אייני-
געם שאַפן א פּלאַן.

— איר וועל פאַשעט קומען צו אים אפן אומפאם און
וועל אין אים אויסטישן.
— און סוועלן איר טייקען אומפאפן די לאַקיינען און
די שווייצערן.

— אף דערף גיי איר.
— זאָט קלאָרער, וואָס מײַנט איר מיט דעם.

— אליקסאַנדר איז אונאַרלוויטש; מיר איז איליסטקומען
האַרגענען אין אטאליע עטלעכע טאָלאַטן. אָבער אלץ
איז געווען אין אָפּענעם שלאכט, דאָ דאָרף מען האַרגע-
נען א מענטשן אינמיטן דרינגען, בעשאַס ער איז אילץ ניט
כײַטשעך אין קיין שום בײַן, בעשאַס ער איז ניט אָנגעברייט
אף זיך צו פאַרטיידיקן. איר וועל האַרגענען מערענצנאָוון,
אָבער איר וויל זיך ניט איפערלאָזן קיין שאַנסן אף ניצל-
ווערן.

— ווי אזוי דאָרף מען עס אַנדערסן, א דוועל איז עס? —
האַט נאָך דער גאַנצער צײַט שוויגן מאַראַזאָו אויסגע-
רויפן. — דו דארפסט אים אנדערלייגן, אָבער ניט געפן אים
קיין, שאַטען, ער זאָל זיך האַרגענען; איצט ווישער.
מיקען, טישן זיך זיך אף אלע הונדערט פּראָצענט, אז דו
וועסט ברעפן איר ציל אריין, אָבער פא זיי איר די הענט
בייסט שוין אף געוויס.

— מיר זײַנען מעכטיקע ווין איפערנעגענען דער זאך, —
האַט פאַראַקיאָוון רויק פאַרגעזעט. — און די זאך וועט
ניט געווינען, אויב מירן מאַקרויוו זײַן איינעם פון אונד-
זערע בעסטע טוער קערן אומפּרענען איין גאַר אַרְאָוּאַי.
— כאַטאַ איז גערעכט: — האָט זיך אליקסאַנדר
מכײַליאַוויטש ארלינגעמישט. — רייקירן מיטן לעפן האַסטו
קײַנע לעכט ניט, איר וועל איצט ניט איפערבאָוערן דאָס,
וואָס איר מיט אָפּאָליטיששאַוון רייזן קעטידיער; וואָס איז

אין די-א וויסל קויגן אין דער שענסטער קויגס. טאג צו וואס'דען דארף איר פארזינדן די נעשאמע און קויפן, פרעג איר דין, גענויטשע זאכן? ווי? ניט ריכטיק? גענוי- ווישע דארף מען קויפן פאר א פערטיילעק פרייז? די האט שוין און דיין לעפן עפעס געפרוהט פארקויפן? ווי? ער שווימט שוין? אט דאס איז דאך עס! דו וועסט מיט אזא מסכער קיין טאך ניט פארקויפן.

און דער דיקער מאנסל האט פארזינדענדיק א שאקל געטון מיט-קויפן און איז אורעק זיין וועג. דער גאנצער האט געשוויגן. אפער נא די אפערעק דורכגייער האט ער געפאטן דיעלעכע אומגעלומפערטע פרייז.

צוויי זשאנדארמלעך פאם טויער פון דער, רייטער אפ- טיילונג' האבן מיט קינע געקוקט אפן גאנעפל.

— אט, א גאנציהא; שוין דען וועפלעך טאג, אז ער האלט אין איין פארקויפן היטלען געווענטענע; ווי האט ער עס זיי אויפער אָנגעזאנוועט?

— ער וועט פאר איין וואך פארדינען מער ווי איר מיט דיר אינניעם פאר א גאנצן כוידעש.

— א בראנד אף אים; עפשער גיין צומאסערן, הא?

— צוליב וואס?
— פאלד אירעסטיט מען אים טאקע אפי דו ווילסט נאך.

מוזעט דיר נאך אגוידלען און דאס וועסטו האפן. נאר, ווער ארעסטירט דען פיסל-שניידער? א גאנצו, א פיסל-שניידער דאס ניט צום קייסער גארניט. פארקערט, א גאנצו איז און אונדויער ארבעט קעסיידער דער בעסער טער גוטער-פירודער. איר האב שוין אין דעם א יעדער. כעפן שוין ניט דאס ערשטע יאך אין דעמאדאויק פרייט.

ע. די פארשווערער שלאפן ניט.

אין עסלעכע פרייט פונעם גאנצע פאם זשאנדארמלעך שרף, וואס האט געווינט אין דער געפיעד פון פא- רימטן, רייטן אפטיילי (די לעצטע האט געהאט צו שאפן אבער די איינציג וועגן רעוואלוציאנערן), איז געשטא- נען א יונגער געזעלן מיט א קיילעיקן, ניט פאוואקסער- נעם לאכערן פאזנעם. ער האט גענויטש אונטערזע- ווענקן די דורכגייער און אויטשגעשעקט פון אונטער דער פאלע א געווענטענער היטל.

איינער א דורכגייער, א רויטער, דיקער מאנסל. האט דר אפגעשטעלט.
— פארקויפט?

— מיר פארקויפן, אלער איינליקייט. — האט דער גע- זעלן געענטפערט.

— א געגאנצעטע?
— א וועלכע דען האט איר געוואלט? — האט דער געזעלן אונטערגעמיכלט.

— וועפל פאסטטו? — און ער האט א טאפ געטון דעם שטאף.

— צוליב איך, אייער ווילגעפונעם, איין קארפן.

— א טיפעל פיסטו א גרויסער, פריינט מינער. — האט דער פילפולנטיקער מאנסל האלדערנענדיק און אמילע אָקאס געענטפערט. — איר אונטענען סטייעט פא איך פייכל און פארקויפן איר זעלט קענען, איך גיין. פאר א קארפן קען

פערדס אויער.

דאָס פערדל האָט זיך אַ הויפּ געטון און די דירעקט און זיך אַ דריי געטון און אַ זינט. אָפּער דער רייטער און פּעסט געזען אין זאָטל. ער האָט אויסגעשטען ווייער-אמאל און גענומען יאָן דאָס פּערד, ונט אומגעבונדן שכן אַרבעטן טאָמע אויער. פּאָרדער פּרישן שטאָס האָט דאָס פּערד זיך אַלץ ווינגיקער און ווינגיקער געדראָג.

— זיך שוין אָפּגעווינט אַרבעט, "האַרדוואָר?" האָט ענדליך דער רייטער זיך אָפּגעוויפּן און מילד געפּאָטשט דעם פּאַרשעמאָן פּערד אַפּערן האַלדז. — זי ווי דען ציט זיך צוגעווינגען; מירן פון זיך אויסשולדן און עפּן גער-מיינען דערוואַרציערענער. דייַגע זיך נישט!

פּערדס האַרבעט
פּערדס האַרבעט
פּערדס האַרבעט

פּערדס האַרבעט

אין האָט נישט די געקלעקעט אַלץ אַרבעט זיך און וועל דאָך נישט וואָגן אַלץ פּאַרטיקלן און און שפּעטער שאָ. דערום וועל אַך זיך דערלויבן זיך שרעטלעך פּאַר אַלץ אַנטשולדיקן דערפּאַר, וואָס אַלץ פּין געזונגען פּלוצם פּאַרלאָזן אַינער וויינטג. נישט קיין אומאַקוועם לעבנקייט פון פּין וויינטג זינען די טיפּע פון דעם; פּאַר-קערט, באַ פּין צוריקערן זיך אין הייטשטאַט, וועל אַך זיך וויער גערן, אויב אַלץ וועל האָבן די מעגליכע קייט פּאַרזעמלען דעמזעלען צימער פּאַ אַיך. אָפּער די פּלוצלינגיק יעדעס וועגן פּין פּאַטערס שווערער קרענק רופּט מיר אַרױס צו זיך אַרױס און מיר וועט וואַרשיינליך

אויסגעשעווינגען און זאָטל אַרױס, אַ לײַד געגעבן דעם לענגען פון וויטל און צוגעגעבן:

— די ברייטשאַף וועל אַך אַרױס פּאַ אַיך אַרױסגעשטעלן, דער קראַך. באַ זיך האָט אַך זי פּיט וואָס צו האַלטן. דער שטייטער האָט גענומען דאָס פּערד פּאַרן צייטל און אַם אַרױסגעפּערט אַפּן גאַס.

— זי קעמט פּירן אַ פּערד, אַרױס, זי קעמט. — האָט דער רייטער זיך אָנגעדרינגן — אַלץ פּין וויער גערן וואָס אַלץ האָט זיך געדרינגען.

— האָט אַרױסגעפּערט דער שטייטער געזענספּערט.

דער רייטער האָט אַ צו געטון דאָס צייטל, האָט מיט די קיי אומגעדרוקט דעם פּערדס זייטן, און זי שיינע באַיע האָט ווי אַ ווייבל-ווינט זיך אַרױסגעפּערט און לענגער דעם גלייכן פּראָפּערקייט, וואָס האָט געפּערט צום אַרױס פון שטאַט. אָט האָבן זיך שוין אויסגעלאָזט די גרויסע מויערן און סיינען קליינע וויינערענע דירעקטן מיט גאַל-קעס און מיט לעדערעלעך. — פּונקט ווי דער רייטער וואָלט פון פּערטערפּאַר זיך מיטאַמאל געפּאַקט און אַ קרייז שטעטל.

אָט זיינען שוין די היילעך אַלץ שויערער געוואָרן, און דער רייטער איז שוין אַלץ צווישן די פּרייטע פּער-דער. דאָס האָט ער אַפּגעקוקט צווישן פּונעם ברייטן שלאַך און געלאָזן גיין דאָס פּערד טריט פּאַ טריט.

אַפּגעפּאַרן וויפּאַרען פון מענטשישע וויינגענען, האָט דער רייטער זיך אומגעקאַקט, אַרױסגעכאַפּט פּליצום פון

זי פון גרייט זיך פּליצום.

און אָפּגעטרײַטלט דעם פּאס איבערן עמער פון וואַש-קעסעל אַלץ, וואָס סײַז געווען אָנגעשריבן מיט סיגנ, איז פּאַרשוואַנדן געוואָרן. פאַר קראַוהוטשענסקן איז אַיט געליען ניט קיין פאַרשריבענער פּאַפּיר.

האַט ער אַינגעזענטקען די פּען און גענומען שרייבן מיט אַ פּעסטער האַנטשריפט:

Handwritten text in Yiddish script, likely a signature or name.

אַט דאָ איז דער פּירשט דזשאַדאָיערזאַן געשאַראַפּן דאָס צווייטע און דאָס לעצטע מאַל.

אַרסטאַרד פּראָקאַפּעיוויטש גרעקאַזן איז שוין געווען ווייט ניט קיין ווינגערמאַן, אָבער ער איז-נאָך אַלץ ניט געזאַגען לעכער פון זיין קליינעם אַמט, אף קיין גרעסערן האָט ער שוין אַפּילע ניט געהאַט. אויך ווי ער האָט געהאַט רעוואַטיוויזם, פּויליש אַנשטאַלט האָט ער געווינט ווייט, און אף דער קאַזאַק האָפּן אים וועג סכּרדעס ניט געטראָגן, האָט ער קיין אַדער פּרייַדע ניט געהאַט ווי גיין צופּאס, און יוד אַלעמאַל צעווען אַהווען. ווען לעצטער אָפּשעל-פּלאַן איז קעטיאָדער געווען דאָס גערטל אף מיכעליאַווער פּלאַן, אַרסטאַרד פּראָקאַפּעיוויטש האָט שוין געהאַט אַ באַזאַקע צו זיין דאָ אַפּן בענקל, דאָס ערשטע אף לינקס פּויליש אַרייַנגאַנג.

דעם פּערפּן אויגוסט 1878 יאָר איז אַרסטאַרד פּראָ קאַפּעיוויטש אַרומגענומען ווי געוויינלעך פּאַרל נאָך זיפּן. קעדי אַקוימען אין דער צייט אף דער שטעקע, דער פּרימאַריגן איז געווען אַ וואַרעמער און מיהאַט געקענט האָפּן אף אַ הייסן טאַג. געשטימט איז היינט געווען אַרסטאַרד פּראָ יעוויטש זעלטן נוט.

אויסנאָמען שוין דאָרט פּאַרדערנעמען דעם גאַנצן האַרפּט און מיין גרוינע.

מיט פּיל דאַנקבאַרקיט פאַר אייערע זאָרגן וועגן מיר, האָט איר די ערע צו פּאַרבלייבן אַיבער, געזעטע האַרנטע, אונטערשטעקער קענט

פירשט ווי דזשאַדאָיערזאַן.

S. P. אין לינג י פּי דרייענגעלט פאַרן גייער-דיקן בוינדעלשײַט.

געענדיקט דאָס שוין, האָט קראַוהוטשענסקי אַרומגע-נומען פון טישעקעסעל אַ פאַר גילדערנע ברילן און בעייטן אַנטן געכאַט אַ קוק אין שפּיגעלע. פון דאָרט האָט אַף אים אַ קוק געטון אן אומבאַקאַנטע פּערזאָן.

— האָט, ווי ברילן פּעטן עס אַ מענטשן! — האָט ער מיט אַנטשקונג אַ פּאַרטשע געטון און באַהאַלטן די ברילן צוריק אף זייער אָרט.

— נו, וואָס ווייטער? וואָס נאָך דאַרף מען טון? — האָט ער נאָך זיך זעלבסט געפרעגט. ער איז עטלעכע וויי-לעס געווען מיט אַ פּאַרטראַכטן פּאַנעס און האָט מיט אַמאָל אַ קלאַט געטון זיך איבערן שטערן.

— האָ, אין דער ערד, אַלץ צוגענויט, און דעם סאַמע אַקער שויר ניט פאַרנעסן!

ער האָט געליך געעפנט דאָס גאַנצע אַפּאַקעלע און אַרומגענומען פון דאָרט אַ פּויליש און געליך פּויליש-קייט און אַ ווייט פּאַקעטל. דערנאָך האָט ער אַרומגענומען פון כּוּרדוּט-קעסענע זיין פּאַס. ער האָט אים גוט אָפּגעבוייגן אף דער ערשטער זייט, פּאַסאַטן מיטן פּוילישער פּאַפּירלע, האָט פּאַר-זעכטיק באַגאַסן מיט דער פּוילישקייט, עס פּאַנאָדערנעמישט

געווען א קיינע טרייט דאס, וואָס די יונגעלייט האָבן
ויר אַנגיבן אומבעהיפּן און זינען אַרויס פון גערטל, און
ער האָט שוין דאָסער געקענט, ווען ער וויל, ויר איר
פּערזעצן צוריק און זיין אינגעווערטיג אָרט.

א מינוט און צוויי נאָך די אַרעסטאַנציע מיט פּערי-
געזע בליקן נאָך די אַרעסטאַנציע אַנזעצט. ער
האַט זיך גאַרניט געשטיין, אז אַט דייַע צוויי מינוט
וועלן זיך אים אַנטרען און זיקאַרן אָף אלע זינען יאָרן.
דער מוכעלאָווער פּלאַן איז געווען קומט לידיק,
און די שטיינער פּונם טראַטאר האָבן ווילט צעטראָגן
דעם קלאַנג פון די טריט, וואָס צוויי אַוועקגעווינענער יונ-
געלייט האָבן געשטימט. לעס קאַנזיטערע האָט אָף דער
קעלעיע געמאכט יאָיאַ מיטן קאָפּ פּעס א נויט קיין אויס-
געלאָפּענער דראַטשאַר. פון געוויסן זינען געגאַנגען
צום פּלאַן צוויי מיליטער-לייט — — — — —

און א מינוט ארום האָבן זיך בא אַריסטאָרד פּראָקאַ-
פּעווערשען ווי די גאַרלעך צעשטעלט זינען שייטערע האָר
אפן קאָפּ פּויו פון אינער שרעק, און די אלטע קראַנקע
מיט האָבן אַוועקגעטראָגן זיין קערפּער מיט אזא פּליי-
קייט, און וועלכער זיי זינען נויט געווען פּעקן אפּלע און
די יונגעלעך און א שטיק צייט דערנאַכדעם פּלעג בא אים
דאָס האָרן אַרעסטאַפּן אַזעלכע קלעפּ, וואָס וועלן זיך נויט
פּאַלעמען אפּלע קיין שיקערן פּוינקטלאַפּער, נאָר בא דער
איבער דערמאָנג פון דער שרעקלעכער געשענעש, לעס
וועלכער סאַז אים אליין פּאַשערט געווען זיין אן איידעס
דעם פּעריסן אַוונטס 1878 יאָר.

אַפּער פּאַם טיילעלאָווער גערטל האָט אָף אים גע-
ווארט אן אומאַנגעמלעכקייט. נאָך פּונדערווייטונג האָט
ער פּאַשערקייט, אז זיין געליבטע פּענעקלע איז פּאַרנומען.
ער אַזעלכע וואָבן איז אַריסטאָרד פּראָקאַפּעווערשע נויט גע-
ווען געוויינט: און אזא פּעריסן שאָ און דאָס גערטל
געווען קעטיידער לידיק.

אינגעלייט זינען אפּן פּונם מער נויט געזען, אז צוויי
ינגעלייט, לעס זיי האָט געקאַנט טעילן אָרט נאָך פּאַר
דרייען. די יונגעלייט זינען געווען געקליידט זייער שיין:
איבער און א בליזען מאַטעל מיט א קילעלעכקייט וואָס
דער צווייטער — און א גרויסן מאַטעל, און א צילינדער
און מיט גאַרדענע פּרילן.

אַפּער ווי נאָך אַריסטאָרד פּראָקאַפּעווערשע האָט זיך
געוואָלט צווען פּונדערווייטונג, האָט דער ינגערמאַן מיט
די פּרילן אויך שטעקן און ביי אים גענומען פּאַטראַפּטן,
טאקע פון קאָפּ פּויו די פּויו און פּויו די פּויו פּויו קאָפּ, אז
דער פּאַלידריקטער אַריסטאָרד פּראָקאַפּעווערשע איז אַוועק
צום צווייטן עק דורטל און זיך דאָרט פּאַזעצט.

— אַנזעלערט: — האָט אַריסטאָרד פּראָקאַפּעווערשע א
קילער געטון. — מילדאט אַוואַדע אַזאַנצע נאַכט געשקערט
און איבער הוט מען זיך אָפּ. אַרד אַרבעט שוין אַזאַנצע נאָט
וואָנערטע 25 יאָר, און זיי קוקן אָפּ מיר ווי אַף א שטאַר
רואַמאָ, דערפּור וואָס אַרד פּויו אַנזעטן אַרעמער פּויו זיי
נישקאַשע, אַמאַליקע יאָרן האָט מען אָפּ אן עלטערן גער
לייגט אַפּטל מער אַפּט ווי אַצט, טימאַכט נויט אויס, ווי
אוי מלאַז געגאַנגען אַנזעטן, צי אַרעסן, צי רייך.

אַריסטאָרד פּראָקאַפּעווערשע איז אַנזאַנצן פּערווערן
געוואָרן, און אפּילע דער גוטער וועסער האָט שוין אָפּ
אום ווינעקן וואָס געוויינט. סאַז פּאַר אים שוין אויך

מיכילאָן האָט אַ ציפּע געטון זיך דאָס בערדל, וואָס טראַט געריסן, אַז „ס'שאַט נישט מאַכן גיכערע טריט, ער האָט אומגעפירט נאָך זיך די נאַכשפּירער אַבער פאַר-שיידונגע גאַס, ביז ער איז מיטאַמאָל אַריין אין אַ הויף פון אַ גרויסן מויער, זיי זענען פּלען דורכגעגאַנגען דעם הויף און דורכן צווייטן טויער זענען זיי אַרייס גאַר אַף אַן אַנדער גאַס און ביז די שפּיאַנען האָבן פּאַהוירן זאַכטן דאָסעלעצט שטיקל אַרבעט, זענען מיכילאָן מיט קראַוו-טשינסקן אַבערגעלאָפּן די גאַס, האָט זיך אַ שטאַפּ געטון אין אַ צווייטן הויף און זענען אַרייס אַף דער דריטער גאַס אַרבערלאַנדדיק די שפּיאַנען מיט צעעפנטע מיילער, ווייל זיי האָבן נישט געוויסט וויפּיל די צווייטן האָבן זיך אַוועקגעטון.

מיכילאָן האָט די רענע גענומען אַ דראַזשיקע און געדיינטן שמיטן אַף אַ היטער גאַט ערגעץ אין אַלדזש שוואַרצע יאָר.

— צוויי דורכגעגאַנגענע אַרייס אַקענען דעם צווייטן:— האָט זיך מיכילאָן פאַרריט און פּוילען גערידן די הענט, וואָס ער האָט געקענט אלע דורכגעגאַנגענע און שטאַט. עסלעכע פּאַל האָבן זיי געפּיטן די דראַזשיקע און גער מאַכט אַ צוויי—דריי קרייזן אַבערן שטאַט, קערט ענד-גלטיק צו פאַרמישן די שפּוילן.

— צו העמען דאָסע פּריסטו מיך?—האַט קראַוויטשינסקי ענדלעך צו פּרעג געטון.

— צו מוכינען.
— טאַמער פּלעט מיר אַז מיר פאַרפּיטן:—האַט קראַוויטשינסקי שווער אַפּגעזעצט.
מוכין איז עווען אַ מיטעלער באַמטער, און אַלשער באַכער פאַ די פּערציקער. דאָס העכסטע, מיט וואָס ער

זיך דער פּאַהעלעטער.
— די זעט אַז?—האַט זיך אַלעקסאַנדער מיכילאָן אַנגערופן אַרויסצויענדליק מיט קראַוויטשינסקי פון פּאַר ראַדונעס גאַנצן.

אַפּן קעגנעבענדיקן פּראַטאָר זענען צוויי כעורער-קעט געשטאַנען פאַ אַ שווינגענעל פון אַ קראָם און האָבן מיט גרויס פאַרשטעקט פּאַטראַכט די אויסגער-שטעלעס סכּוילעס.

— ווי דען, אַרץ זע ניש?—האַט קראַוויטשינסקי גער-ענטפּערט. —ס'איז אַ קליינער כּוילעש; נאָך וועמען קוקט מען אַינע נישט נאָך? מ'האַט פאַרפּלייבט די גאַנצע שטאַט מיט שפּיאַנען.

— אַרץ טרייב נישט אַרבער די געפאַר, —האַט מיכילאָן געזאָגט, —אַבער דו מוט אַ צווייטן פּאַל אַיבערפּיטן די דירע.

מיט וועמען נישט איז אַ צווייטן וואָלט זיך קראַוויטשינ-סקי עששער נאָך געשאַרט, אָבער גיין אַנטקעגן דעם „דוואַרניק“ (אוי האָבן די כּאוויירוס גערופן אַלעקסאַנ-דער מיכילאָן) איז עווען אַבערדיקן קראַוויטשינסקי האָט געזאָגט איין פּריירע—זיך אַוועקגעבן.

די פּאַר פּרייט האָבן נישט פּאַהוירן אַפּיין קיין עסלעכע טריט, ווי יענע צוויי כעורער האָבן געלאָזן צוויי דעם שוועפּענעטער און זענען אַוועק אין דערלעכער ריכטונג.

אין שטוב בא זין. די קען האט ער אָפּגעזאָגט, אויס
מורע, אז זי קען נאָך מאַסערן, אָבער אַן איבערנעריי-
פענער פּאַרזימקייט האָט זיך מוכן זיט געקענט באַזיין
זיצע ערשטע ווערטער זייען געווען:

— אַף די טרעפּ האָט אַיך קאָסש קיינער זיט באַ-
מערקט?

האַבן די געסט אים פּאַרזימערט. אז זיי האָבן קיינעם
זיט באַמערקט.

— פּאַרזימט איר עיק, — האָט מיכעל זייער ערנסט צי-
גענוגן. — דאָרט פינגען וווינט עפעס א פּריליק, א פּלי-
מער אַמבערן אַדער א ווינטערן. — דער געטע יאָר ווייסט זי
דאָרט. קומט זי אַף מיך קעסיגער פּעשעט אַיך גיך דורך
נאַענט זי קער געוויס זיין אן שפּאַנגעל.

דערנאָך האָט ער זיך געווענדעט צו קראַוויטשינסקין
און צוגעזען:

— יערנפאלס דארטס איר אַנערנען זיט אומגין. באַ-
טאָג קענט איר זיך אַמטלעך מיט דער'אָ פּרילן און אונ-
אָונט — מיטן שווייבאַר, נג, יענער און שוין געוויס אונ-
טער געקרויפט בא דער פּאַרזיי. דאָ אזי זייער א מורע,
אַלץ וואָס איר העט דארפן ווענדעט זיך צו מיך, וועל איר
אַיך פּעסער אליין אַשטעלן.

קראַוויטשינסקי האָט א שאַקל געטון זיבן יאָר אַיך
ייִעלידער אומשערלעקייט.

און אז מיכעל'אָוו אַזי אַוועק, האָט מוכן דורכנפערט
קראַוויטשינסקין אַיך דעם דערפאַנגען כּיידער, ווי ס'דאַרף
זיך געפונען א געפּטע קאנאפע און נעט קיין גרויסער
זיש.

דער טיש אַזי געווען צוגעדעקט מיט א ריינער ציי-
בונג. די צייטונג האָט געקערט אלס זיין זיט מער ווי א

האַט זיך אויסגעטיילט פון אלעמען, און געווען איינער.

גלויבליכעכע פּאַרזיאָנעס. ער האָט זיך מורע געהאַט צו
גיין צו אן אַשנעס פּענעטער, טאַמער א צוגווינט. אַף
קיין שיק אַזי ער זיט געפאַרן — טאַמער וועט ער זיך
דערפרינעקען. קיין פיש האָט ער קיינמאל זיט געגעסן.

ווייל מייקעל נאָך זיך דערוואַרן מיט א בייזל, אבער זינער קאָ-
לעךן בא דער ארבעט, וואָס האָבן קעסיגער זיך געוויצלט
אויבער זיין אפּדאָנעס, האָבן קיינמאל זיט געקענט וויסן, אז
אַיך דעס'אָ מענטשן זינען פּאַרהאַלטן געפילן, וואָס האָבן
זיך זיט אונטערנגעגען דעם געפיל פון פּאַרזיאָנעס. מיכעל
האַט פּאַרזיאָנענערהייט זייער הייט מיטגעפילט דער רע-
וואַליצירונגער באַוועגונג, און בא אים אַזי שטוב האָט
קעסיגער געקענט אַיבערזיין און אן ענגער שאַ דער מער.

מייקעסלער רעוואַליצירונגער טייער. און דאָס אַזי געווען
דאָס זיכערסטע באַוועלענע. קיינעס וועט דאָך זיט
אויך אפן געדאַנק כּיישער זיין און פּאַכדן זיין מיכעל און
טרייעם כּוילרע.

— קען זיך מרעפן ער זאָל מיך זיט דערקענען, וועט
ער זיך נאָך גאָר דערשרעקן אַף טויט. — האָט זיך קראַווי-
טשינסקי אָנגערופן.

— מ'דאַג אים שוין מוידעיע געווען. — האָט מיכעל'אָוו
קירק געענטפערט.

קראַוויטשינסקי אַזי איצט געווען גענאָלש, האָרט
דעם קאַפּ געשטירן, און ס'איז אים פּעלעמעט געווען שווער
צו דערקענען.

האַט זי אליין געעפנט די טיר און זיין אריבעלערט און
איינעס פון די הינטערשטע כאַדאָרים. דאָס אַזי געווען
איינמאָנען איבערקליר, וואָרעס ער אַזי געווען איינער אליין

מאקראון מיט א גשריי: "האלט אים, נאכט אים!"
און אין דערזע רגע האט א שטייטער יונגער-
מאן אויך אזוי פון געקרידט, און א לאנגן בלייבן
מאנטל און אן א שווארצער ווייבער קעלעביינער
הוט מיט שווארצע וואנטעס, ארבעטשטאן פון א ריט
וואלווער אנגעפילט גלייך אפן פאקלאווער מאקרא-
וואן. די קינדל אזי דורכגעפליען לעס צעלעס קאפ-
בייזע צעלדער האפן אויסגעציעט די פוסקייט פון
איטאליענער גאס און וועגן אויסגעשטיינגען אין
דער דראקשקע, וואס האט זי דא נישט אפגע-
ווארט און און וועלכער טאז צווייטן געשאפט א
גוטער קארער פערד. און דער קעלדע און צעפון
א יונגער שטייטער מיט שווארצע וואנטעס און א
שארד. מיט דער דראקשקע איינגעט האבן זיך די
בייזעליקע לעס אוועקטראגן פון איטאליענער
גאס אויבער שווארצער און וועגען געלעב גער
הילף. דער פאלקאטוויק מאקראון וואס האט אויך
זיסט געשריען די גאנצע צייט, במשך זיי האלט
זיי... — האט זיך אומגעקערט צום פארטווערטן, וועל
כער אזי נאך געווען בא אלע געדאנקען, און אז
דער פראגע פון קאטשקיראוויס דערשטאקענע קלייט-
ינגלעך: "וועמען האט מען עס פארטווערט", האט
ער געגעבענעט, און פארטווערט האט מען אים אריין
און דערנעבן האט ער אנגעוויזן אז זיין פארטווערטן
אנטהן מיט דער הילף פון פאלקאטוויק מאקראון
און דעם אנגענומענעם קאמפערדער שריקאפ, אז
דער גענעראל-אייטאט שרענצער פארטווערטן
דורך איטאליענער פון דער גאס פון קלויזאטאווער,

וואן, און אזוי ווי פאר דער לעצטער צייט וועגען קראווי-
טשינסקן נישט געלעגן אוועקען קיין בלעטער, אזי ער צו-
געגאנגען צו דעם טיש, און פלוצים איז אים דורכגעלאפן
א גרויל אפערן גאנצן ליפ: דאס ערשטע ווארט, וואס
האט זיך אים א ווארק געטון און די אויבן איז געווען: טע-
צענצאוו. פאר טערייניק וועגען געווען גענוג צוויי ריט-
געס און זיך אנטוויסן אז ער האט פאר זיך צופעליק
א יעדע וועגן דעם אויבן, איי וועלכן ער איז געווען
דער גרעסטער אנטלינגער, האט ער א שופע געטון
די צענטונ פון טיש און זיך אנטווערען און איי מיט
בייזע אויבן.

א רעגערונג-מיטיילונג

ניין אויבער אפן פרישארטן פרייטיק דעם פערטן
אויבסט, אזי דער ושאנדארמאנען שפץ גענייט-אל-אוי-
טאנט מלענענאט בעיסן טאגנעלעכן פרישארטן
שפאצירן געגאנגען איבערן מיטלייזער פלאץ
פונעם קלויזער, וואס און גאטטיי-זוואר" און
געוויסן איז דער באגליטונג פונעם אויסגעדעלטן
פאלקאטוויק מאקראון. אפן ריט פון גרויס-איטאלי-
עניער גאס און מיטלייזער פלאץ, לעס דעם קאפ-
דיטער קאטשקיראוויס ווייניקער, פון גע-
אנגעפאלן אן אומבאוועטער יונגערייט, פון גע-
קלייט און א גרויסן טאגל און און פרייל, און
האט אים א שטארקן זען געגעבן מיט א קנישאל
און דעם אייבערשטן טייל פון און נאכדעם זיך
געלאזן לויפן אויבער גרויס-איטאליענער גאס. נאך
אום האט זיך גענומען יאגן דער פאלקאטוויק

אזי ער פארפארן ביז זיך קווארטיר האט קייטירפריק אף דער פאטשאיע.

דאָס גרויסע פּוליש-פּוילישע האָט שטאַרק אָנגע-
שוואַכט דעם פּאָליטישן און אַרמטענען, און זיך
פאַר האַלט דער אַינגעלענדיגער דאָקטער מאַמאַנאָוו
לאַנג אַזי ביז נאָך און ערנסטע, די יעדיגע וועגן דער
קאַטשטאַפּע האָט זיך גיך פּאַנאַדערעגערטאַגן און
בער גאַנץ פּעטערבורג. דערשטויבט און דערצוואַרט,
אזי דער גרויסער אומפּויליך אפּן אָרט פּון דער
פּאַטרונו לאַנג זיך נישט צעגאַנגען, און געהאַלטן און
איינ פּאַרהאַנדלען די שריקענדיגע געשעעניש. די דאָך-
טוירימ, וואָס זיינען געקומען גלייך נאָכן דאָקטער
מאַמאַנאָוו, האָבן אָנגעווענדעט אלע נייטיגע טרופּעס
דעם פּאַרהוונדערטן. אָפּער נישט געקוקט אף אלע זיי-
ערע אַנשטערענגונגען אזי דער זשאַנדאַרמער-שעף גע-
נעראַל-אויטענאַט מעלנענאָוו 5 אויזנער מיט 25 מו-
נט דעמעלען פּערטן אויטעט אויסגעגאַנגען.

קראַוטישנישקי איז נאָך אַ לאַנגע צייט געווען מיט
דער צייטונג און האַנט אָפּער ער האָט אַרבעטווייק מער
נישט אַרבעטקעטע. זיך פּאַניען האָט אויטענענען טרויעריק
און האָט פּון רעגע צו רעגע אומטערעגטאַנטע. און גע-
דאַקט האָבן זיך דורכגעטריבן רעגלע פּון יענער האַלבער
שאַ, וועלכע וועט שוין קיינמאַל נישט אַרויס פּון זיך
זיקאַרן...

אַ שטילער פּלאַן איז דער פּריקטער שאַ. אַרזאַן מוכי-
לאַוו אף דער קעלע. דער, "וואַרוואַר" (פּונקט ווי ער

האַט געקלאַפּט מיט די טילאָען. עפעס און אַרבער אָנגע-
שטעלטער אין גערטל. ער איז זענענדיג ערנען אוועק,
צו ער איז געווען און איידעס פּון דער אַנגאַנער מיטען
געווייט האָט ער זיי אומגענומען פאַר מערדער - ניי, ער האָט
זיך נישט אַנגעשטריטן, ווי קומט צו אים זיך שטויבן אָט איז
שוין טאַקע דאָ און איידעס אויב מוועט זיי פּאַקן.

דער, "וואַרוואַר" שטייט גאַס טאַמע ראַג, גרינג אָנ-
קויפּן צו הילף, ווען מע וועט אים נאָר דאַרפן. ליבער
"וואַרוואַר" ער איז דער לעצטער אוועק פּון פּלאַץ.
"דאָס הייסט זי אף זיך נאָמען - מיכליאָוועו" - האָט
קראַוטישנישקי געשפּאַט, פּעשאַס מיליטאַרן האָט אים
פּאַגרט מיטן ערפּאַל פּון דער נאָך. דער - קרעטשער
דאַרער באַיאַרקאַוו מיט די אָנגעקלעפטע שוואַרצע וואַג-
טעט - דאָס האָט אים דערזעלבער, "וואַרוואַר" אויך אויס-
געפּוועט. פּאַראַיאַקאָוו - דאָס איז אַ זיכערע שוין. ס'איז
ווי אויך הייסט ער דאָרט - מאַקאַריוו, צו ווי אויך, "אָה
וואָס דאַרף מען אַפּעריווקע קאַרפּאַנטע" האָט קראַוו-
טישנישקי געקלערט. - נאָך גוט, וואָס אַרץ האָבן צוגעווינט
"וואַרוואַר" זיך נישט שרעקן פאַר קיין שטיכער. כאָטש
מ'האַט פּאַשלאָסן אַרבעטן מיט קאַליטן געווער.

און אָט, ער אליין אינעמען מיט פּאַראַיאַקאָוו...
גייט און דריקט אלעמאַל אומגעטרעט דאָס דראַסן-שייכל
אף דער העכעל פּון זיך קלייניקן איטאַליענישן קינזשאַל.
אָפּער די ערענענונגען טרעטן אָפּ דעם וועג פאַר איין
אַינגעשפּאַרטן געראַק:

"איצט וועט די רעווינונג אונדז פאַרשטעלן פאַר די
פּרייטשעמאַסן, ווי שוואַרצע מערדער, גאַנצוויס, וואָס פּאַל אָן

והצע, נה, און איבער, צוליב אזא פאל, האָב איר, פארשייט
ויר, אָנגעלייגט אסאך מער וועג.

קראוואשינסקי האָט נאָר געשמעלטלע תערוויק אָט
דעם אַ מאַרעם מענטשן, דעם גאנצן אונט האָפן זיי
פארבראָכט און געשמעלט. באַם קלענסטן שאַרד האָט
מכין זיך געשראַקן און זיך צוגעהערט. קראוואשינסקי
פלעג אים וועלן באַרויפן מיט די רייד, אז סיניטש זיך
פארוואָס צו מוירע האָפן.

— איר ווייט, האַרצעלע, — האָט מוכין גוטמוטיק גע-
ענטפערט, — ווען ניט וואָלט איר אַזיר צו זיך ניט אַינגע-
לאָרן, אָבער וואָס קען מען העלפן, אז איר האָב
מאָרע?

ארום אַייגער צוועלף צוועלף האָט דער פאלעבאָס געווינען
דעם גאסע א גוטע נאכט און איז אוועק צו זיך און
שלאָפּמעלר. ענדלעך, האָט סערגיי באַקומען די מעג-
לעכקייט אַהייבן אַרבעיטן זיין פלאַן, מיט גרויסע פור-
שטאָפן האָט ער אַרבעיטן אַף דער שווער פון דעם
רײַענס פּוילן:

צווייב וואָס מערצעט אַזי דער-
מאַרדעט געוואָרן.

און דערנאָכדעם האָט ער גענומען גיך-גיך אַרבעיטן
די ווערסער, וואָס האָפן זיך פאַ אים און מוירע געשאָפן
פאַר די פאַרגאנגענע עטלעכע שאַ.

„דער זשאַנדאָראַרבעיטער, דער קאַפּ פון דער פאַרזע,
וואָס האָט איר זיך אונטערן שטורר גאַנץ רוסלאַנד, און
דערדאָרעט געוואָרן. יעדערער וועט זיך זייער גרינג
שטיסן וועמעס האָט סיחאַט דערלעגט אָט דעם קלאַפּ
אַבער קענן אַרבעיטן פאַרשיידענע מיטפאַרשטייטענע
מעלדן מיר אָפן, אז דער זשאַנדאָראַרבעיטער גענעראַל-

הינטן ארום, פאַר מענטשן, וואָס יעדערער דאַרף האָסן
און אַרבעיטן; ווי אזוי זאָלן מיר זיך אַיצט פאַרענטפערן,
וואָס דאַרף מען אַיצט טוהן, אז מאַגל אונדז דערלעקן?
רלעכט: ער וועט טוהן, וואָס מווייט נאָר קענען. ער וועט
אַנשטיין א פּיכל. מווייט עס אַפּדורקן אין דער אייגע-
ניס דירעקטריי דאָס איז נייטיקער פון אלעליי צייטונגען.
זאָל די געזעלשאַפט וויסן, פאַרוואָס ער האָט געהאָרגעט
מערצעטער, צי איז ער געווען גערעכט מיט זיין טאַט,
צי ניין?

שיין צום פאַפּיר: אָבער קיין פאַפּיר איז נישט; מידאַרף
א בעס גערן פאַ מוכינען. סערגיי איז אַרומגעגאַנגען פון
צומער און אַרעק אַצער אלע באַדאַרפֿים אים אַפּוטרן.
אַפּל מוכין איז ניט געווען, ווייזט אויס, אַנדערדייט.

סאַין אַוועק א שאַ, און די צווייטע, סערגיי איז אומ-
געגאַנגען, האָט צונויפגעשטעלט און קאַפּ דעם פלאַן פּונעם
פּיכל און געקעקערט די ערשטע פּראָצעס.

דורך די אַראָפּגעלאָענע פּאַרהאַנגלעך אָף די פּענע-
טער האָפן זיך שוין געלויבטן די אַרונטשקע לאַמעטענעס,
און מוכין איז נאָך אַלץ ניט געקומען. סערגיי האָט שוין
אַפּליע אָנגעלויבן זיך פאַרמירקן, אָבער די טיר האָט זיך
אין דער רעגע געעפנט, און מוכין איז אַרײַן גאַנץ און
געווען.

קראוואשינסקי האָט אים דערציילט ווי אזוי ער האָט
זיך שוין דאָ געדייגעט.

— פאַרשייט איר מיי, — האָט מוכין געענטפערט מיט
א גענייטע שטייבערע, — איר האָב א נאַטור, אז וווּ איר
זאָל ניט אַרומגיין, וועל איר קיינמאַל זיך ניט אומקערן
אריינס גלייבן: איר האָב מווייט טאַמער וועט עמעצער נאָך-
קוקן, און דערומען לייג איר קעטיידער אָן א פּיטינקעליע

היכון דעם קאפ און געהערט, ווי אזוי מוכין דרייט זיך פון איין זיט צפן צווייטן פאן זיך אפן געלענער. דער זיי- גער האט אפגעשלאגן צוויי, דריי און פיר, און יענער איז נאך אליין נישט געשלאפן.

— וואָס זאָג עס זיין פאר א מיטען? — האָט קראַר- טשניסקי געקלעקט צו זיך אליין. — איר טומל נישט, איר ראש נישט, די שייץ קען אים נישט שטערן, ווילן די טור און פיסט צוגעמאכט. עפשער איז ער עפעס נישט מיט אלעמען? אינדערפרי האָט זיך קראַוטישניסקי אומגעזאפט אונ- טערן קולונג פון קיילום, וואָס דער פאלעפּאַס האָט גער- גלייט צו דער טיי. קראַוטישניסקי האָט זיך אונדערניד- געגעטן און איז ארויס אין עטצמער ארליין.

מכּינן האָט ווירקלעך אויסגעזען נישט פּוּיגלידיק: ער איז שטאַרק אראָפּ און איז פלייך געוואָרן, בעסער געזאָגט — געל געוואָרן. די אַויגן זינגען נאָ אים אינגעמאָלן, דאָס פאַנגעס איז אַ שטענערן לייגט מען אים אין דער ערד אַרײַן.

— וואָס איז אַיך פאַר אַ גוטס? — האָט קראַוטישניסקי פּרעג געטון.
— גאַרנישט.

— וואָס הייסט גאַרנישט? גייט נאָר און טוט אפּ זיך אַ קוק אין שפּניג: אַ שטענערן לייגט מען דאָך אין קיינער אַרײַן, איר זיינט גאַר ביז פיר אַויגער נישט אַנשלאָפן געוואָרן, דאָס האָט איר געהערט.

— זאָגט בעסער, אז איך בין די גאַנצע נאַכט נישט גער- שלאַפן.
— נו, איז דאָך אַוואַד אַ סימלן, אז איר זיינט נישט געווען.

וואָרן אַנטער אונדערע הענט, אונדערע — רעוואָלוציאָ- אַנערע טאַגיאַליטישע.

„סבילעס זינגען מיר געווען גענויגט זיך אַפהאַטן פון פאַליטישן קאַמף, באַווונדערט נאָך פון פּוּליטישפּאַרטייס- דיקע מיטאַטימלען, וועלכע מיר קענען נישט האָבן בילי- רדישע נישט פון ווערער פאַרזעצונג און נישט פון אונד- זער דערצייגונג. די רעגירונג גופע האָט אונדז געשטויסן אפּ דעמפּאַ פּליטשקן וועג, אפּ וועלכן מיר האָבן זיך גער- שטעלט. די רעגירונג גופע האָט אונדז אַרײַנגעלייגט אין די הענט אַרײַן דעם קינזשאַל מיטן רעוואָלוציאָנער.

„וי גופע האָט אונדז געבראַכט דערצו דורך איר ציי- טער שפּיל מיט צענדליקער און הונדערטער מענטשןשע- לעפּנס און דורך איר שפּייצען אפּ אלע מענטשעלעכע זעכט...

„איר, הערן רעגירונדיקע, זשאַנדאַרמען און ארמיי- סטראַטאַרן! איר האָט אין אַינער רעזוס אַ מיליאָנען-אַר- מי און פאַרצייגען אָן אַ זאַל; איר האָט פאַרפּויליגט מיט אַינערע שפּאַנצען אלע שטעט און אינגיכן וועקן פאַר- פלייצט ווערן אויך אלע דערפער; אַינערע סטיסעס זיינען אַ שרעק און אַינערע שרעקלעך זיינען אַ שוידער. אָבער זינט וויסן, אז מיט אלע אַינערע ארמייקן, פאַרצייקן, סטיסעס און טויטן זיינט איר מאַכטלאָז און היילפּלאַציק אַנקעגן. אונדז: מיט קיינע קעפּונגען וועט איר אונדז נישט דער- שרעקן, מיט קיינע קויכעס וועט איר זיך נישט פאַרטיידיקן פון אונדערע האַנט!“

געמאלדן, אז ער וועט בעשמויפון ניט פאן בלייפן לענגער פאן מוכיבין.

ס'איז נאָך עפעס אַ כיריעש, וואָס דער „דוואָרניק" איז אַף דעם אינגעגאנגען אָן איבעריקע רייד.

— אַרץ וואָס זיך היינט געזען מיט סעראָוו, — האָט ער זיך אָנגערופן. — סעראָוו האָט זיך אַף זיך געפרעגט און פאַרעלעייגט זיין דילע, אַזוי אַזוי קענסטו נאָך היינט אינאַוונט צו אים איבערפארן.

— ניין, אַרץ קען פאַשעט ניט שלאָפן בעשאַס אַרץ האָט עמעצן פאַ זיך.

דאָ האָט סערגיי פאַרשטאנען פון וואָס מיריעט. — אַרץ דאַנט אַרץ פון גאַנצן האַרצן. — האָט ער זיך אַז גערופן צו מוכיבנין און אים פעסט געדייקט דערפאַר די האַנט. — אָבער אַרץ וועל איך מער ניט פאַרשאפן אויפיל אומרויקטיקט. אַרץ גיי די מינוט פון איך אוועק.

— וואָס רעדט אַרץ, גאַט אַזוי מיט אַרץ: אַרץ וועט עס ניט טון, ניין: אַרץ זאָל געווען וויסן, אז אַרץ וועט עס אַזוי אַפגעמען, וואָלט אַרץ איך אפילע ניט איבערנע-קערט די צונג, אַרץ מוזט בלייבן פאַ מיר. ס'איז גאַלע גאַרשיקטיק.

— אָבער אַרץ קענט דאָר נאָך אַזוי ערנסט קראַנק ווערן!

— פאַרמווויקט זיך ניט. איינמאַל, קען אַרץ שלאָפן אפּיטל פאַשאַג, און צווייטנס, וועל אַרץ אַף יעדן פאל אַז-קען נאכט עפעס איינעמען צום שלאָפן.

קראַוטישינסקי האָט אָנגעקוקט מוכיבנין מיט אַ קאָ-מישן געפיל פון פאַרווונדערונג און פון אכטונג. אָט דער-אַ מענטש איז געווען קאַמליש מיט זיין פאַרדאַגעלידקייט, אָבער ווי ווונדערפאַר איז דערומער געווען זיין אָפער-פּיקויטי!

זיך טיר איז קעטיידער געווען אָפן פאַר אלע אַנטלאָ-פענע, און אנדערע האָט ער באַ זיך אָפגעהאַלטן צווייער-וואָבנרויני. וויפל מאַראַלישע וועלדישקייט מוז אָט דער-אַ מענטש פאַרמאָגן, ער זאָל פּרוייוויליק נעמען אַף זיך אָט דר-אַ פּיך פון שרעק!

בעשאַס מיכיליאָוו איז אַף מאַרגן געקומען געווינדע ווערן קראַוטישינסקי, האָט דער לעצטער אים אַנטשליאַפן

זייער א געטרייען קונסט, ער איז אליין געקומען אף דער לעזואיע און איז אפגעפארן רייטנדיק נאָר אַזוי גאָסן. די פּאַליציי האָט באַצייטנס אָפּגערייניקט די אָנגער מערקטע גאָסן פונעם האַמורין, וועלכער האָט זיך אָנגעקליבן נישט אין קיין קליינער צאל אַזקוקן די רייכע לעזואיע. דער קייסער איז אָנגעפארן ביזן סימבאָזאווער ברייט, פון יענער זייט פרייך האָט דאָס פּאַלק זיך געשטויסן. אָבער דער קייסער האָט זיך אַיבערגעזעצט אין אַ פּאַרמאָסטן פּאַצעטאָן. וועלכער האָט אים פּליגן אויטאָקעטרעאָן צוריק אין פּאַלאַץ אַיינן. ער האָט דאַפּעק ליפּ געהאַט זײַן פּאַלק, דער קייסער, נאָר ... פּונדווערהייטנס.

אף מערענצואווס אַרט איז אָנגעמערקט געוואָרן זײַן געהילף, דער גענעראַל סעליווערסטאָוו. די ערשטע אופּ גאַנץ, וואָס ער האָט פּאַר זיך געהאַט, איז געווען — אופּ זוכן מערענצואווס מערדער.

סעליווערסטאָוו האָט גוט גענומען, ווי דער קייסער איז פּאַרנעמענדיק און אין דעם אינזיען און ער האָט דערומער פּאַרשטאַנצן, אַז זײַן גיירל איז אָפּדערגינג פון דעם, וויפּל סיינעס זיך אים איינגעפּן עפעס אַאָפּטעפּן אין דעריינען. טכילעס האָט אים דאָס מאַל אויך ווי אַפּילע אַ שמיילעל געטון. די פּאַשטש האָט איבערגעקאָפּט און אָפּגעגעבן אין דער דריטער אָפּטיילונג פּווי ברוי, וואָס זײַנען געווען געשריקט פון פּאַרעספּורג אין דער שווייץ. יענען לאַנד איז קעטיידער געווען אַ מקילעס-ליאַנד פאַר רעוואָלוציע-אַנערן, און נאָר די ברוי, וואָס זײַנען אהין געגאַנגען, פּלעג די רעגירונג פּאַוונדערס נאַכטיקן.

פּייזע פּרייז זײַנען געווען אַ אָונטערשריפטן. דער ער-שטער איז איבערגעגעבן געוואָרן דער דריטער אָפּטיילונג

VIII. דער קייסער איז נישט קאָנטליעט.

דער קייסער איז אוועקגעפּאַרן קיין קורם מיט זײַער אַ שולכטער שטימונג. נישט גענוג, וואָס סידירעמאָרדעט געוואָרן איינער פון די וויכטיקסטע בעלזכע-פּערזאָנען, דערמאָרדעט אין געוויסן אינמיטן העלן טאָג, אַף אַן אָפּעל ניצט פּלאַץ אין טאָמער הויפטשטאָט; נישט גענוג, וואָס די פּאַר-ליציי האָט אַרטיטגעליאַזן פון די הענט געט די מערדער, נישט געווען בעיקער זיי אָפּווכן און אַפּילע קיין שפור פון זיי נישט אָנגעשטעקט, נישט גענוג — דערלירטן זיך נאָר אַט די-אַ טויצענכטער זיך שפּילן אין זשבורקעס, זיי באַרימען זיך נאָר מיט זיער פּאַרברענגן, זיי דרוקן וועגן דעם כּווצ-פּערזיק פּיכלער אין אַונטערערדישע דרוקערליינען, צו וועלכע די דריטע אָפּטיילונג קען זיך אַדאַיעם נישט דער-קלייבן, און די פּיכלער פּאַרשאַרען זיי אַלע רעדאַקציעס, און פּרייז, זיי שיקן זיי פּאַנאַנדער אין אַלע רעדאַקציעס, זשורנאַלן און צײַטונגען; וואָס פאַר אַ ווערט קען נאָר דעם אַלעמען האָבן אַ קייסער, פון וועלכן מאַמט אַ גער-שפּעט אויך אָפּן; און וועטער אַמאָל דאָס אייגענע... אייב די בערדער זײַנען אויך גליקליך אַרויס, איז שוין אַ פּראַגע צי וועלן זיי זיך באַנוגענען נאָר מיטן איינעם זשאַנדירמאַרעקשיען צי... פאַ דעם אַ געדאַנק האָט דער קייסער קעטיידער דערפּילט, זיי סינערט אים פּאַרקולט דאָס האַרץ, און ער פּאַמט זיך אַיבערפּירן זײַנע מאַכשאַ-וועס אַף פּיילעכערע זאַכן.

סערה קראוואטשונסקים ארטיקלען, אז מיזאל איזער
ניט דערקענען אין איר דעם מעכאנער פונעם ביכל
"וועגן מעניגענאום טריט", דערנעב נאך האט די אפטיילונג
גענומט קראוואטשונסקי שוין דאס ועקסטע יאר, און פאר
דייך זינען פארשיידענע פרויע זינען איבערנעמען
געווארן ביז פארשיידענע אונטער-ווערונגען. דאס פארלויבן
פון די האנטארשפן האט באשטעטיקט די האנגעריס.
איינס איז סי-יווי געווען קלאר, אז קראוואטשונסקי געפונען
זיך אין פעטערבורג און ער איז איינער פון די ענפער-
גשטעטע אנפערער אינעם קרימל, וואס האט אויסגעפירט
דעם מאָרד. אָפּער אף דעם-אָ פונקט האָבן זיך די יעריגע
פון דער דריטער אָפּטיילונג איבערגעלויפן און פון דעם-
אָ פונקט אָן און ווייטער האָט זיך אָנגעהויבן פאר זי א
פרינציפערע וואגט, און מע האָט ניט געקענט אָנזאָן קיין
אין פערימל, מיזאל זיך קענען פאר דעם אָנזאָן און גיין
ווייטער.

דערווייל פארזירט פון קרים דער קייסער אלעמאל
ידיגעס וועגן דעם, וואס ס'איז אומפונען געווארן, און
סעליווערסטאט לזאט זיך אף אלע מיטשטיקעס, וואס אָס
אלערליי טערויט, קעניי צו פארזען מיט זיי זיין אָב-
מאט. ער האט זיך געפרווט אָפּצו די צייט, האט אויס-
געטראט זאכן ניט געשטויגן, ניט געפלוין, אָב-דער
קייסער זאל מיניען, אז ס'זינען דאָ נאָעט וועלכע סיניס
איז פשוט.

סי-זינען דאָ האשארעט, וואס לאָזן קלערן, אז די
פעדער זינען אנטלאפן קיין אמעריקע, — האט ער
מיידיגע געווען.

מארוואס" — שרייבט אָ דער קייסער אָמן פריגע
בריוו, און פאקונט ניט דערקו קיין ענטפער.

נאָך אין מעניגענאום מעשען, טאקע עטליכע טעג פאר זיין
טויט. דאס איז געווען אַ לעפדיק ברייטל, אין וועלכן א טרופע
אקסידן האט געלאָזט וויסן זייערע פאקאנצע, אויסער אלע
איבעריקע זייט, אז זי, קלייבט זיך אָנהייבן ארבעטן די
ערשטע טעג אוונט, היינט וויבאלד אז ס'איז אין אָנהייב
אונגוט דערמארדעט געוואָרן מעניגענאום, האט מען שוין
אף דעם-אָ ברייט געלייגט פאזונדער אָבט.

דער צווייטער ברייט, געשריבן מיטן זעלבען האנט-
שריפט, האט אינגאנצן איבערצייגט די זשאנדארמען אין
דער ריכטיקייט פון זייערע פארדאכטן. אין דעם ברייט
האט זיך שוין ניט גערענט וועגן קיין טרופעס. דער מען-
באבער פונעם ברייט האט געלאָזט וויסן וועגן אן, אַבל-
דיקער ליטערארישער ארבעט, וועלכע איז שוין איבער-
געגעבן אין דרוק און וועט די טעג דערשיינען. און
וויקלעך, אין עטלעכע טעג ארום איז ארויסגעגאנגען
דאָס ביכל וועגן, "מעניגענאום טריט", צום סוף
פרייט איז נאָך געווען אַ יעריגע מיט גרויס פארדראָס אָפּ
אומגעווערען פארפובערן, וואס איז פאָרגעקומען דעם
פערטן אוונט, — אָפּער אף זשאנדארמען זינען געווען
שוין ניט אף אויפמיל נארש, אז מיזאל זיי קענען פאריידן
די צייט מיט אועלכע צושריפטן.

ס'איז געווען קלאר, אז דער מעכאנער פון די ברייט
און דער מעכאנער פונעם ביכל איז איינע און דיזעלבע
פעדער. אין זיי-אָ פערלאָן האט א גרויסע שטיקעס צו מע-
נענאום מאָרד. אָפּער ווער זאל עס זיין?

דאָס לעצטע איז אור דריטער אפטיילונג האט מען מיט
צוקלאָרן: אין דער דריטער אפטיילונג האט מען מיט
גרויס פלייס געלייגעט די זשענעווער, "אפשטינג" און
מידאָס צו גוט געקענט די פלאמעניקע שפראך פון

ידעמאָש נעמט סעליוווערסטאָוו אפערטיגן דעם קיי-
טער, אז די אונטערקערדישע דרוקערין אז גאַרניט גערופן
אף דער וועלט.

"מיר קומען צו דער איבערצייגונג אז דאָס דרוקן
ווערט דורכגעפירט נישט אין קיין ספעציעלער רעוואָלוציע
צוגאָיערע דרוקערין, נאר הייסטוועלעך אין קאָיאָנע
דרוקערקרייזן פּינגווען און מיט דער הילף פון זייערע
אגענטן."

"אז אַט דוּאַ דער זאך מען טאקע זען אפּוועקן?
שטייבט צו פון דער ווייט אלעקסאַנדער דער צווייטער.

"אויסער דעם ווערט דער זאך ווארשיינליך אָנגעבן-
מען באַ ווי אונדערהיים, די פּרעסלען טראַגט מען אַפּ
שטילערדיש אין דרוקערין אריין און אַפּוועקן זיי אין אַ
פּאַטערק פון עטלעכע דעם אפּוועקט אבער אלע דרוקערקייטן.
דער זאַר גייט אַיין און דעם, און ספעציעלע קאָנטראַ-
ליאַרן הייבן אָן שטרענג אנטונג געבן אף יעדער דרוקער-
רײַ. אַבער סײַז פון דעם אויך גאַרניט אַרױסגעקומען.
סעליוווערסטאָוו האָט אויך נישט קיין מוּדעסע יעדעס.
צו געבן וועגן די פּירער פון די רעוואָלוציאָנעריע קרייזן.
"מיר האָבן אָנגענומען מיטלין קעגן די אונטער-
העצערין" — שרייבט ער.

"טאָ ווער-זי-וועט זיין וויי?" קאַעסט זיך אלעקסאַנדער.
"אָבער גרויסקייט פּאַרטיקלע צו פּרעגן, ווער סײַנען
די אונטערזעצער? — כאַטס סעליוווערסטאָוו אונטער, —
אויך דעם די געוואונקענע איך צו מעלדן, אז זייער זאַך
פּאַרגרעסערט זיך מיט אז אומגלויבליכער גרויס און זיי
וועלן זיך נאָך מערן אזוי לאַנג, קאַלאַן די אַנטויער
זייערע וועלן נישט אראָפּגענומען ווערן."

גאַנץ אַפּט קומט אַפּ סעליוווערסטאָוו מיט אַלגעמינע
פּאַרטיקלע פּרילאָן:

"די אונטערזעצער ווערן פּאַרגעוועט, נאָר די
אויבערהויט זייערע פּאַרדינען דערוועלט נישט די העכסטע
אומבילקוואַליטעט."

"די נאַכפּאַרשונגען ווערן טיכטיק פּאַרגעוועט, נאָר די
אויבער זינען נאָר נישט אינגונ ציטיקן, קערן צו פּאַמפּען
זייער גרויסקייט מיט די אינעלהיטעטן."

אַבער דער קייסער פּאַרטישע אַרטיסטערייכע סעלי-
ווערסטאָוו און שרייבט צו אימפעריענט אפּן וועט
פּריוו:

"דערוועלט זע איר נישט קיינע רעוולוציאָן."

די העכסטע פּראַגן, אף וועלכע דער זאַר פּאַרערט אָן
ענטפּער, זינען געווען:

ווי פּריוו זיך די נאַכפּאַרשונגען וועגן דער אונטערקיי-
דישער דרוקערין און ווער האָט דערמאָרדעט מערענאַוו.
אַדער ווער זינען לעבאַלאַפּאַעס איצט די קעפּ פּאַ
דער, געסט פון די סאַציאַליסטן די ראַטניש.
אַבער סעליוווערסטאָוו ענטפּערט זייער אומרייט-
ליך:

"אַלע מיטלין, וואָס קענען נאָר אָנגענומען ווערן אף
זוכן די דרוקערין, וועלן אָנגעווענדעט ווערן."

"סײַז א גרויסער פּאַרדוואַס, וואָס מאַכט זי פּריוו איצט
נישט אנטוועקט" — שרייבט דער קייסער פּאַרטישע פּריוו
דערין ענטפּערט סעליוווערסטאָוו, אז אויך מערענאַוו
האַט אונדערהאַלפּן יאָר קעסידיער געוועט די דרוקערין
און זי נישט אפּגעוועט.
"וואַלט איר שוין טאקע וועלן זען אן ערשאַלג? — האָט
געמטיק דער קייסער געענטפּערט."

אין איינער פון די גרעסטע לאזשעס האָפן זיך אָנגע-
שטופט פֿילך פארשוין פאָרויס און מיידלעך. זיי האָפן גע-
קוקט אף דער שפיל מיט גרויס פליס ווי מענטשן, וואָס
זענען זעלטן טעאטער. פון מאָל צו מאָל האָפן זיי זיך
אפצוגרעכענין איינער צום צווייטן און עפעס א שפעטער
געטון אפן אויער, אָפער די איפערדיק האָפן אף ווי
פאָל אָנגעשריבן.

— ווי קלערסטו, טאָניע, — האָט א פּעסטער טונקלער
מאָנפּל א שושקע געטון זיין שיינע — א ביינעוודיק
פּלעָנר מיידל, קומאט נאָך א קינד. — וויפל שטעלסטו זיך
פאַר וואָלט די פּעלונכע אָפּגעזעפּן זי זאָל פאָרן מיטאמאָל
דאָס „גענווישע געסטליך“?

— דו ביסט גערעכט, אַ סאָז א נעסט! — האָט דאָס
מיידל א שמיכל געטון און גענומען פאקוקן די לאָזשע. —
זי וואָלט זיך שוין ניט געקאָרט: פאָרונדעס פאַר מענער.
צאָווס דרײַ שאַכטיג, צו וואָס האָט איר זיך עס טאָקע
אויסגעזעצט אלע דרײַ אייניגעס, אומיסטן אויך?

— יאָ, יאָ! — האָפן די שייניג אונטערגעכאפט. — אונד-
זערע דרײַ העלדן האָפן פאָרנומען די שענסטע ערטער
אונטערדומט, אַז מיאָל גלייך דערזען די טאָגע וויכ-
טיקסטע.

— כאַכמעט זיך ניט! — האָפן פארשעלט און מיט קאָס
זיך אָפּצוקלייבט די דרייען, און פון דער טיף לאָזשע האָט
זיך שוין דערזענען די טויבער קאָל:

— שטיילער דאָרט אפּיטל, גענוג זיך טוירען, איר וועט
נאָך אפּיט האָפן זיך אָנרײַדן.

— גוט, גוט, „זוואַנטיק“, זי ביינעסט אוארע,
אַז אַן דײַגע אָנזוויינגען וועלן פון זיך ניט קענען
פאָליין!

„ווי האָט איר טאָק געמיינט!“ — האָט אלעקסאָנדער
געענטפערט און אונטערגעטרעטן דאָס וואָרט „אָנפירער“,
זענדיק אויך געגעשפּאַט צו דער וואַנט איז שוין
פּערליווערטשאַט געזווינגען אריינטרעפן זיין איינציקן
טוראָדן.

און ער שרייבט:

פאָרן געפּערלרעכטן אָנפירער אין גאָנג פּעטערבורג
מוז אַן זווייטע אָנגענומען הערן קראַוטישענסקי“.

און אויך ווי ער האָט זיך אַרומגעזען, אַז אין רעזערוו
פליכט שוין אַצט גאַרניט, ענדליקט ער דעם באַרייטע מיט
אַזא ווינענדיקן נוסף:

„אַך, וואָס צו לאָזן וויסן, אַז זי גישיקט פון די פּיז
אַצט דערזענעט רעזולטאַטן דערשלאָגט מיר און מונע
מיטאַרזעכער, ווייל סאָז זיער שווער, איער גרויסקיט,
פאַרן געזיכט פון איער הייליקער פּערזאָן און פאַר גאָנג
רוסלאַנד זיך אַרויסווייזן אויך נוגלאָויק פאַם דינען דאָס
פּאַטערלאַנד.“

די בינע שטעלט מיט זיך פאַר א שטעקל, די באַרזיי-
גער שטעלן מיט זיך פאַר האַלד-שיקערע וויליאַקסע, וואָס
פליטענען מיט די שיקער גענוג פון איין טישל צום
צווייטן, פאַרבינדן אפּ העלען שמועס צווישן זיך, טאַנצן
אונטער, זיי האָפן א קוק אפן דרויטפאַרס שטעקלעל און
זינגען אין איינקלאַנג אײַ אַניגעס.

דאָס איז געווען איינער פון די ערשטע פּעטערבורג
נאַכן ווענדערדיקן איפּרייט, קיין ערביע ערטער זינגען ניט
געווען צו זען, און אונטען גרויסן וואָל פון מאַרנונער טע-
אטער איז שווער געווען צו טעמעלן צווישן און ענג-
שאַפט.

פעשטאָן, זיי האָבן זיך אומגעקערט אין לאַזשע ארײַן.
האַט זיי אלקעגנדיגער מיכיליאַו אַ ווייז געטון מיטן
קאָפּ אין אַ גאַנץ אומבאַשטימטער ריכטונג—דאָס האָט
ער געדאַרפֿט אוממיטן קיכן נישט אין דער זײַט—
און צווישן די צײַן האָט ער דורכגעזיפֿט:

— איר זעט אַרײַז אַ גענעראַל אין דער ערשטער רײַ?
— ווי? וווּ? אַט יענער-אַ? רעכט?

— נײַ, נאָ זיך גאַר, אַטײַד דער צווייטער פּון דער
דאַרער דאַמע אין ווייסן.

אין דער ערשטער רײַ איז טאַקע געזעסן סעליוויר-
סטאַו, געקומען געפֿען אַפֿולען און אַזונט אייניגס נאָר יע-
נע „18, שאַ ארבעט אַ מעטלעס“, וועגן וועלכער ער האָט
קעטידיגער גערופֿן צום קייסער, צו די מיליטאַרן און
פּיכלאַל צו אַלעמען, נאָ וועמען ער האָט זיך געדאַרפֿט צו-
גיבן וואָס סיניס איז איינקויפֿן.

דאָס איז געווען אַ פּעטער גענעראַל מיט און ארימער-
גאַלסער מאָרדע און מיט צוויי גרויסע אָף ארוף פּאַר-
דרייטע וואָנעס. ער האָט זיך ארימטודרייט אין שטיל
און מיט גרויס כּייזונגס פּאַטראַכט זי צושניידן.

— אַ מאָרדע זאָר, — האָט ער געזיגט זיך שטיל אַנגערופן
צו אַטאַני: — ער כאַפּט און אַנפֿליק אין מערצענאַוו!

— מײַסטע זײַ צו אַלע אונטער איין שניט! — האָט סאַניע
עקלאַרן אַ מאַר געלעבט מיט דער האַנט.

סיהאַט זיך אַנגערויפֿן דער לעצטער אָקט. אַבער דער
פּינע זענען אומגעלאָפֿן גענושן מיט שווערדן און האָבן
זיך געטיקעט איבער אַפּן צווייטן. דערנאָך האָט זיך דער-
הערט דער אופּײַט, און אַ טייל וואַנט האָט גענומען
איינפּאַלן. די פּינע האָט אריינגעזען אויך ווי אונטער אַ

און אַלע זײַנען אַנשווייזן געוואָרן.
איינעס אַמטראַקט אין דער שוואַרצער פּאַפּער, וואָס
האַט אַנגעהויבן דעם שמעיסן, און דאָס מיינל, וועלכע
זיי האָבן אָנגערופן סאַניע, אַרײַמגעזאַנגען פּון
לאַזשע.

— פּונדסטערענגן, סערײַ, איז עס נישט קיין קליינער
מעגנונגס! — האָט דאָס מיינל אַ שעפּטשע געטון פּעשאַס
זיי זענען אָנגעזאַנגען צו אַ ליידיקערן ווינקל פּון פּאַיע.
— זאָר זיך נישט ארײַן, — האָט סערײַ געענטפּערט. —
זיי וועלן אונדז רופן וווּ דו ווילסט אַליין, נאָר נישט אין
דער ליטענערן לאַזשע פּון מאַרײַנעל טעאַטער! וואָס
דאַרפסטו אַסאַר, אפּילע דער „דוידרײַק“ האָט זיך היינט
שטאַק נישט געשפּאַרט.

— סײַוואָלט מיר עפּשער נישט אױך שטאַרק געאַרט,
ווען סײַזא נישט צוליב מיר די גאַנצע מיטע. וואָס בין איך
עס? אױז מלויכעסעס אַ גרויסע, מײַזאַל מיר שאַפּן אױז
אַפּשייד-אָיוונט?

סלרגײַ האָט פּיזיליך אַ קוק געטון אָף סאַניען.

— און און אַ מלויכעסעס איז וואָס? דו הייסט דען נישט,
ווי אױז אונדזערע קעוורע האָבן זיך ליפּ? ווי זיי האָבן דער-
הערט, איז סאַניע פּערזאָנסקאַיאַ פּאַרט קיין כאַקאַוו, אױך
האַבן זיי גלייך פּאַשלאָפֿן שאַפּן פּון זײַנעטוועגן אַזעלכע,
סײַזאַל זיך אַ גאַנץ וועג זײַן פּון דעם פּרײַליך, ווען דו וועסט
זיך דערמאַנען. נו, האָט מען עפּשער שלעכט צוגעטראַכט?
— נײַ, פּעסער קען נישט זײַן, סערײַ, — האָט סאַניע
געפּענערט: מיט אַ מילד שטייכעליך אָף איר קינדערש
פּאַנעס. זי האָט געווינט אַז דער אופּער פּון אַט דער גע-
וואַנטער פּאַרווילונג געהער סערײַניען, דאָס האָט ער
אפּילע גענומען פּיילען.

לעש און מערענצאווט מערדער זינגען נאָר אלץ גיט אנטוועקט.

די לעצטע צייט איז דער קייסער אזוי געווען סאָרטן מיט די רעוואָליציאָנאַרן, אז זיינען אים גיט געלעגן אינזענען די איבערקע אינצוגיבן. און אינט האָט נאָר אַף אים געוואָרט די סאָמק לאַנזליקייטסע אַרבעט—ליינענען די פריי, וועלכע מהאָט אים צוגעשיקט אינעם פאַקטען. דאָס זינען געווען בויען פונעם קעסטל „פאר אַנקלאַגט און ביטטיש“, וואָס איז געהאַנגען אָפן קייסערליכן פאַלאַץ אין פּעטערבורג.

אחין האָט יעדערער די מעלעכקייט אראָפּלייזן א פריי, און אלע אַלץ פריי האָפן געזאָרט איבערגעליינענע ווערן פאַרן מיטשאַג; דערנאָך האָפן געוואָרט די איבערקע אינצוגיבן.

דורך די אָפּענע פּענעטער האָט זיך אַריסגעווען דער טונקל־פּעלדער און שטילעך יאָם, און דעם קייסער האָט זיך וויער פאַרוואַלט זיך דורכפאַרן ריטערדיק לענגליס דעם פּלעג. מ'דאַרף גיכער פאַרטיק ווערן מיט דער אַר־פּעטש,—האָט ער אַ קלער געטון און פּוקומענדיק צום טיש האָט ער מיט איבערליריטיקט און אַן קיישען אַבער־געשענען דעם טרווויסקאָנעם שטענפּל. אַרויפן פּרוי האָט זיך אַריסגעלעצטן פונעם פאַקטען. דער קייסער האָט זיי אַ טאָס געטון מיט דער האַנט און האָט זיך אָפּער־שטעלט אַף אַ קאַנווערט מיטן קירצטן אַנשריפט: „זיין אימפּעראַטאָרשאַפּער מאַינעסטייט. גלייך אין די הענט אַריין“.

דער קייסער האָט אזוי ווי געהאַפּט, אז דער פּרוי אַליין וועט אויך אַזוי גיט זיין קיין לאַנגער און אים געפּענט דעם פּרלשן. ער האָט דאָס מאַל גיט געגרייט. דאָס פּרוי וויל

גרייסער טרייפּען. די אַקטאָרן האָפן פאַנגענומען זייער געזאַנג. זיי האָפן געהאַט פאַרשיידענע פּאַרעס, וועלכע דרייקן אַזוי די שרעק פון פאַרן טויט, פּוין דער פּלעאָס האָט גיט אַרומגעכאַפּט די גאַנצע פּינע און דער ייל איז גיט אַיינפּעאַרן אונטער זיי מיט גרויס טראַקטן. אַ האָט זיך אַמפּעטטיק אַראָפּגעלאָזן דער פּאַרהאַנג, און די פּריווער האָפן זיך גענומען פּאַנגענדיגן.

די וואָס זינען געווען אין דער ליטערנער לאַזשע, זיי זען אַזויס אַן עַר־ציימערל פון דערדעלער לאַזשע, וווּ זיי האָפן געהאַט זייערע פּענעלען מיט די הויט.

— סעליוויטסיאָו געפּען: וואָס פאַר אַ מענען ער האָט אַיינגעלאָזן פון אונטער דער סאַמע נאָז!—האָט קראַוויטשינסקי אים פאַרזייערט מיט אַ געפּען־פּענימל.

— די דו ביסט נאָר גיט אַינדעוהיים!—האָט מיכעללאָר א פּרטישעל געטון, און פאַמעלעך גענומען עפּענען די טור אין קאָרדאָר אַריין אָפּער דאָרט האָט זיך געטון אַזאַ ענגשאַפּט מיט אַזאַ שוואַרעניש פאַם אַרײַטסינדיקן אַרלעם, אז קיינעם איז גיט געלעגן אינזענען זיך אַזוי טערווערן.

— אַזוי מיר זינען נאָר גיט וועלן מיר זיין!—האָט סערגי געליאַפּט.

און אינצונויבן האָפן זיך די רעוואָליציאָנאַרען אַויס־געמישט צווישן דעם האַמוין און מאַז זיך אַוועק פון טאַטער אַרײַם.

— מ'דאַרף אַראָפּוואָרטן אַס דעם אַ טיפּעדיקן טעל־ווערטיאָוין!—האָט דער קייסער אַמפּעטענט פאַשלאָסן אַומשאַפּאַנדיק איבערן קאַבינעט פון זיין קרימער פאַ־לאַץ—מיר האַלטן שוין אַזאַנג גאַט פאַ אַקטיאָנער פּרוי־

און דער קייסער האט שוין גאר מיט אן אנדער כיי-
שעק יוד אריינגעטון אינגעם הויפן פרוין, וואס איז פאר
אים געליבן.

אין א טאג ארום האט זיך באקומען פון סעליוויר-
סטאון ענטפער:

„לייטן אינגאלט פון דער דעפעשע, וואס איז גינגען פא-
קומען געווארן מיט דער אנווייזונג אף דער מאליערקע
מאלנאטוסקע, וועלכע וויינט אין „צארסקע סעלא“, האט
איר דאס גליק אל אונטערטעניק צו מעלדן, אז דיא פער-
זאגע איז שוין פון פון לאנג פארווייט דער דריטער אפטיילונג.
זי ווירקלעך אונטער א כשאד און מיר האבן גאר איר
א געהיימען נאכשפור. פון היינט אָן וועט דעיא אומיכט
פארשארקט ווערן.“

— אַט א טיפעשע!— האט דער קייסער אומגעזענט
פאמערקט. — א מענטש זאל האלטן אין איין פלאג-
טערן דא שרייבט מען אים, נפאם צארסקעסעלסקן
פאנווירן, און ער שטופט זיך די „צארסקע סעלא“, און
סדרייט זיך גאר שקאריים, אז ער האט קלוימוערשט
„א נאכשפור.“

און דער קייסער האט פעט פאשלאכט אָנמערקן אז-
שטאַט סעליווירסטאון אועלכן סיניט איז מער עיקר
מענטשן.

סעליווירסטאון אָפער, אויך ווי ער האט ניט אפגעוויי-
קיין שום מאלנאטוסקע אין „צארסקע סעלא“, איז ער
אליין דערגאנגען איר אדריעס אין פעטערבורג — דאס איז
געווען ניט אויך שווער, ווייל מאלנאטוסקע איז געווען
איינגעשריבן אף איר אייגענער פאמיליעליעמען.

און קעדיי ניט פארויזן פארן קייסער זיין טאָטם.
שרייבט ער שוין:

אין געווען אַן א ווערדונג, אַן אן אונטערטענישט, און דער
פארשטעטער מעזבאנער איז אן שום האקדאמעט צוגי-
טראַטן גלייך צו דער זאך. ער האט געשריבן:

„גייט ווייט פונער וויינט צארסקעסעלסקן פאנווירן אין סווי-
קאָוויט מויער וויינט איינע א פריילן מאלנאטוסקע, וועלכע
גייט זיך אַן פאר א קיסטלעך און פארנומען זיך מיט
אפצופארבן פארשידענע פילדער. אדאנק דערדאָוירקער
אפצט אירער פאנעצט זי זיך מיט דער רעכט צו האלטן
אָפן אירע טירן פאר יעדן איינעם. אויך ווי זי אליין פער-
זענליך איז איינער פון מיט האס אַנקען דער מאכט, נעמט
זי ארף פון זיך אַלע אַרדענע שטערער און פליגט פונעם
געוועלשאפטלעך רעוויסיס, און פון איר גופע האלט זיך
טאקע איינע. ארף דער מערדער פונעם גענעראל-אדיר-
טאנט מעזענצאוו, וועלכער הייסט מיטן נאָמען קראו-
טשנינסקי.“

„אט דערדיא קראווישנינסקי האט די לעצטע צייט פארן
באגייזט אים דעם מאָרד-פארברעכן זיך געפונען אין איטא-
ליע, ווי ער האט דערזוואָרן דעם קינישאל צוליבן מאָרד.
פון אייסקער צייט קומען פאר פון מאלנאטוסקען אין
שטוב פארוואלדונגען, אף וועלכע סיפראקאטורט זיך עפעס
א נייער פארברעכן.“

דער קייסער איז פון דעם פרוין אפגעפרישט געוואָרן
און באפילן גלייך א רוף געבן אדער דעם אדיר-
טאנטם.

— טייקעק אומעיא זאל אפגעשיקט ווערן סעליוויר-
סטאון א שפראכטע טעלעגראמען. — האט ער באפירן. —
זאל ער איינשטעלן א נאכשפור אדער דער קינישטלעך
מאלנאטוסקע. זענע וויינט ארום צארסקעסעלסקן פאנווירן
אין סוויקאָוו מויער.

VIII. די זשאנדארמקען אין געצייג.

נייאלי מאיאזאור איז געשטאנען אפן פוסטן בורע
פונעם אפואדעלע קאנאל און מיט פארזונדערונג גע-
קוקט צום געסלייז.

אוי ווי ער האט שוין פארזוכט דריי יאָר טורמע, איז
ער געווען געהיטער פון די כאווירים, וואָס האָבן נאָך
ניט פארזוכט דעם טאָם פון טפיסע-ליפן.

ער האָט קעטיידער פאמאליצאָוסקען פאזוכט די פאר-
זאמלונגען, אָפער ער פלעג פריער אָנגיין מיט דער שטיי-
דער-האמלעלען. ער פלעג פריער אָנגיין מיט דער שטיי-
נישער גאס ביזן פוסטן בורעג. דאָרט פלעג ער זיך אָפער-
צינגן, צי קיינער שפירט אים געסלייז נאָך, און ערשט דאָן
פלעג ער אָפערעווען צום געסלייז וואָס פירט ארויס גליך
אנקעגן טויער פון מאליצאָוסקעס היין. אָנגיענדן, האָט
ער נאָך אכטונג געגעבן, צי סיאזי ניטאָ ארום שטוב עפעס
וואָס פארלעכטיקט, אָפער קיינמאל האָט ער דאָרט קיין
שום פּראָדאָם ניט געזען, אויסער דעם הויפער, וואָס איז
אָן אויסנאָם קעטיידער געזעסן פארן טויער.

איצט אָפער האָט פּראָדאָר דערוען אין געסלייז ווייט א
מאָדעס פארשוניגל, וואָס איז היינטיגעלייך אויך געווען
פארנומען מיט אומקוקן זיך. דאָס פארשוניגל איז גע-
ווען ווייט קליין אין וויקס, מיט לאנגע האָר, רויטע וואָג-
פערלעך; אָף דער קארטאטליידיקער נאָ ווינען געווען אָג.

„אויך האָט דאָס גליק לאָזן וויסן, אז די מאליצאָוסקע
וויינט איצט אין פעטערבורג, אפן דאָס אפואדעלע קאנאל
און ניט אין צארסקע סעליאָ. די געהעריקע מאַטטילען
אָף פירן נאָך איר ג. זענען שפּרעך ווינען אָנגענומען.“

די פּלערים ווינען שוין פא דער פּאָליציי אין די הענט
ניט אומזיסט האָט דער „דוואָניק“—מכיליאָו זי
לעצטע צייט געפּרעכטעט, אז ער דער שוועטער אלעק-
סאנדורע מאליצאָוסקע גייען אריין פארשיידענע באקאנטע,
וועלכע קענען אויך אונטערזעהן, וואָס מרעדט אינעם
שכיינישן צימער, און אפילע זען אלע פארזאמלטע פעשאס
די סר גיט זיך אומגען אן עסן. די רעוואָלוציאָנערן האָבן
זיך צופיל אפגעוויינט מיט זייער פארוואָנטליכייט.

— אפער אַט'אָ זעט דאָך נאָך, "דער ינגערער זויגער-
ניקי" — האָט אַרדראָן מיכיליאָו פּרימילער צוגעניפּן. —
און געוויין מיטן פּליק אף אַפּאָליעיאָוו.

— אַ געלעכטער אין אַ זיט — האָט זיך אַפּאָליעיאָוו
ערנעט און שטיל אָנגערופּן — נאָך אַרד וואָלט געיינט
מיזל צוהיטן די גאס און פּאַטשני ציטוועיליק זיך דער-
וועל אונטערן אהער קליפּן.

— גיט שוין, גיט, — האָט קראַווישינסקי אים אויס-
געלאַט — מיט אַרד זיט ציטערן. אַבערייקע פּוהרע ניש
זוער אַט אים אַנדערע פּרידערן.

— רעכט. — האָט זיך מאַריאַוו אָפּגערופּן. — אַרד וועל
אַלמאַט אכטונג געבן אפּדריסן.

אף מאַרגן אַז מאַראָוו געגאַנגן איבער ניקאָלייץ
ווער ברוק צו אַרדראָן מיכיליאָוו און האָט זיך וויסער
אָנגערעכט מיטן זעלבן נעמען, וואָס נעכטן. יענער אַרד
גיר געגאַנגן מאַראָוו אַנקעגן. ער האָט אַ קוק געטון
אף מאַראָוו און אזוי ווי שוין אַף אַ פּאַקאַטן, אַז דורכ-
געגאַנגן און מער זיך ניש אומגעקומען.

— זעט נאָך, צו דערזעלבער שפּאַן שפּורט שוין ניש נאָך
אַיך אורד? — האָט מאַראָוו אַ פּעג געטון אַרדראָנען
בעשאַס ער האָט אים דערציילט זעגן דער גוטער פּאָר-
געזעניש.

— אַ מאַרע פּיטע. — האָט יענער געזען פּלוש ניש
אינגאַנצן רויק. — אַבער טאַגער. אַז עס נאָך אַ צופער-
ליקטיג?

דעמועלפּן טאַג אינאַויט אַז פּאַראָוו דורכגעגאַנגן
לעס אַפּאָליעיאָוו הייט. ער האָט צעפּליק אַ הייט געטון
די ארובן און דערזען אפן מיין נאַס אַ דראַשקע פּאַרן.

געשעקט אַ פּאַר פּליק, און אף די קורצע פּיסלעך האָט
עס געטראָגן צוויי הויכע שטיבל.

פּילבורק, אַז אומבאַאַלמקניט אַז געפערלעכער פון
אַלי, אַזי מאַריאַוו מיט אַ פּעטן פּאַן דורכגעגאַנגן
פּאַרבי דעס מאַרגנס פּאַרשין, וועלכער האָט פּאַ זיך
דערענטערן זיך אומציענערט, אים גיר אַ קוק געטון
אַז פּענע ארובן און גענומען אף גיקוימערשט קוקן
אַז אַן אַנדער זיט.

צוקומענדיק צום שטוב, האָט מאַראָוו אַ פּרעג געטון
באַם הויפּער:

— די מוכטאַרמאָס זינען אַנדערערעם?
— אַרד האָפּ זי, דוכט זיך, ניש געזען אַרעקניקן. — האָט
דער הויפּער געענטפערט, און מאַראָוו אַז ארובן און
הייך און זיך אַווקעגעליזן גלייך צו מאַלגעבאַרעקן.

דאָ זינען שוין געווען אַפּאָליעיאָוו, אַרדראָן מיכיליאָוו,
קראַווישינסקי און נאָך אייניקע מאַוויירעם.

— אַרוב אַנדערע דירע דרייט זיך אַרוב אַ שפּאַן? —
האַט מאַריאַוו זיך אָנגערופּן צו מאַלגעבאַרעקן. — מיר
טאַרן זיך מער צו אפּיר ניש קליפּן.

— סיקען ניש זיין. — האָט מאַלגעבאַרעק געענטפערט. —
אַרד קוק זיך קעסידער גוט אַרוב בעשאַס אַרד גיי ארויס
אַז גאַס, אַבער אַרד האָפּ קיינמאַל ניש פּאַמערקט קיין
פּאַרדעכטיקע מענטשן.

— אַט האַסטו דיל. — האָט קראַווישינסקי זיך אָנגער-
רופּן צו מאַלגעבאַרעקן. — נאָך אַ נעם וואָס דער, דוואָג-
ניקי, אַזי דאָ נישט, ער וואָלט שוין זיך גענומען צו אפּיר,
אַרד זאָלט זיך וואָס נעכער אַרוויסקליפּן און ווערן
אַמלענאַל. ער וואָלט זיך נאָך אַליין אַנסערעגענומען אפּיר
פּאַרבוירמירן. זאָגט אַרד בעט אפּיר, נאַרניג דעם, דוואָגניקי,

פעטונג אריין. אין שטוב אין דארט געפליגן א הויך פון טיר שאנדארמלין.

— ווי אויפזושע האבן זיי ארויסגעלאזן די זינסט?

— זיי האבן זי געשיקט זי זאל זיי עפעס ארויסברענגן פון קלייטע. זי אין דאך א פראסטע דאָרפֿע פרוי. אז מ'דאַט גענומען שיפן אז זי אונטערקומען אונטערן מיט און אין דארט געליען בין מ'דאַט זי פון דארט מיט גוואלד נישט ארויסגעשעלפט.

מ'דאַרף לויבן געבן צו וויסן די כאוויורים, זיי זאלן זיך נישט אריינפאקן אין דער פאסטקע. — האָט מ'אַרזאָרן א זאָג געטון און אף ניד ארומגעכאַפט וואָס ס'איז אים געליען אונטער דער האנט.

צוליב פאַרוויכטיקייט האָט ער געזענט און נישט גע-
כאַפט די דראַלעך, וואָס איז געשאַנען באַם שטוב נאָך
ער איז דערלאָפֿן בין ליינענס, און דאַרט האָט ער גע-
כאַפט א פּורל.
— אף זאגאַרזאָרנען;
— איין האלבן קערמל. — האָט דער פּורמאַן קוקן
געזעען.

— איך גיב זיך א גאנצן. — האָט מ'אַרזאָרן געזעט.
פּערט, — זאָר שיינט, זי: א הויך זאל גיין דאַרט שטאַרט
בא מיר א שוועסטער.
דער פּורמאַן האָט זיך צעכאַטשקעט, האָט א צו גע-
פון די ליינעס און געזען אונטערשיפעטקען דאָס פּערדל;
אַבער מ'אַרזאָרן האָט זיך אויסגעצויגן א מינוט פאַר זען.
— ווידערזייערליך, ווידערזייערליך. — האָט ער אים אָנגע-
פּורען און אין אים זאגט געטראַכט: „לאַדעקעניג אז נאָך
איערדען נישט איבערדאַרמט, זי האָט געזעכטקעט באַ מאַ-
לינאווסקען. מאַלינאווסקע האָט צוויי דער פּליצערדיקע

דאַרט איז געווען דערקולער געשעש מיט די ווייטע
וואַנסעלעך איינזעם מיט עפעס א גוויסן זיין גאנצ-
פאַרשוין אין א ברייטער קיילעכקער וויט און מיט א
גלאט אויסגעגלייטער צויע. זי האָבן פאַרגעשעלט מיט
זיך זייער א קאָמיש פאַרל. ס'איז אָפּער געווען גאנץ
שאַפּל דאָס וואָס זיי האָבן ביינע געקוקט זייער אומפּערק-
זאָם אף אַפּאַליעשאַנס פּענעטער און אפּן גאַנצע פאַר דער
טיי. ווי נאָך די דרוישקע איז אָפּגעפאַרן איז מ'אַרזאָרן
פאַרלאָפֿן צו אַפּאַליעשאַונען.

— מ'אָרנדיקן טאָג פּיט איר די דירע און איר וויר
אר אַפּפּלעמען די פּאַרד. — האָט אַפּאַליעשאַונ זיך אָנגערופֿן —
ניצן פאַרזאָרונג דערזייען.

מיט א שווער האַרץ איז מ'אַרזאָרן אונטן געכטיקן צו
ווינעם א גוטן פּרייט, א פּאָוויסטן פּעטערנבורגער איר-
וואַקאָט.

מיד פון זיין געכטיקער אומפּערענטקייט, וואָלט ער
געווען שלאָפֿן אפּלע בין האַלפֿן טאָג ווען דער באלעפּאַס
וואָלט נישט געווען אריינגעליפֿן צו אים גאנץ פּיט מיט דער
שרעקליכקער יעדע:

— מאַלינאווסקען האָט מען הינט פּאַנאַט ארעסטירט
אוינזעם מיט דער קאַלעקעניג; איינע פון זיי האָט
געשאַטן אף די זשאַנדארמען; — האָט ער אויסגע-
שליפֿן.

מ'אַרזאָרן איז אומפּערשונגען אוי ווי אן אונטער-
געפּיטעניגער.

— וואָס איר הער זי פּונוואַנען ווייט ארעס?
— איר קענן איז געקומען צו לויפֿן און אַפּערדער-
צוילט פאַר אונדזערער, זי ווען ביינע כאַרער. פּאַרל-
ניאווסקען און קאַלעקעניג האָט מען אויסקענעט און
גאַנצערעניגער.

פלעג איד קעמדיגער פלעגן פאם זיווארניק, צי די מדי-
טארזאוס זינען איבערדרייט אים דארף מען קלערן, אז
פישאט דער שפיאן האט פא אים א פלעג געטון אף מיר,
האט אים יענער געזעספערט, אז דאס האט איד אן אייני-
גאנג צו די מוכסארטארוס. און מיהאט מיר אויך ארום גע-
לאזן פאר.

אין דער צאָר רעגט אין אריגינעקומען אלעקסאנדער
מכסאָר און זיך זייער דערפרייט, וואס ער האט דאָ גע-
טראָפן מאַראַזאָן.

— נג, דאָך גאַט!— האָט ער זיך אָנגערופן— בראַ-
ניקאָר איז איר גאַנג, ער פלעג איינגעלעך זעלען ווען
זיך פא מאַליאַווסקען. מ'דארף נאָר מוידע זיך טראָ-
טשאַנסקין און פאַכן. איר וועל אן לויף טון צו טראָ-
טשאַנסקין, און דו פאַרני צו פאַכן. סערגיי זאָל זיך פּע-
סע"י ניט אומרופּען, זאָל ער זייען אין שטוב. פאַר וויינט
אין דער פערטער ראָטע, נאָר זע ניט אכטונג אפן טומען!
פא באַכן שטייט א טאָפּ פּלומען אפן פּענצעל פון דער
רעכטער זייט. אויב דער טאָפּ וועט שטיין אף דער ליני-
קער זייט— טאָ גיי ניט, די פּענצעל זינען אינעם אונ-
טערשטן שטאָק, די צווייטע פון גאַנצען, די אריגינע-
טער אין איר הויף נאָכן טויער.

מכסלעך האָט אויסגעמאַרט מאַראַזאָן ווי צי גיין,
און זי זענען ביידע גלייך אוועק.
אפן ראָג פּערטער דאַטע האָט פאַראַזאָן באַמערקט
דריי גאַראַדאָוואַנעס. דאָס איז שוין געווען פאַרדעכטיק.
אף אַלעלע זיטיקע און ווינציק פּאווונטע גאַסן פלעגן
די גאַראַדאָוואַנעס קעמיערע שטיין איינצוקוקן.

פאַם אריגינעגאן אין הויף איז געווען דער הייסער. ער
האָט געקוקט אף מאַראַזאָן, אַפּער דער לעצטער איז

פּערזאָלע גרעאַרט פּאַריניטען די פּאַפּירן: האָט קאַלע-
קניע געוויס געשאַסן און די וואַרדאַרמאָן, קער"י יענע
זאָל פאַר די פּאַר מיניט קענען אַוּסטון וואָס זי דארף.
יענע איז ניט קיין פאַרשלאָפענע פּריל. אייט וועט מען
זי קענען פאַר א פּאַוואַפּטען וויזערשטאַנד. דאָס האָט נאָר
מעקענעצאָן אייגענפּרילט."

ענדלעך, איז דאָס פּוּל אָנגעפּאַרן צום גייטקן הויף,
און מאַראַזאָן האָט זיך א הויך געטון ארדן. דאָ האָט
אין א קליין פּאַוולדעל דירעקלע געוויינט קראַוטישניקי.
אזוי ווי ער האָט געדאַט אן אַרומגעצייכענע נילעס פאַם,
וואָס דער פּאַסירמאַכער אַפּאַלעקעסאָן האָט צוגערייט,
האָט ער זיך געפּעלט אינגאַנצען זיכער.

קראַוטישניקי איז נאָר געווען אין שטוב. ער איז שוין
געווען אינפּאַרמירט און געוויסט זאָכן, וועללעכע מאַראַזאָן
האָט ערשט געדאַרפט הערן.

— דירעקטע גאַט, — האָט ער זיך אָנגערופן— האָט מען
אויך גענומען אַרזאַנען, אַבאַקעלעקעסאָן און אַלגע נאַשאַנ-
טאָן. אף זייערע פּענצעל איז שוין מער ניט צו זען קיין
שאַלעס צייכענען."

- ווער האָט עס דיר אַלץ דערזעלייט?
- אלעקסאַנדער מכסלעך, ער איז נאָר-וואָס אוועק-
געלאָפּן דיר געפן צו וויסן.
- אַט דאָס איז אַלץ יענער פּאַטלאַטער שפּיאָן, וועלכען
איר האָט געזען!
- יאָ, נאָר ווי אזוי האָט ער עס דיר אַרויסגעקלאָרן אַ
גאַנצען?

— מיר? פאַל דאָס ערשטע מאל ווען איר האָט גע-
זאָרט אַיינ צו מאלניאַווסקען, האָט איר דערזען אף א
פּרעטעלע, אז אַקענען וווינען עפעס מוכסאַרזאָרוס. נו,

מכיליאלו איז נאך ניט געווען צוריק, אבער סיינען
ניט דורכגעגאנגען קיין מינה מינוט ווי ער איז אריינגע-
לאָפן וויער פארטאפט.

מאָראַזאַוו האָט אים דערציילט פון זיינע ניסים.

— דו האָסט נאָך גוט אָפּגעשניטן:— האָט זיך מיינ-
לאַך אָנגערופֿן:— זאָלסט כאָטש וויסן, וואָס איר האָט אָפּ-
געלייזט!

ער האָט א מאַד געטון מיט דער האַנט.
— וואָס איז געשען?

— איר גיי אָן פון דער צווייטער זייט גאס צו טראָ-
שטשאַנסקייט דירע, דער לאַמפּ בולענס: אזוי אז דער סימפּען
איז אפּן אַרײַט גיי איר אריין און קלינג אָן, עפנט מיר די
טיר אַ זשאַנדאַרמיישער אונטער-אָפּיצער, איר האָט זיך ניט
פאַרלאָרן, און רוף זיך צו אים אָן: „דאָ ווײַנט די גײ-
טאַרן“.

— „דאָ, דאָ, פּיטע, קומט אריין“— וואָס זושע טוט מען
דאָ? און איר ווײַט, אז מיט א שטאָק העכער ווײַנט דאָ
ווירקלעך גיטערן. — „גיין, זאָג איר, — איר האָט אַ
טאַעס געקאָנט. — יענע ווײַנט דוכט זיך העכער“ — און דאָ
זימבען אורינגשפּונגנען נאָך דריי גאַרדאָוואָרעס. —
„פּיטע, זאָגן זיי, — אירדעלער העל. מיר דארפן איר
אָפּפאַרן אין צירקל“, זאָר וואָס עפעס אין צירקל“ — פּרינע
איר, — „ווינציקער געשעמטעס, מאַכט דער אונטער, —
מיט אים אפּ, וואסיר און פּאוליאָוו“ — האָפן מיר די
צווייטן אַוועקפּערט איבער די טרעפּ. מיר גיין ארייט
אפּן גאס, דאָ האָט איר אורינגעכאַפּט מיין קיסטען? און
דערלאַנגט מיט אים אפּן פאַר זייערע טאמע אויגן?

דורכגעגאנגען פארבלי, אזוי ווי פארטראכטערדייט און
זיך ניט אָפּגעשעקלט. ער האָט געכאַפּט אַ קוק אפּן ערשטן
פּונקטער און דערנאָך פון דער רעכטער זייט דעם
טאַעס בולעמן. דאָ האָט ער זיך אַ כאַפּ געטון אזוי ווי אַיי-
נער, וואָס איז אַרעק ווײַטער ווי ער דארף. האָט ער זיך
אַ קערעווע געטון מיטאַמאַל אַף צוויק און איז אריין
אונטערן טויער.

אין דער טיף פונעם טויער-איינגאנג האָט ער דערנאָך
די טיר. מאָראַזאַוו האָט אַ ריט געטון דאָס גלעקל, אָבער
אין דערנאָכער רענע האָט ער זיך אונטערגעטוהן
אומגעקערט, ער האָט דערנאָך דעם הויפּער, וואָס
האָט אַהער אריינגעקוקט אין זיך גלייך אָפּגערוקט אַף
צוריק.

מאָראַזאַוו האָט דערפילט, אז דאָ איז עפעס ניט מיט
אַלעמען, איז ער פיל אויסן פריין אורינגעלאָפּן אפּן גאס.
דער הויפּער איז געלאָפּן גלייך צום ראָג, וווּ סיינען גער-
שטאנען די גאַרדאָוואָרעס. מאָראַזאַוו איז אריין אַוועקגע-
לאָפּן. — אָבער אין אַ פאַרקערטער ריכטונג, אז ער איז דער-
לאָפּן צום ראָג פון דער גאַנצעסטער געסל, האָט ער זיך
אונטערגעשטעלט אונטערן האַנט און דערנאָך ווי סייאַפּן
אָהר דער הויפּער מיט די גאַרדאָוואָרעס, און פון טויער
איז אַרויס אַ רעכטע און אַף לינקעס. מאָראַזאַוו האָט שוין מער ניט
אָף רעכטע קיין שניט און זיך אַ ליאַ געטון אַבערן געסל.
ער האָט אָנגעלייגט ניט קיין סאַך וועג און איז אַין
עטלעכע מינוט אַרום געווען צוריק פאַ קראַוו-
שעניסקין.
— פאַר איז אַרעסטירט און אין שטוב פאַ אים זיטע א
וואָר — האָט ער זיך אַווייטער.

מכיליאן האט א קלער געטון.

— איר ווייס, וואס דאס באטייט, — האט ער זיך אנגע-
רוסן. — דאס באטייט, אז די פאליציי ווערט וואס א טאג
קליבער. היינט אויס, אז די שפאגנען האבן אכטונג געגעבן
פונדווייסיגן אף אפי וועלכער קוואטער פלשאסן ארעסט
אייער אונטערזוכונג זון זיי האבן באמערקט, ווי מיטשעלט
אבער די צייכנס. און איצט קוקן די ושאנדארמען פרייער
אף די פענצער און נאכן ארעסט שטעלן זיי אוועק די
טעגנדיג אף די פריערדיקע ציטער. מיזאראף א קלער טון
ווי אזוי מיט דעם צו קעמפן.

קאוטשינסקי האט א קוק געטון אפן זיגען.

— איר דאראף גלייבן צוגיין אין דרוקעריי אריין, — האט
ער זיך אנגערופן. — מיזאראף אן שום סטערנדיג מארגן ארויס-
לאזן דעם נומער, זעמלא א וואלייא, זאלן ווי זען, אז
מיר זיינען נאך נישט צעקלאפט!

— און די דרוקעריי איז נאכאש אפן ארעסט? — האט גע-
ראזאוו א פרעג געטון.

— זע, פארשפיל זי ניט, — האט מיכמילאוו צוגע-
געבן.

— מאר דערקו קענט איר זיין רויק? — האט קראהי-
טיניטי געזעסענדיג. — אהינגע איז דאך קיינער בוק
מיר נישט געגאנגען. קיינער פון די, וואס פלעגן אריי-
קומען צו מאלינאוויסקי, בוק מיר, ווייסן אפירע ניט, ווו
די דרוקעריי געניט זיך, און איר, ווען זיי וואלסן מיר גע-
ווען אויסגעשטעקט, וואלס איר שוין לאנג געווען ארעסט-
טריט ארעסט. — אזוי ווי דו ווילסט זיך, מכיליאוו. — איר
וועל שוין פארעכענען ארויסליאן פון נאמער, אבער איר
וועל אומבאזינגען אפדוקן א נאכטיג וועגן דער "זאמשיער
געשעעניש", וואס האט פאטריט מיט זיך און מיט

האבן זיי א רעווע געטון פאר שרעקען און זיגען אפגעשפארט.
גען אף די זיטן. און איר טאגן אוועק און לאזן זיך לויטן
איבערן געסל. זיי: "באשט איבן, האלט איבן שטיי, וואָרעם
מירן שיקן!" און איר דערע פאר זיך א הויכן הילפענדיגם
פלויס, בין איר אונטערגעשפונגען, האט זיך אַנגעבאשט
פארן אויפן און האט אריבערגעגאנגען אינווייניק איר ווייט
נישט פונדוואגן האבן זיך צו מיר גענומען די קורכעס: איר
הער ווי זיי שרילען און פערען זיך הונטערן פלויס, זיי
וויילן איר אפערשייפונגן, אבער זיי ריכטן זיך אלע מאל
אָפ, און איר לויף דערוועג צום צווייטן עק הויף און
טרעק זיך אן מיט א נישער צאָרע: ס'איז אף מיר אַנגע-
פאלן א פייערע הונט א גענומען. דא טרילט
איר זיך פון אים ארום מיטן קיסטען און דא
קרייך איר אף דער קענונפערדיקער וואנט. בין
איר בין יאקאס אפערגעקראָכן, איר קום ארויס אפן
גאס — שאַשטיל, נישט קיין לעפצדיקער מענטש, בין איר
פארלאָפן בין א פורל און בין געקומען אהער.

ס'צוואַרן שטיי.

יערדערל האט געקלערט וועגן די כאווייריט, וואס
האבן אויך ביטער אפגעשינט וועגן דעם, וואס זייער
גרופע איז אומפרייסן געווארן, וועגן די שוועריקייטן און
געפארן, וואס וואקסן אליין מער און מער אפן וועג פון
יערער רעוואָליוציאָנערן פאר.

— אינטערעסאנטער אבער איז די פייערע געשיכטעס ווייטט
איר וואָס? — האט זיך קראוטינסקי ענדלעך אַנגערופן.

— וואָס אוועלכע?

— אַט דאָס, וואָס ס'ע פאָר פאָר, ס'ע פאָר טראָג-
שטעטעס און געווען ארויסגעשטעלט די "שאַלעס"
צייכנס, אף די פּענצער, וואָס זאָל עס פּאָטעסן?

דאנעט ניט ארויס, — האט עפעס א נידעריקער קאל א זאג געטון פא קראוטישסקי ווינטערן טאמל אויער.

קראוטישסקי האט זיך אומגעקוקט, פאר אים איז גע- שטאנען א הויכער, גראפער גאנעפל אין א ברייטער הוט און מיט א שטארק אויטגעגעבענער פארע.

— אזא העקטייִרעס! — האט דער גראפער פארגע- זעטט, — זיך יאגן אוי אן אן אטעם און די פערלעך; דער רוקן זאל זיי געמען אט די אלע קאפטיאלטיטן; מ'שרימט דאס פלוט פונעם האָרעפאשענס פאלק, ס'וואָלט שוין לאנג צייט געווען זיך מיט זיי אַפּרעכענען; גענוג; דער אַפּערנאנג איז געווען אוי פּלוצים, די אומער פּרירנדקייט אזא אומגעווענערטע, און דער צוטרוי צו אן אומבאַקאַנטן מענטשן — אוי פּאַרדעכטיק, אז קראו- טישסקי האט גלייך פּאַרשטאַנען; ער האט דאָ צוטון מיט א שפּאַן; דער גראפער האט זיך דערווייל אַינגעווייגן מיט זיין בליק אין א זורכניענדיקן סטודענט, און ער האט זיך אף א ווייליגע אַפּעקענערט. דאָ האט קראוטישסקי ניט געמאכט קיין שויעס און איז גיך אוועק אַפּער סאַדאווער. פּעשאַס ער האט זיך אומגעקוקט קלימערשט אף א נאַענט דורכגעווינדער דאַמער, האט ער דערזעען, אז דער שפּאַן גייט אים פונדסטעמען נאָך אף א הונדערט שפּאַן הילטער, אים קראוטישסקי האט אַפּעקערקערט און אַרונגעגענוען, איז דורכגעגאַנגען פּאַרפּי דעם צוויק, דאָרט איז ער אַר- פּערגעגאַנגען דעם בריק און אַנגייענדיק צו ליטינעס, האט ער זיך ווילטער אומגעקוקט — דער שפּאַן שטייט ניט אַפּ. אַפּער ליטינעס איז געגאַנגען די קאַנקע, האט זיך קראוטישסקי א יאָג געטון נאָך אוי. ער האט זיך אַפּער א גלייט געטון אף דעם פּלאַטקן שאַס" און איז

פאַרזאַוון, ווי אוי אר האט זיך ארויסגעדייט פון די זשאנעראמען, מ'דאַרף, אז פא דעם גראדאָנאַטאַליק זאל זיך אַפּיטל לאַפּען די גאַל; ער האלט דאָך אין אַיין שוויצן, אז קיין שום דרוקערלי איז אין פּעטערפּורג ניטא, ווען ניט וואָרט ער זי שוין לאנג אויסגעגראָפּן, אייט זאל ער זען, אז דאָס וואָס ס'היינט געשען, וועט מאַרען זיך אין צייטונג; מ'רין זיי נאָך ניט אוי גיך אַפּ- טרעפּן דעם וועג, צו אַליי רוכעס.

קראוטישסקי איז געגאַנגען צו מאַרזאַוון, אז ער איז אַפּערנעגאַנגען געוויסק פּראָפּעטק אפן ראַג פון מא- דאווער, וווּ ס'האָט זיך געפונען דער העכסטער פּאַסט פון די גאַסן־שפּאַנען. האט ער זיך גאַנגן אומפּעקראַמקליט געווענדיג אף די דורכגייער, און אוי אַרום זיך שיר ניט געפאַסט צו א לויפנדיקן פּערד אונטער די פיס, דער- הערט א מענטשן־געשרי און א פּערדישן הירושען, האט ער פּלוצים דערזען אַז אַ צוויי פּערד פון זיך א שווארצן פּערד, וואָס טראָגט זיך גלייך אף אים, ווען נאָך איין רעגע, וואָס ער שוין געליען אונטערן פּערדס קאַפּיטעס, ער האט מיט אלע קויכעס א שפּוונג געטון ווי א קאַץ פּאַרירט און האט נאָך דערפילט א ווייכן שטייט פון דער האַלאַפּליע אין פּלייצע. דאָס צעראַמע פּערד האט א קלעיווע געטון אין א זיט, האט א רייט געטון עפעס א פּערמלעך דר־אַשקע און האט זיך אַרענגעשניטן אין ראַג פון גאַסעניע דוואַר, וווּ עטלעכע פּורלנאָטע האָפּן אים אַנגעכאַפּט פּאַרן צייט, דאָס פּערד האט געצייטערט מיט אַליע אייווריס.

— איר זיינט דאָך א גליקלעכער מענטש! און איר האט געמיינט, אז איר זענט שוין מיינ ליטערישער הויט.

— און וואָס האָסטו זיך עפֿנס פֿלוצים דערמאָנט ווען די דורכבאָגברעײַת? זי פֿיסט געווען אין דער אַרבעײַט? — האָט אים מאַרזאַוואַ געפֿרעגט.

און קראַוטישניבסקי האָט אים דערצײלט פֿונעם שפּיאַן. — אַט דאָס ווכן זיי אַלץ אונדזער דרוקער־דיגער זיך מאַרזאַוואַ אָנגערופֿן. — די גאנצע פּאַרצײַ איז גער־שטעלט געוואָרן אַף די פֿיס. דער צאָר האָט פּאַפּלען, אַז מיזאַל אָן שום טערוואַצט אַפּווכן באַטש די איינע דרוקער־דיגער זענען זיי אַזוי אַמפּערדורלעט געוואָרן פֿון דער ״דעמליאַ אי וואַליאַ״ קאַלומאַן טראַט אַרױסגעלאָזן פֿלעטלעך און רעפּטלעך, אַז עס נאָך זיי נישט געווען אַזוי פּאַרדראַסטיק, אָפּער אַן אַנטפּערדערדישע צײַטונג אינמיטן הױפּטשטאָט — אזא זאך איז איפּער זײַערע קופּעס:

— זיי וועלן טאַפּקלאַפּאָ מוזן געוויינט ווען מײַט אַ צײַטונג אַרױך. — האָט זיי ראַוטישניבסקי אָנגערופֿן.

— קען זײַער זיך? — האָט מאַרזאַוואַ געענטפּערט. — אָפּער די שפּאַצער האָבן זיך די לעצטע צײַט גענומען נאָך־שלאָפֿן נאָך אונז, אַז מקען זיך גאָר פֿון זיי נישט אַפּרײַנקן. סױנעט וואָס אַמאָל געפּערלעכער. דו, סערגײַ וואָלעט דאַרפֿן אָן טײַטש אַרעקפּאַרן אַף אַ צײַט קיין אױסלאַנד.

— ווער וועט אַרעקפּאַרן, אַרױך אַ זײַן, מײַן זײַן דאָ איז אַצט פֿיל נײַטיקער, ווי פֿרײַער.

— סײַדנט זיך זײַר, סערגײַ, וואָס קענטסטו דען דאָ אַזוי פֿון אױסלאַנד אַרױך, און צוליבן צונױספּלייבן די אַרטיקלעך ווען דאָ און ריקוויקירן לױנט נישט מײַן זיך ווי עס איז אַליין אַרעפּאַרען. אַרױך האָב שײַן גערעדט וועגן דעם מיט פֿיכע־לאַחן, האַלעס ער אַרױך אַזוי ער נאָנט אַז מערצײַגאַונט מאָרד, האָט געמאַכט אזא שטאַרק דױרעסעם, פּאַונונדערס דערמאַר,

פּאַונונגע מיטן גאַנצן קערפּער, קערײַ זיך אַפּהאַלען אַף די פֿיס. איפּער דער־ פּאַרענונג איז פּאַ אים פֿון אַנז־טערן מאַנטל אַרױסגעפּאַלן דער קונשטל און זיך אַרױס־געקײַקלט מיט אַ קלונג אַפּערן גאַס. קראַוטישניבסקי האָט אים אַינערלעך אַמפּערײַבן און צורײַך פּאַרזאַלעט אונטער די פּאַרױוונדערטע פּלעך פֿון די דורכײַרער. ער האָט דאַמקע געמאַכט אַן אָנשטעל אַזוי ווי סױוואַלעט דאָ קײַן זאך פֿיט פּאַר־געקומען. אָפּער די קאַנעק איז שײַן געווען ווייט, און דער שפּיאַן איז אָנגעגאַנגען געלעטער... צום גליק האָט זיך קראַוטישניבסקי דערמאַנט פֿון אַ מױרע נישט ווייט, ווי סױוואַ פֿון פּאַרזאַנע געווען אַ דורכבאַנג אַזן הויך אַרױן, און פֿון הויך האָט מען געקענט אַרױס אפּן מאַרק און זיך פּאַרמישן צווישן האַמלן, קראַוטישניבסקי איז צוגעגאַנגען צו יענעם מױרע און איז אַרױן אין פּאַרזאַנע, איז דער שפּיאַן געפֿליען וואַרפֿן אפּן דרויסן פּליטן מײַן, אַז קראַוטישניבסקי וועט פּאַל צורײַך אַרױסקומען, אָפּער ער האָט זיך דאָ געמנעט וואַרפֿן, אַזוי קראַוטישניבסקי איז אַרױס פֿון אַרױס עטלעכע מײַנט אַרום שײַן געווען פּאַ מאַרזאַוואַוו.

— זאָלסטו קעסירדער פּאַרזענעקען די דורכבאַנג־הױפּן מיט די פּאַרזאַנעס, — האָט ער זיך אָנגערופֿן גלייך פּאַס אַרױנגײַיך.

— מײַכעלאַוו האָט מײַר אָנגערופֿן עטלעכע אַרעלעך, — האָט מאַרזאַוואַ געענטפּערט. — ווױך זיי רײַטיקסטו זיך אַס הונדערטע מאָל בעסער ווי דו זאָלסט דורכפאַרן די געוואַר און אַ שרײַפֿל. דו געדענקסט, ווי אזוי מײַר פּלעגן זיך אַלע, ״רײַנקן מיט וואַסער״ אײַדער מײַר פּלעגן זיך פּאַקן צו דיך?

— סערגײַ האָט שטײַבל געטון פּלעשאַס ערוואַס זיך דער־מאַט וועגן זײַן אַלסער. דייער און וועגן דעם פּרײַשטעלעך מיטל.

א.ג. ווער איז דער ארעסטאנט?

די דריטע אפטיילונג האט אינגיפן אמדלעקט די עמעסק זעמען פון אלע ארעסטירטע פון אלע אויסער איינעם, דאס איז געווען א שיינער פרונגעט, א מענטש פון א יאָר דריסיק, מיט ווייט טובקעליז אויגן און מיט א לאנגער באָרד, די אויס-פאַרשער האָבן אפּבערגעקליפּן אלערליי פּאַסאַראַרפּיעס פון מענטשן, וואָס זיינען געווען איז פאַרשיידענע צייטן ארעסטירט, ס'איז אָפּער געווען אומזיסט, ווייט אויס, און דער יונגעראַמאָן איז איצט ארעסטירט געוואָרן צום ערשטן מאל, דאָס האָט געמוזט זיין אַן אַפּעקן א וויכטיקער רע-וואָליציעזאַנער. פּא דער אונטערזוכונג האָט מען פּא אים געטונען א קאָרעקטור פון דער אונטערזעך ווישער צייטונג און אלערליי מאַכשורים אָפּ שאפּן פּאַלשע פּעסער, לויט די יעדזעס, וואָס זיין דוואָרניק האָט געזעפּן, האָט דער אַ מענטש געלעבט א מאַרזעם לעפּן: פון שטוב פּלעג ער ארויסגיין זייער זעלפּן אי דאָס גאָר אינאַוונט; נאָך זעל-טענער פּלעג ער אופּזעמען מענטשן פּא זיין.

דעם ארעסטאנטס אפירונג האט גאָר מער פארשטאָרקט צו אים דעם אינטערעס, ער האָט זיך אָנגערופן ווילדאָמיר מאפּאָראַוו (לויט דעם נאָמען איז ער איין געווען איינ-געפּאַרדז), אָבער געפּר וועגן זיך וועלכע ס'איז ניט איז אַנדערע יעדזעס האָט ער זיך קאָטענראַייש אָפּזעאַנט, מיזאַל אים צווינגען ווי אזוי עס איז זיך פּאַסטאַראַפּירן אין

וואָס מיהאָט גאָר פּיז היינטקען טאָג ניט אָפּזעוהט דעם מערדער, איצט פּאַרשטיי שוין אליין, און קוים פּאַקט מען זיך, ווערט אַן דער איינציג דורף פּערטל פון זיין פּאַרזייטונג, אָבער אויב זיי וועלן פּיז ארעסטירן, וועלן זיי ס'פּי-ווי זיך ניט דערווייטן און דאָס איז מיין ארבעט.

— די מיינסט אויף זאָג איר דיר, און דו האָסט שוין דאַפּעק א טאַעס.

— אַלץ האָט זיך דאָן אָפּגעטון אזוי פּלינק, און ס'איז גיט צו גלויבן, און דער פּאַרקלאָוויק, וואָס איז מיט אים געגאַנגען, זאָל פּאַרזענדעקען מיין פּאַנעם, דערצו פּיז איר גאָר געווען געגאַנגען אין א פּרייטער הוט און אין פּרילן, ווייטער פּיז איר דאָן געווען געשוירן, און איצט האָט איר פּאַרלאָרן דאָס שפּיציק פּערדל.

— דאָס אַלץ פּיז איר זיך מיינלי, אָבער דער מאַניעווש-איינגעבימלער; פּעשאט מיהאָט גענומען ארזיגאַנץ, האָפּן דאָך די זשאַנדאַרמען געפונען דעם רעכענונג פּאַר "וואַוואַרס" קעסט אין מאַניעווש, איז מען אוועק אהין און מיהאָט זיך אפּזעצנעט, און דאָס איז דערזעלבער פּערד, אָר וועלן דו זייט געפּאַרן, אויב מוועט זיך ארעסטירן, וועט מען פּאַל ארויסטוהן דעם דייטש און ער וועט אין זיך דערקענען דעם פּאַלענעס פּונעם פּערד, אָר ארזיגאַנץ האָט ער דאָך דערקענט, און ס'איז געווען דער געפּיטער, וואָס איז געקומען יענעס פּריימאַרן גאָר "וואַוואַרד" און גאָר דער פּרייטשקע, פּאַראַראַקאָוט אַנ-טיל אין דער זאך איז אואדע שווערער צו אַנטדעקן, אָבער זיין ארעסט קען פּאַל אויסגעפּן די גאַנצע זאך, זאָ האָט זיך קראַוויטשיניטסקי פּאַרטימאָט...

אָפּשׂיקלונג איז מאַמש געקראַכן פון דער הויז אבי פאך סאבוריאוו אונטערשריפט: איינמאל איז צו אים אין קא-מער איינגעקומען דער טיפער-אפּווער. ער האָט דער-לאנגט סאבוריאוו אַ 25-קעל און זאָגט אים:

— אדראָן מייכליאָו האָט געפּעטן אײך איבערגעבן 25 רובל, וויל איר זעט קומט אונגאנען אָן געלט.

— זייער איינגענומען: פּאדאנקס אים, איר פּעט איר, כאַטש איר הער דאָס ערשטע מאל אַ מיין לעבן און נאָמען.

— טאָ שרייבט-ושע אָן, זיט אזוי גוט, א קאפּאַלע.

— א ארבע אויך, נייטיק איר זיך דערוויל נישט אין קיין געלט:— האָט סאבוריאָו געענטפערט, און אומגעקערט דעם אפּווער דר אַסינגאזיע.

דאָ האָט מען סאבוריאָו אַנגעהויבן פארענגען מיט וואָס נאָר מיהאַט געקענט. שווערער פון אַרץ איז געווען פלייבן אָן טאנאק.

— פארוואָס האָט מען מיר אופּגעהערט אריינגעבן פאבראַסן?— האָט סאבוריאָו געפרעגט.

— שרייבט מיר אָן א מעלדונג, וועל איר עס אויס-פאַרשן.— האָט דער אופּווער געענטפערט מיט א געי-מאכטן גלייבליכע.

— קריפט מיר, זיט אזוי גוט, איר קלייטל פאבראַסן פאר מייע געלט.— האָט סאבוריאָו געפּעטן פאַס דער זשורנעלע.

— שרייבט אויס אַף א פאפּרל, וואָס איר דארפּט, — האָט דער דעזשורנע געענטפערט.— וואָרעס איר קען זיך מיט אַלץ נישט אַנגעדענקען, איר זינט דאָ נישט איינער.

דאָ זיינען אויסגעווען עפּשער א האלבע שטאַט זשאנ-דארמען אַף דערקענען סאבוריאָו, אפּער אלע האָבן אין איין נאָל געמאַלדן, אז זיי קענען נישט אַט דעם מענטשן.

אריינס אפן פּארהער, סאבוריאָו פליעז קומען און זאָגן: "איר וועל נישט ענטפערן אַף קיינע שום פראגן." מיהאַט אים אפּער נישט אפּגעלאָזן, דער זשאנזאראם אפּיצער האָט אים פליען געמאַלדן, אז ער וויל מיט אים אביסל פאַר-ברענגען נאָר אַף א פרויאַטן אויסן. ער האָט אים גער-פּעטן זען און אַנגעהויבן מיט אים רייזן וועגן דער שער-לעבליש פון פּונטן, וועגן דער נייטיקייט פון א פּעסער מאכט, וועגן דעם, איר די רעוואָליציאָנעריע זענג פּרע-גען נישט קיין שום דאָס ונק דעם פּאַפּעראַנד און זיי פאַר-שווערדיקן נאָר דאָס לעבן פון די פּירגער, אפּער סאבוריאָו האָט זיך געהאַלטן אַנגעשטורמט, ער האָט זיך צוגעהערט צו יעדער שאַרף און זיך געשוויסן, וווּ אישטייט דערנען א פּאַרהאַלטענער פּאַגאַראַר, פּלעג ער זיך אויסקערדווערן צו אים מיטן נאָקן.

און דער פרויוו אים אראָפּנעמען פּלעג זיך נישט אַינ-געבן.

ענדליך, בא א קורצע צייט פארון מישפּעט האָט מען פּאַשליאַסן אפּפּאַטיאָגיאָפּירן סאבוריאָו מיט גוואלד. פּיר געוועט זשאנזאראמען האָבן אים צוגעהאַלטן דעם פּאַנעם, נאָר ער האָט פּונדעסטוועגן אויסגעדרייט מיטן פּאַנעם פּאַרשיידענע גרימאַסן, וועלכע ער האָט נאָר געקענט. די אכט זשאנזאראַסקע הענט האָט דער פּאַטאַגראַף אראָפּ-געפּעקט פּונעם בילד, אפּער דאָס וואָס ס'איז געבליבן אין זייער ווייניק געווען ענדליך נישט נאָר אַף סאבוריאָו, נאָר פּיכאַל אַף אַי וועלכן מענטשען געזינט.

נאָר מער טאָר איז געווען אין דעם וואָס סאבוריאָו האָט געשמולטן נישט געוואָלט אַנשרייבן אַסילע קיין איין וואָרט. פּעשאסן ארעסט האָט ער זיך אפּגעזאָגט אונ-טער צושרייבן די פּראָטאָקאָל פון די פּארהערן. זיי דריטע

אָפּער ער האָט נאָך נישט פּאָוווּן גוט אַנשלאָסן ווערן, ווי ס'האָט זיך אַין שטוב מאַמעש אַרלינגער'ס אַ יונגער אָס"י צער. ער איז געווען צעשורפּעט. שווייט האָט זיך פּא פּא אים געגאַסן פון שטערן, דאָס פּאַנעם איז געווען פּול מיט פּאַרצווּיפּלונג.

— סאַבאָר'ווי... — האָט ער זיך צעכריפּעט, ווי ער האָט נאָך דערלענען דעם בייזן און פּאַרשלאָפּענעם פּראָקאָר'אַר אַין זיין שלאָף-דאָק פּא דער טיר. — ס'איז דאָרט נישט קיין שום סאַבאָר'ווי: דאָס איז מיין פּרוּדער: אָפּאַליעשאַוו, אַלקסיי אָפּאַליעשאַוו:

— וואָס?? — האָט דער פּאַרשלאָפּענער פּראָקאָר'אַר נישט געקענט כאַפּן פּוין דער ערשטער רעגל, אָפּער ווי ער האָט עט גאָר פּאַנומען, איז דער שלאָף פּוין אים אוועק אוי ווי מיט הענט אָפּגענומען.

— מיר פּאַרן מיט דער רעגל אַין פּעסטונג, — האָט ער אַ זאָג געטוין.

אַין אַנדערעהאַלפּן שאַ ארום האָט דער פּראָקאָר'אַר גערשריפּן אַ פּראָטאַקאָל, דער אָפּיצער איז עטוואָס פּאַרניק-טער געזעסן פּאַר אים.

— פּאַרוואָס האָט איר דאָס ערשטע מאָל נישט אָנגערופּן פּאַם נאַמען איינער פּרוּדער? — האָט דער פּראָקאָר'אַר געפּרעגט.

— איר האָב מוירע געהאַט, און איר וועל אים אַין שאַדן פּרענען.

— און זיך אליין פּרענען שאַדן, יונגערמאַן, איז פּער-טער? — האָט דער פּראָקאָר'אַר שטיל און פּאַרדיכטעט זיך אָנגערופּן און פּעייט-מייסט צוגעשריפּן:

„פּאַם ערשטן פּאַנגענען זיך האָב איר מיין פּרוּדער אַלקסיי דמיטריעוויטש אָפּאַליעשאַוו נישט דערקאַנט.

אדאנק דער פינצטערער וווינונג אין דער ניט-געוויינ-
טער סאר מיל סוויוועי.

— כאמעט זיך, — האָט ער א רוק געטון דעם אַפּיצער
דאָס פּאַפּיר.

דעם אורטייל האָט מען איבערגעמאַכט. אנשטאָט טויט-
שטראַף האָט מען אָפּאַליעשאַוון געגעגעבן צוואנציק יאָר
קאַטאָגאָע. אָפּער דער טויט איז שוין ספּירוי געשטאַנען
אפן שוועל פון זיין קאַמערע. די קאַלטע אין נאַסע טפּיסע
האַט ענדגילטיק צערזיגרט זיין שוואַכן געזונט, און אין
א יאָר ארום נאָכן אורטייל איז אלעקסיי אָפּאַליעשאַו גע-
שטאַרבען פון דער דאָר.

א. אין טורמע און אין דער פרעמל.

אדריאן פעאָראַרְאוויטש מיכיליאָו, וואָס איז פארמיש-
פעט געווען איינעם מיט אַפּאָליעשאַוון אף קאטאָגע,
לעבט נאָך ביז היינטיקן טאָג. סילעבט נאָך אויך ניקאָלי
אלעקסאנדראַוויטש מאַראַזאַו, וועלכן מ'האָט געכאפט אין
צוויי יאָר ארום נאָך אַפּאָליעשאַוון נאם גאווענען די
גרענעץ. זיי פירע זינען אריין און טורמע יינגלווייז
און זינען ארויס פון דאָרטן — זקיינים. אָפּער דאָס זינען
זקיינים שטארקע, מוטיקע, וואָס זינען אריינגעטון פּיין
קאָפּ אין ארבעט, און ניט אזוי גיך נאָך וועלן זיי זיך
פעסן אף ר.ו.

איינעם מיט מאַראַזאַוון האָט מען אויך געמישפּעט
פאראנאקאָוון און אלעקסאנדער מיכיליאָוון. פאראנאקאָו
האָט זיך אריינפּעפּאקט אין דער לאַקערונג, וואָס האָט זיך
פארזעצט פא זינעם א כאווער אינדערהיים.

דער „דוואָרניק“, ווי די זאך זאל ניט אויסזען מאַדנע,
איז אומקומען פון אייגענער אומפאָרויכטיקייט. ער האָט
געפראכט עטלעכע קארטעלעך אין פאַטאַגראַפיע אריין
און געפּעטן מיזאַל אים מאכן פון זיי פאַרטרעטן. די פאַ-
לייזי האָט צופעליק אנדעקט, אז דאָס זינען פּלדער פון
פארמישפּעטע רעוואַליוציאָנערן, און בעשאס מיכיליאָו איז
געקומען נאָך די פאַרטרעטן, האָט מען שוין געווארט
אף אים און מ'האָט אים זייער שיין גענומען.

”א קלוגער, א קלוגער און ניט פון סאָף“—מיט
אזעלכע ווערטער אנערען האָט זיך וועגן אים אריסגע-
דריקט איין זשאנארמאשימער אַפּיצער, פּעשאס מיהאַט זיך
ארומוקעקסט, וואָס פאר א פּויגל ס'האַט זיך געפאַקט
אין'נעץ ארליין.

אלעקסאנדערס אַנטייל אין מערנענאַווס מאָרד האָט
מען ניט אַפּגעריקעט. אָבער אנדערע „מעלכוכע-
פארפּרעכענס“ זיינען אָף אים געווען פארעכנט אין א גע-
נוגער צאָל ס'זאָל אים קומען א טויט-אורטייל. צפּער ווי א
כורדעס צייט נאָכן אורטייל איז דורכגעגאַנגען און אלעק-
סאנדער מיכעליצאָו האָט אלע טאַג זיך געריכט אפן טויט.
ענדלעך האָט דער קייסער—אלעקסאַנדער דער דריטער—
”מיט זיין כעסערד“ פארביטען די טויט-שטראַף אָף אייפּי-
קער קאַטאַגאָגע. צו אייפּיקער קאַטאַגאָגע איז אויך פארנאָי-
קאַוו געווען פארמשימעט. אָפּער די רעגירונג, וויפּאל זי
האַט נאָר אַפּגעוויזן איר ווייך-הערציגקייט, אוי האָט זי גלייך
שוין געהאַט פּרייערענט אָף זיך באַגליין מיט די געפאַנגענע
אוי אירל און ווי האַלטן אין אזעלכעפּאַרענדונגען, אז די לעצ-
טע זאָלן טיילן האַפּן קורצע יאָר. זיי האַפּן געהוּנגערט, האַפּן
געפּרוּוירן, מיהאַט זיי ניט געוויזן די פּרייע לופט און אפּילע
קליין ווארעמע וואסער ניט געגעפן. פון די אַינגעזעצטע אין
פּעסטונג האָט זעלטן ווערן אויסגעלעפּט מער ווי צוויי יאָר.
אין די צוויי יאָר איז פארנאָיאָוו געשטאַרפן פון צייגע,
אלעקסאַנדער מיכעליצאָו—פון א שארפּער לונגען-אַַצני-
דונג. שוין מיט א ציטערנדיקער האנט האָט מיכעליצאָו
געשריפּן ופּין לעצטע צאוואָע צו די כאוויירים צו זיינע. ער
האַט געפּעטן איינפירן די שטרענגסטע טאַקאַנאַס, וועלכע
זאָלן פּאַרהיטן די כאוויירים פון גיין פאר דער צייט פון
דער וועלט. ער האָט געפּעטן מוזאַל קעטיידער קאַנטראַ-

"אי וינט איר גרויט? צי פארמאגט איר גענוג מוט אף דעם?"

"גערעקט אז דעמאל וועט דאס פאלק געווינען די רעכט אף האבן צו שאפן אפירן אייגענעם גויהל.
"לעבט, מינע טייערע, און טרוימפירט. מיר — טרוימט פירן און שטארבן!"

דער פרימארן איז געווען א שיינער, א ליכטיקער און פראקטיקער; דער ווינטער האט זיך דאס יאר פרי אג- געהויבן. קראוטישניסקי איז ארוימוגענוגאנען פון וואגן- קופע צום דורגנאנג און זיך אנדערגעשטעלט לעס פענ- טער. א גלייכע וויסע פלאך האט זיך פאר אים געשפרייט. דער צוג האט זיך אפגעקערט און מהאט געקענט זען פון פענטער, ווי שישלענגלט זיך די קייט פון די היי- טערשיסע וואגנעס.

— איר וועל גיך זיין צוריק! — האט סערגיי צו זיך אליין געקלערט, — צוריק! און פאר דער ארבעט! דאס איז נאר אף אכטאפן דעם אטעם. איינגעליקען, וועל איר דאָרפן אויך ניט זען מיט קיין צונוימעלייגעס הענט. איר אויס- לאנג איז אויך דאָ וואָס צו טון. איר וועל אויסלערנען די איינגעשאפטן פון דינאמיס. אנדערער קענען עס נאָר ניט; ער האָט דערפילט א גוואלדיקן ענערגיע-פולוס. ער האָט צונוימענערליקט די פויסטן און אָנגעזען די מוסקלן, ווי סיזואַלט זיך אים וועלן אויסציען א גרויסע שווערע געוויכט.

ער איז ארויסגעלאָפן צו דער דרויסן-טיר, זי פרייט געפנט און אריינגעשטעמט פרייקע פרישע לופט. דאָס לעצטע מאָל זיינען פאר אים געלאָפן די רוטישע פעלדער.

לירן איינער דעם צווייטן, ביזאל ניט אויסגעפן קיין אום- זושטע ענערגיע און ביזאל ניט לאָזן קיין צו יונגע כא- וויריים אף אומקום.

"אויסער דעם, — שרייבט ער, — קוק איר איר אלקען, טייערע ברידער און הארטיקע שוועטער, איר קוש יע דערין באזונדער און איר דריק איר פּעסט צום הארצן, וועלכער איז פול מיט דייערלעכע פארגאנגען, וואָס פארגיסטערן איר אומקעטום ווו איר זינט. זיט געוונט, דערמאנט מיר קיינמאל ניט צום בייזן. אויב איר האָט פארשאפן וועמען סאיז אומאנגענעסעט, מאָ גלויבט מיר, אז ס'האָט זיך גע- מען ניט פון פערזענלעכע סינעס נאָר פלויז פונעם אייג- ארטיקן באגעפען די בונד פון אנדער אלקעמינער זאך און פון מיין איינגעפירלעכער אקשאַנעס.

"אלאז, זיט מיר געוונט, מינע טייערע; אינגאנצן און פייך סאָף איערער אלקסאנדער מיכיליאָוו.
און אַט איז פאריאקאָווט גאוואָע!
"ביאוורירים!"

"אייך טראָט — און איר איז פייך שוין שוין קיינער אין די צייך. מיט טיפן גלויבן איז אנדער הייליקער זאך, מיט א פּעסטער אפּרעציעלייטקייט אין איר נאָענטן זיג, מיט פּוּך פּאוווסקין, אז וועל מינע שוואכע קוילעס האָפן מיר נאָר געטראַגן האָב איר איר געדינט, — גיי איר אראָפּ פון טענע.

"אי, לעבט אייט אפּער א גרויסן מאַמענט, יאָ וועט פּאנצט זיך מיט אלע זיינע פּאַלנן; געדענקט, אז די רעגיי רונגשאכט שפּאַרט זיך אַיט אָן זייער אף א קליינער צאָל אופּרטיטיקע אַנהענגער. זי האָט שוין באוויזן איי- פלאַנצן סינע צו זיך אין אלטענעס הערצער, נאָר איז אַרשטער ענערגי — און זי וועט אומהערן קוויטערן.

ווען ער וואלט געווען דענסטמאָלנו וויסן, אז ס'איז אים
פאשערט דאָס גאנצע געפילפענע לעבן אַסקומען אין דער
פריער, אין פענעניש נאָר אפיטעלע היימישער לופט,
אין דיגעס און אין יאָגענישן נאָר צופעלליקע פאָרדינסטן

און אַן לעפעריקער ארבעט!

ווען ער וואָלט געווען וויסן, אז ס'איז אים פאשערט
זיפעצן יאָר ווארטן אף דער שאַ, ווען זינע קויכעס און
זיין לעבן וועלן ווידערמאָל זיין נוציק פאר דער נייער
רוסלאַנד, — אָבער, ניט דערווארטירן זיך, וועט ער לעפיש
אומקומען אונטער די רעדער פון א צופעליקן צוג.

סערגיי האָט פרייט געאַטעמט און פרייליך געקוקט
אין דער ווייט ארײַן. דער וויסער שניי־מידפער איז געשווי־
מען אף רלכעס. די גרענעץ איז שוין געווען נאָענט.

אינדאקס

- ד.
1. דער בלינדער גענעראל
3.
11. דער גרווינישער פירשט
18. דעוואָליאוניאָנער
46. טרי מיט רעוואָלוציען
54. די סאָרשױטערער שלאָסן ניט
64. דער באַהעלסער
78.
93. די זשאַנראַרמטן אין געיעג
109. און ווער אין דער אַרעסטאַנט?
118. אין סורמסע און אין דער פּרעמער א.

— דו האַט זיך אָפּגעזאָגט פון זײַן אייגענעם בודדער?
— צוליב זײַן טוועו וועגן. מא. וויפאלד אליאשע
רוטט ניט אָן זײַן גאַמען, הייסט עס, אז פאר אים איז
וויכטיק מיזאַל אים ניט דערקענען. ווער ווייסט אים, וואָס
ער האָט אוועקט אומגעטון?

— דו ביסט גערעכט, מיין פרינדל! — האָט די מוטער
געענטפערט, און אראַפּגעלאָזן אין די הענט אריין איר
טרייטליכן אלטן קאַפּ.

דערזוויל איז צום קייסער, אין זײַנע אייגענע הענט, אין
אַנדערע האַלבן באַזשאַס ארום נאָכן ערשטן פּרײַוו אָנגעקומען
א צווייטער פּרײַוו, געשריבן מיט דעמוזעפּן האַנטשרײַפּט:
„לענע פּראָזאַנען, וואָס האָבן באַזוכט מאַליאַוואַסקעס
הויז מיט זײַערע פּאַרבערלישע פּאַרליטישע צילן, זײַנען
שוין קימאט אלע באַ דער פּאַרליצי אין די הענט. צווישן
זיי געפינט זיך אויך דער מערדער פּונעם גענעראַל מער
זענצאָוו — קראַוטינסקי, מאַליאַוואַסקעס שוועטער די
ינגערער, ווערע מאַליאַוואַסקע, ווערבעיאַזניט פּאַרמירש אין
דער פּאַרבער בערלישער מישפּאַכע, זי קען דאַסקע אין פּאַזעס
דעם מערדער קראַוטינסקי, ווייל זי האָט געהאַט אַן אַביר.
גאַנג צו איר שוועטער אין שטויב. אָבער באַם פּאַרהער
האַט זי קיין אַפּפּעזאָגט פון דעם און געטאַלדן, אז זי קען
ניט זיך אַיינעם פון די אלע ארעסטירטע פּערזאָנען. די
טיפּע איז די, וואָס זי האָט מורע מיזאַל זיך אין איר ניט
ניקעס זײַן.

קראַוטינסקי — דער מערדער איז 32 יאָר אלט,
ליש זײַן אויסערליכען אויסזען — א שײַנער פּרונגעס.

איינמאַל אין געקומען אַ זונער גוואַרדיע אַפּיער. ער
ווען אַן אַרײַן גיט ער מיט זײַן פּאַר
האַט אַ שטיק צײַט זיך אַיבערקומט אונעם ארעסטירטן
און דערנאָך האָט ער זיך אָנגערופן מיט אַ רייקער, נאָר
מיט צו אַן אָנגעשטערענער שטיק:
— זײַן איר קען אים ניט

אין אַ האַלפּער שאַ ארום האָט דערעלפּער אַפּיר
צער אומגעפּרודליק געריסן דאָס געקעל באַ א טיר פון אן
אריטאַקאַטישער קוואַרטיר אף סערזגעווער.

— די מוטערל איז אינדערהיים — האָט אים גער
מאַלדן זיך פּאַרזונדיק דער אלטער לאַקיי באַם עפענען
די טיר, אָפּער אַנקענען אים אין שוין אליין געגאַנגען א
אַנשטענדיקע גרויס פּרײַז אין שוואַרצן אָנגעטון.

Maman — האָט זיך דער אָפּיער צו איר אַנגערופן, ווי
נאָר זי זײַנען געפליבן זאַלגענאַנד — Maman, נעמט זיך אָן
מיט מוט. סײַנען דאָ זײַער שלעכטע ניט.

— ווענאָ, זון מינער, איר זײַן שוין גענוג געווינט
געוואָרן צו טורירקעקע ניטן, דו מענטש רייך אָפּן.
— איר האָט הינט געווען אליאַשען.
— אליאַשען? גאָס מיינער! וווּ-זשע אין ער?

— אין פּעסעזונג.
דער פּרײַז איז מיטמאַגל געוואָרן שאַפּל, און דער זון מיטן
מעשעאַס האָבן יא לאנג געמיטערט אָפּער ווי זי האָט זיך
נאָר אָפּגעכאַיעט פונעם כאַלעסן, זײַנען די ערשטע ווער

טער איינע געווען:
— ווי אויב-זשע האַטטו אים געקענט זענען?
— מואָס מיר אַרײַטערטון און געפרעגט צי איר קען
אזא מענטשן.

דער קייסער האָט איבערגעגעבן דעם פרויז צום נציעם
זשאנדארמען־שעף, וועלכן ער האָט ארומגעזעט אף דעם
צעקראָכענעם סעליווירסטאָוו אָרט.

די יעדיע האָט פארשטאָרט דעם געדאנק, וועלכן די
זשאנדארמען האָבן שוין לאנג געהאט פערדייע. אלץ איז גע-
וואָרן קלאָר. סאפוראָווס ערסער און אויסערלעכקייט האָבן
זיך איינגעפאסט צו די סימאָנים, וועלכע זיינען געווען
אָנגעוויזן אינעם פרויז. קיין פאָטאָגראַפיעס האָט מען פון
אײַם ניש געדאט, ווייל קראַוטשניסקי איז קיינמאָל אין
זײַן לעפן ניש געווען אַרעסטירט אין רוסלאַנד. און אזוי
ווי שרייבן האָט ער ניש געוואָלט אויס מוירע, אז מײַנעט
פארגלייבן די האַנטשריפטן, אויב סײַנען אין דער דריי-
טער אָפטיילונג פאראן זיינע פרויז, איז דאָך שוין אלץ קלאָר.
ערלעך איז אָנגעקומען די צײַט פונעם מישפעט.

אָפער קערד פארמישפעטן און אופהענגען סאפוראָוו
אלס מעזעפּעאַווס מערדער, האָט מען געדארפט האָבן פא-
וויזן. אז אונטער סאפוראָווס נאָמען פאהאלט זיך אויס
קראַוטשניסקי. און אָט קומט אראָפּ צו סאפוראָוו אין
קאמערע דער אלמעכטיקער מיניסטער פון אינערלעכע
אײַנאַנים לאַריס־מעיִליקאָוו אליין. ער רעדט אײַם אײַן יע-
נער זאָל אויסזאָגן זײַן עמעסן נאָמען. ער זאָגט אײַם צו
דערפאר, אז מײַנעט אײַם שענקען דאָס לעפן און ער
שווערט, אז ער וועט אופהאלטן דעם נאָמען בעסאָד. ער
רעדט וועגן זײַן גרויסמוטיקייט, וועלכע שעמט איפער
גאנץ אייראָפע. סאפוראָוו ענטפערט ניש קיין איין וואָרט.
דענסטמאָל שפּרינגט אױף דער מיניסטער א צערייטער
און רופט אויס:

— אײַד גיב אײַך א וואָך טערמין. אויב אײַר וועט פײַן אײַן
וואָך צײַט ארום זײַך ניש פאדערנען, וועט אײַר הײַך הענגען!

און מ'האט אָפגעלייגט דאָס גערײכט אַף אַ וואַך צײַט.
סאָרדאָו האָט געשוויגן.

דער מיליטער־גערײכט האָט ניט געקענט באַשוואַרן
סאָרדאָו אַין מעזענצאָוט מאַרד, אָפּער אַומהענגענען אים
האַט מען געמױט. אויך האָט באַטוילן דער קײסער, וועלכער
האַט גלייך זיך פאַרלאָזט אַף דעם, אַז סאָרדאָו — דאָס איז
קראַוטישנסקי. און דאָס גערײכט פאַרמישפּעט סאָרדאָו
צו טויט־שטראַף פאַר ... פּעלשן פּעסער און פאַר ... אַנטייל־
נעמען אין אַרײטערען און אַונטערערדישע צײַטונג:

באַל נאָכן אַרטייל איז צו סאָרדאָו אין קאַמערע
אַרלינגעקעמען דעם קײסערס אַרײטאנט און האָט מיט אַ
גײפטיק געלעכטערל זיך צו אים אָנגערופן:

— ווי איר האָט זיך ניט אַוטגעפּאהאַלטן, אָפּער מיר
האַבן זיך פּעסט דערקונדקט, אַז דאָס זײַנט איר, הער
קראַוטישנסקי. מעזענצאָוט מערדער: זײַט גרײט. מאַרגן
אינדערפּרי וועט מען אַיך פאַרצײען מיט דער שטריק:

ערשט דאָ האָט סאָרדאָו זיך געכאַפּט פאַר וועמען מ'זאָגט
אַים די גאַנצע צײַט געהאַלטן. ביז איצט האָט ער געשוויגן,
ווייל מ'קען קײנמאַל ניט טרעפּן, וואָס און וועלכס ס'קען
צונויך קומען די זשאַנדאַרמען אַף זיך דערוויסן די טוידעס
פּון די רעוואָלוציאָנערן. אָפּער ער האָט זיך גאַרניט גער־
שטיסן, וואָס פאַר און איספּיר די לעצטע האָבן געמאַכט
פּון זײַן שוויגן.

יאָ. נאָר אַ נײַע געשעעניש אין דערזעלבער נאַכט האָט
געשאַפּן פאַר סאָרדאָו אַיניצען גאַר און אַנדער ווענדונג.
דער פּראָקוראַר, וועלכער האָט געפירט די אײספאַר־
שונג וועגן „מעזענצאָוט מאַרד“, האָט געהאַפּט, אַז איצט,
האַטבױך דעם אַרטייל א פאַרטיקן, וועט ער זיך שוין
ענדלעך קענען אײסרווען נאָך אױפּפיר שלאָפּלאָנע נעכט.